

Yod hanr liq

Awg meh he lehq phehq peg che awg lawn

Yod hanr liq che awr lehr, Liq phu awg pir khuhn ve duhd khad sir khad teq pa mad jad che yaog. Awg kawd loag awg ghiz he lehd a saq teq che ted ceng awg lawn haq te lehq awg khiz penr ve liq khuhn Ghig sa muhd phar mig phar che haq duhd nuhad che yaog. Par sar khar pawehd awg lawn liz laex pawz buhq lar che yaog. Yod hanr ghod che yawd ved awg meh cuhx kig vawr, “Ghig sa har kax che” lehd koz che yaog.

Buhq var he lehq buhq che awg yand

Liq che ve buhq var awr lehr, Yer suq yawd haq jad che cuh yad Yod hanr yaog. Yawd awr lehr, Yud daq chaw ve a saq teq khad haq kha nehax sir lehq Yud daq chaw ve awg lid awg khad teq pa awg lawn laex pawz buhq lar che yaog. Yod hanr buhq lar che awg lawn che teq pa laex lawn awr lehr, su meh z sir gha mawg jaw lehq tawnd gha chehd che awg lawn teq pa haq yug buhq lar che yaog. Buhq che awg khuhq vawr, A.D. 85 khuhq la ma hez ver, che ve khaz nuhr a cehax huh buhq lar che yaog.

A yed ir che awg lawn he lehq awg lawn kha peg

Liq che te koz ve duhd law lar che duhd cuhz nux awr lehr, Ka nad nux maz 20:31 khuhn mawg gha che yaog. Her rar saq chaw ceng haq ha lehq che bon khuhd yug lehq awg lawn nux

maz te mar vid lar che yaog. Yod hanr yawd duhd law lar che awr Lehr, maq sir jaw ser che awg lawn haq koz gad che ma hez hawg. Kheh ma khuhd khar ve ted ceng haq te lehq Yer suq Khreq phehq che he lehq Ghig sa ve Yad phu phehq che haq, haq yug cawd, mad haq yug cawd che awg lawn haq kha sehax sir ax lar che yaog. Yawd liq che te koz haq buhq che te yand, awg lawn sir vid cheaq keh ver, gha ghaw che chaw teq pa haq yawd haq mehaz khuhd tawr daq lehq Yer suq haq yonr tug haq tang vid che yaog.

Awg lawn nux

1. Awg kawd yaw tug tawd (1:1-18)
2. Yer suq kanx tanr te che (1:19-51)
3. Yer suq ve kanx he lehq a yed ir che mar che tawd khuhd (2:1-11:57)
4. Duhd har phehq bawg che teq sinx (12:1-19:42)
5. Kawq teq tuag che awg lawn (20:1-29)
6. A thoq te lehq che kheh te che awg lawn koz mar ax che (20:30-31)
7. Awg leh med ve tawd (21:1-25)

Ghig sa ve Tawd khuhd awg suhr awg sar puhd lag che

¹ Awg kawd maq thad liz Tawd khuhd* cawg lar che yaog. Tawd khuhd u ve Ghig sa geh chehd lehq Tawd khuhd u ve awr Lehr, Ghig sa phehq che yaog.

* **1:1 1:1 Tawd khuhd** Yer suq haq koz che yaog.

² Tawd khuhd u ve awr lehr, awg kawd maq thad liz Ghig sa geh teq geha chehd chehd che yaog.

³ Yawd haq cud lehq Ghig sa awg gha lia haq te phanr lar che yaog. Kha cawg chehd che awg gha lia awg khuhn lo yawd maq te phanr che ted cear liz mad cawg.

⁴ Yawd awg khuhn lo co ha teq che ted ceng cawg che yaog. Co ha teq che u ve awr lehr, chaw yad ve Awg ghiz[†] yaog.

⁵ Awg ghiz u ve awr lehr, naz hoq che[‡] awg khuhn lo pawd tuhaz lehq, naz hoq che awr lehr Awg ghiz haq ma ghad.

⁶ Ghig sa peha lar che Yod hanr[§] meh che chaw te ghad cawg che yaog.

⁷ Yawd awr lehr sax khiz khanr tug awg pun lag che yaog. Yawd haq te lehq chaw awg gha lia yonr vid tug, Awg ghiz u ve awg lawn yawd sax khiz khanr che yaog.

⁸ Yawd awr lehr Awg ghiz phehq che ma hez. Kheh ma khuhd, Awg ghiz awg lawn sax khiz khanr tug yawd lag che yaog.

⁹ Awg ghiz awg cehg mag awr lehr mig gig^{*} thag lo lag lehq chaw awg gha lia haq awg ghiz paw vid che yaog.

¹⁰ Yawd awr lehr mig gig haq te phanr lar lehq, mig gig khod-aq lo chehd chehd liz, mig gig yad yawd haq maq sir.

[†] **1:4 1:4 Awg ghiz** Yer suq haq koz che yaog. [‡] **1:5 1:5 naz hoq che** Vend bax he lehq suh che haq koz che yaog. [§] **1:6 1:6 Yod hanr** Yod hanr A kaz tur var haq koz che yaog. ^{*} **1:9 1:9 mig gig** Mig gig haq liz chaw yad haq liz koz gad che yaog. 17:14-15

11 Yawd ved chehd kig lo yawd lag liz, yawd ved chaw[†] yawd haq maq haq yug.

12 Kheh ma khuhd, yawd haq kha haq yug lehq yawd ved awg meh haq kha yonr che chaw awg gha lia haq Ghig sa ve awg yad phehq vid tug yawd a khawag pid che yaog.

13 I hehd haq Ghig sa ve awg yad phehq vid che awr lehr, awg ceng awg khad haq te lehq ma hez. Awg suhr awg sar a lor haq te lehq ma hez. Chaw yad ve a lor haq te lehq liz ma hez. Ghig sa haq te lehq yaog.

14 Tawd khuhd u ve awr lehr, awg suhr awg sar puhd lehq ngag hehd geh chehd che yaog. Yawd ved awg mig awg phond haq ngag hehd gha mawg che yaog. Awg mig awg phond u ve awr lehr, Awr pa lo lag che Yad phu tinr-a ve awg mig awg phond phehq che yaog. Yawd awg khuhn awg bon awg sinx he lehq awg cehg mag cawd che[‡] ted ceng kha lawq cawg che yaog.

15 (Yod hanr awr lehr yawd awg lawn sax khiz khanr che awg khuhn kug lehq koz che, “ ‘Ngag khaz nuhr lag tug chaw te ghad awr lehr, ngag haq keh ir che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag mad cawg ser thad loar liz yawd cawg chehd vehr che yaog,’ lehz ngag koz lar che awr lehr, chaw che te ghad yaog,” lehd koz che yaog.)

16 A nig awg gha lia awr lehr, yawd peh lawq che ted ceng awg khuhn, awg bon ted ceng peg ted ceng gha lar che yaog.

[†] **1:11 1:11 yawd ved chaw** Yud daq chaw haq koz gad che yaog. [‡] **1:14 1:14 awg cehg mag cawd che** Yer suq awr lehr awg cehg mag cawd che ted ceng phehq che yaog.

17 Awg lawn ghod ver, awg lid tawd khuhd awr lehr, Mod ser haq cud lehq pehar lar che yaog. Kheh ma khuhd, awg bon awg sinx he lehq awg cehg mag cawd che ted ceng awr lehr, Yer suq Khreq haq cud lehq phehaq che yaog.

18 Chaw te ghad-eg liz Ghig sa haq mad mawg jaw. Khar thad liz Awr pa pad huh chehd che Yad phu tinr-a awr lehr, Awr pa awg lawn kha sehax saw pheq mar ax peg che yaog.

A kaz tur var Yod hanr sax khiz khanr che

19 Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa awr lehr, paw khod teq pa he lehq Ler viq chaw teq pa haq Yer ruq sar lehn med lo tu lehq Yod hanr chehd lo kae pe che yaog. I hehd awr lehr, “Nawg a suawg le,” lehd koz na ngawx che te yand,

20 Yod hanr che kheh te sax khiz khanr che yaog. “Ngag awr lehr Khreq ma hez,” lehd koz, kha sehax thed-e ghad koz vid che yaog. Yawd maq her ka ma khuhd ceh.

21 Kheh te lehq i hehd awr lehr, “Kheh te ver, nawg Ed lid yaq[§] lehq la,” lehd koz na ngawx che te yand, “Ngag Ed lid yaq ma hez,” lehz yawd kawq koz vid che yaog. “Lag tug ve* Ghig sa ve cuh kar var u ve te ghad lehq la,” lehd koz kawq na ngawx che te yand, “Ma hez,” lehz yawd kawq koz vid che yaog.

22 Kheh te lehq i hehd kawq koz che, “Nawg a suawg le. Ngag hehd haq peha lar che chaw teq

§ 1:21 1:21 *Ed lid yaq* Awg leh med ve awg yand gag vehr ver, Ed lid yaq tuhaz tug duhd chehd che yaog. Mi 4:5-6, Bon 18:15

* 1:21 1:21 *Lag tug ve* Bon 18.15 haq ngawx.

pa haq ngag hehd kawq koz vid gha tug, nawg awg ton awg lawn nawg khawd-ehg kheh koz cheawg le,” lehd koz na ngawx che yaog.

²³ Yod hanr kawq koz che, “Ghig sa ve cuh kar var Id sar yaq koz lar che heh, †‘Jawd mawd Ghig sa ve yaq kaw haq thed-e ghad teo,’ lehz heh pir khuhn lo kug chehd che te ghad ve awg khuhd awr lehr ngag yaog,” lehd koz vid che yaog.

²⁴ Chaw u ve teq pa awr lehr, Phar rir sehd teq pa kae pe che chaw teq pa phehq che yaog.

²⁵ I hehd kawq koz che, “Nawg awr lehr Khreq† ma hez, Ed lid yaq liz ma hez. Ghig sa ve cuh kar var u ve te ghad liz ma hez che ver, a thoq te nawg su haq baz tiz sar pid cheawg le,” lehd koz na ngawx che yaog.

²⁶ Yod hanr kawq koz che, “Ngag awr lehr su haq a kaz awg khuhn lo baz tiz sar pid che yaog. Kheh ma khuhd, nig hehd maq sir che chaw te ghad nig hehd awg khuhn lo chehd chehd che yaog.

²⁷ Yawd awr lehr, ngag khaz nuhr lag che chaw te ghad phehq che yaog. Yawd ved khi noz caz haq phi tug lehax liz ngag maq kenr,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

²⁸ I hehd Yod hanr haq kheh te na ngawx che awg ti awr lehr, Ber tar niq khaz‡ khuhn Yawd

† **1:23 1:23** Isy 40:3 † **1:25 1:25** ***Khreq*** Khreq awr lehr Her lar saq khuhd te lehq, Mir six yaq awr lehr Her brehd khuhd phehq che yaog. Cuhx kig awr lehr “Nag mand puhr lar che te ghad” lehd koz gad che yaog. Tuhz 40:13 ‡ **1:28 1:28** ***Ber tar niq khaz*** Yer ruq sar lehn med pad huh cawg che khaz haq koz che ma hez. 11:18

danr lawg kax ox pax awr lo Yod hanr baz tiz sar pid chehd kig huh yaog.

Yer suq awr lehr Ghig sa ve Yawg nehax yaog

²⁹ Awg khaz nuhr teq ni, Yod hanr awr lehr Yer suq yawd chehd lo lag tod che haq gha mawg che te yand yawd koz che, “Mig gig yad ve vend bax haq yug kha che phad, Ghig sa ve Yawg nehax§ haq ngawx-oq.

³⁰ ‘Ngag khaz nuhr lag tug chaw te ghad awr lehr, ngag haq keh ir che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag mad cawg ser thad loar liz yawd cawg chehd vehr che yaog,’ lehd ngag koz lar che awr lehr, chaw che te ghad haq koz che yaog.

³¹ Awg kawd maq thad ngag yawd haq maq sir. Kheh ma khuhd, Id sar rer laq chaw teq pa yawd haq kha sehax gha mawg gha sir vid tug, ngag lag lehq su haq a kaz awg khuhn lo baz tiz sar pid che yaog.”

³² Kheh te lehq, Yod hanr sax khiz khanr lehq koz che, “Awg ha phu awr lehr, a pia heh te muhd nuh maq lo yaq lehq yawd awg thag huh chehd chehd che haq ngag gha mawg che yaog.

³³ Awg kawd maq thad ngag yawd haq maq sir. Kheh ma khuhd, a kaz awg khuhn lo su haq baz tiz sar pid tug ngag haq cuha che phad te ghad ngag haq koz ax che, ‘Yawd awg thag huh Awg ha phu yaq lehq chehd chehd che te ghad haq nawg gha mawg ver, yawd awr lehr daq che kehg che

§ 1:29 1:29 *Ghig sa ve Yawg nehax* Yer suq haq koz che yaog. Par sar khar yawg nehax haq gha dawz vehr che teq hax thad, Yer suq awr lehr laq kan thag huh khanr suh che yaog. 13:1, 18:28

Awg ha phu awg khuhn su haq baz tiz sar pid*
che phad phehq che yaog, lehd koz ax che yaog.

³⁴ Ngag gha mawg peg lehq, chaw che te ghad awr lehr Ghig sa ve Yad phu phehq che yaog lehz ngag sax khiz khanr che yaog," lehz Yod hanr koz che yaog.

Awg laq ghuhd awg kawd phehaq che chaw teq pa

³⁵ Awg khaz nuhr teq ni Yod hanr awr lehr, yawd ved awg laq ghuhd ni ghad† geh u huh kawq hox chehd huh,

³⁶ Yer suq lag tod che haq yawd ngawx lehq, "Ghig sa ve Yawg nehax haq ngawx-oq," lehd koz che yaog.

³⁷ Awg laq ghuhd u ve ni ghad awr lehr, yawd koz che tawd khuhd haq gha kad lehq, Yer suq khaz nuhr ghaq veh che yaog.

³⁸ Yer suq phuhs ngawx lehq, ix mag yawd khaz nuhr ghaq lag tod che haq gha mawg che te yand, "Nig mag a thoq haq ca cheawg le," lehd koz na ngawx che yaog.

Ix mag kawq koz che, "Rar bid-og, nawg khar lo chehd cheawg le," lehd koz yawd haq na ngawx che yaog. (Rar bid lehd koz che awr lehr, Sar lar haq koz che yaog.)

³⁹ Yer suq ix mag haq koz vid che, "Lar-oq, nig mag gha mawg tug yaog." Kheh te cheaq te lehq,

* **1:33 1:33 Awg ha phu awg khuhn su haq baz tiz sar pid**
Awg ha phu gha che haq koz che yaog. Cy 2 haq ngawx. † **1:35 1:35 yawd ved awg laq ghuhd ni ghad** Te ghad awr lehr Anr drehr (1:40) he lehq te ghad awr lehr liq che te koz haq buhq sehr phad Yod hanr yaog.

ix mag kae lehq, yawd ved chehd kig haq gha mawg che yaog. Awg yand u ve haq, muhd phiq phawd awr uhd nar rir kheh taw gag vehr che haq te lehq, u ve teq ni ix mag yawd geh chehd lar haz che yaog.

⁴⁰ Yod hanr koz che tawd khuhd haq gha kad lehq Yer suq khaz nuhr ghaq veh che chaw u ve ni ghad awg khuhn ve te ghad awr lehr Sid monr Per troq awg nax var Anr drehr yaog.

⁴¹ U ve awg khaz nuhr, yawd awr lehr, yawd ved awg vix var Sid monr haq awg kawd ca che yaog. Yawd haq gha mawg lehq, “Ngag nid-ag Mir six yaq haq gha mawg vehor,” lehd koz vid che yaog. (Mir six yaq lehd koz che awr lehr, Khreq lehd koz che yaog.)

⁴² Kheh te lehq yawd awr lehr, yawd awg vix var haq Yer suq chehd lo sir ve kae che yaog.

Yer suq Sid monr haq ngawx peg lehq koz che, “Nawg awr lehr Yod hanr ve yad par Sid monr yaog. Nawg haq Per troq‡ lehz koz su kug tug yaog,” lehd koz vid che yaog. (Ker phaqa lehd koz che awr lehr, Per troq haq koz che yaog.)

Phid liq he lehq Nar tar ner laq teq pa haq kug yug che

⁴³ Awg khaz nuhr teq ni, Yer suq Gar liq lehd muhd mig lo kae tug duhd chez lar che yaog. Yawd awr lehr Phid liq haq phud daq lehq, “Ngag khaz nuhr ghaq laoq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

‡ 1:42 1:42 **Per troq** Ker phaqa awr lehr Ar rar miq khuhd te lehq, Per troq awr lehr Her lar saq khuhd phehq che yaog. Cuhx kig awr lehr “Huhx meh” lehd koz gad che yaog.

44 Phid liq awr lehr, Anr drehr he lehq Per troq ve chehd kig Ber sehd daq med[§] yad phehq che yaog.

45 Phid liq awr lehr, Nar tar ner laq haq ca mawg che te yand yawd koz che, “Mod ser buhq lar che awg lid tawd khuhd liq awg khuhn lehd ma koz, Ghig sa ve cuh kar var teq pa buhq lar che liq awg khuhn lehd ma koz, chaw te ghad ve awg lawn haq buhq lar che heh, chaw u ve haq ngag hehd gha mawg peg che yaog. Yawd awr lehr Yod sehq ve yad, Nar sar rehq chaw Yer suq yaog,” lehz Nar tar ner laq haq koz vid che yaog.

46 Nar tar ner laq kawq koz che, “Nar sar rehq med* khuhn daq che awg ceng ted ceng cear tuhaz gha tuawg la,” lehd koz na ngawx che te yand, “Ca ngawx laoq,” lehz Phid liq yawd haq kawq koz vid che yaog.

47 Nar tar ner laq yawd chehd lo lag tod che haq Yer suq gha mawg che te yand, Nar tar ner laq ve awg lawn yawd che kheh koz che, “Yawd awg khuhn her ka che a cehax liz mad cawg che, Id sar rer laq chaw awg cehg mag te che te ghad haq ngawx-oq,” lehd koz che yaog.

48 Nar tar ner laq awr lehr, “Nawg ngag haq khawd-ehg kheh te sir cheawg le,” lehd koz na ngawx che te yand, Yer suq kawq koz che, “Phid liq nawg haq mad kug ser thad liz, a kud cehg awg huhx lo nawg chehd chehd che haq ngag

§ 1:44 1:44 *Ber sehd daq med* Gar liq lehd ghig po nux muhd ni tuhaz phawd awr awg naz phawd lo cawg che yaog. * 1:46 1:46 *Nar sar rehq med* 12:21, Mt 11:21 haq ngawx.

mawg che yaog,” lehd yawd haq koz vid che yaog.

⁴⁹ Nar tar ner laq Yer suq haq kawq koz khuhq vid che, “Rar bid-og, nawg awr lehr Ghig sa ve Yad phu phehq che yaog. Id sar rer laq chaw teq pa ve Jawd mawd liz nawg phehq che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁵⁰ Yer suq kawq koz che, “Ngag nawg haq a kud cehg awg huhx lo mawg che yaog lehd koz ax cheaq te lehq nawg yonr cheawg la. Che haq keh ir che awg ceng teq pa haq liz nawg gha mawg tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁵¹ Yer suq yawd haq te pawz kawq koz vid che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, muhd nuh maq phaw lar lehq,[†] Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad teq pa chaw yad ve Yad phu awg khod-aq taz taz yaq yaq te chehd che haq nig hehd gha mawg tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

2

Kar naq khaz awg khuhn khehx cad che

¹ U ve khaz nuhr, sehr ni teq ni gaeg che te yand, Gar liq lehd muhd mig Kar naq khaz* awg khuhn su khehx cad chehd lehq, Yer suq ve awr ye u huh chehd chehd che yaog.

[†] **1:51 1:51 muhd nuh maq phaw lar lehq** Yer suq haq te lehq thaer khuhq che awg bon mig gig yad thag huh lag gag che haq koz gad che yaog. Khiz 28:12 haq ngawx. * **2:1 2:1 Kar naq khaz** Nar sar rehq med pad huh cawg che yaog.

² Yer suq he lehq yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq liz, khehx cad kig huh lag tug su kug vid lar lehq i hehd u huh chehd chehd che yaog.

³ A pehx med ghig peg vehr che te yand, Yer suq ve awr ye awr lehr, “I hehd a pehx med ghig mad cawg vehor,” lehz Yer suq haq koz vid che yaog.

⁴ Yer suq kawq koz vid che, “Yad mid-og, che ve awr lehr ngag haq khawd-ehg kheh te caz daq cheawg le. Ngag ved awg yand mad gag ser,”[†] lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁵ Yer suq ve awr ye awr lehr, awg ceg teq pa haq koz vid che, “Yawd nig hehd haq te cuha che heh teo,” lehd koz vid che yaog.

⁶ Yud daq chaw teq pa ve awg lid cawg che heh, daq vid kehg vid tug a kaz chuhd che awg lid awg khuhn yehd tug, u huh a kaz ke tug huhx meh mawq khu kuhq mag cawg chehd che yaog. Mawq khu ted mag ve haq, a kaz ni taz sehr taz heh ke daw che yaog.

⁷ Yer suq awr lehr, “Mawq khu che teq pa haq a kaz kha peh kho ke-og,” lehz awg ceg teq pa haq koz vid che yaog. Kheh te lehq, i hehd a kaz kha peh kho ke che yaog.

⁸ Awg yand u ve haq Yer suq i hehd haq koz vid che, “A meha ke ve lehq, khehx cad-ag che awg hox haq ca yug vid-eq,” lehd koz che te yand, i hehd ca yug vid-eg che yaog.

⁹ Khehx cad-ag che awg hox awr lehr, a kaz a pehx med ghig phehq vehr che haq a cehax dawg

[†] **2:4 2:4 Ngag ved awg yand mad gag ser** Yer suq yawd ved awg mig awg phond gha tug awg yand mad gag ser, lehd koz gad che yaog. 7:6, 8, 30, 8:20

ngawx che yaog. A pehx med ghig che khar lo lag che haq yawd maq sir. (Kheh ma khuhd, a kaz kho ke che awg ceg teq pa awr lehr sir chehd che yaog.) Awg yand u ve khuhn khehx cad-ag che awg hox awr lehr, awg mid ma he che phad haq kug yug lehq koz vid che,

¹⁰ “Chaw awg gha lia awr lehr, daq jad che a pehx med ghig haq awg kawd maq taw vid che yaog. Kheh te lehq, su kha buhz dawg peg che te yand, u kheh taw mad daq che a pehx med ghig kawq taw vid che yaog. Kheh ma khuhd nawg vawr, daq jad che a pehx med ghig haq a meha thad kha gag haq sax lar che law,” lehd koz che yaog.

¹¹ Yer suq awr lehr, awg kawd ped maq ve and tug awg hez che ted mag haq Gar liq lehd muhd mig Kar naq khaz khuhn te lehq, yawd ved awg mig awg phond te maw vid che yaog. Kheh te lehq, yawd ved awg laq ghuhd teq pa yawd haq yonr che yaog.

¹² U ve awg khaz nuhr yawd awr lehr, yawd ved awr ye, yawd ved awg nax var teq pa he lehq yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh Kar per nar unr khaz[‡] lo yaeq che yaog. I hehd u huh khawd-ehg muh maq ma chehd.

Bon yehg nux haq daq vid kehg vid che

¹³ Yud daq chaw teq pa ve Par sar khar pawehd[§] te che awg yand gag vehr tez huh, Yer

[‡] **2:12 2:12 Kar per nar unr khaz** Gar liq lehd ghig po nux muhd ni kehg phawd awr lo cawg che yaog. Mt 4:13 **§ 2:13 2:13 Par sar khar pawehd** Tuhz 12:11-23, Mt 26:17, Bon 16:16

suq awr lehr Yer ruq sar lehn med lo taez che yaog.

¹⁴ Awg yand u ve khuhn bon yehg nux awg khuhn, yawg, nud, a pia teq pa huhd chehd che chaw teq pa he lehq phu pa sehr phad teq pa u huh mi chehd che haq yawd gha mawg che yaog.

¹⁵ Yawd awr lehr, a caz kheh haq yug lehq jawq tug te lar peg lehq, i hehd awg gha lia, yawg he lehq nud teq pa haq bon yehg nux awg khuhn lo ghaq kog che yaog. Phu pa sehr phad teq pa ve phu haq nger chid bag lehq, i hehd ve teh cuh teq pa haq phuhz bag che yaog.

¹⁶ A pia huhd che chaw teq pa haq liz, “Med nged che teq pa haq yug kae-o. Ngag Awr pa ve yehg haq med nged huhd med nged vig kig yehg taq te,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

¹⁷ † “Nawg ved yehg haq ngag haq jad che ni ma awr lehr, ngag awg khuhn a mir toq che heh te lehq toq chehd che yaog,” lehz Liq phu khuhn buhq lar che haq yawd ved awg laq ghuhd teq pa duhd nuhd che yaog.

¹⁸ Awg yand u ve haq Yud daq chaw teq pa koz che, “Nawg kheh te te che awr lehr, a thoq awg hez ted ceng ngag hehd haq te mar ax tuawg le,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁹ Yer suq kawq koz che, “Bon yehg nux che haq te lur-oq.* Sehr ni awg khuhn ngag kawq te peg tug yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

† 2:17 2:17 Chid 69:9 * 2:19 2:19 **Bon yehg nux che haq te lur-oq** Bon yehg nux awg cehg mag haq koz gad che ma hez. Yer suq yawd ved awg ton haq koz gad che yaog. 2:21

20 Awg yand u ve khuhn Yud daq chaw teq pa koz che, “Bon yehg nux che haq uhd chi khuhq khuhq kha gag gha te che yaog. Nawg awr lehr sehr ni awg khuhn lo lehax kawq te peg tuawg la,” lehd koz vid che yaog.

21 Kheh ma khuhd Yer suq u kheh koz che awr lehr, bon yehg nux phehq che yawd ved awg ton haq koz gad che yaog.

22 Kheh te cheaq te lehq, suh kig lo yawd kawq teq tuag che te yand, yawd ved awg laq ghuhd teq pa awr lehr yawd koz lar che tawd khuhd haq duhd nuhd lehq, Liq phu he lehq Yer suq koz lar che tawd khuhd haq i hehd yonr che yaog.

Chaw yad ve ni ma khuhn khawd-ehg kheh te cawg che haq Yer suq sir che

23 Par sar khar pawehd te chehd che awg yand awg khuhn, Yer suq Yer ruq sar lehr med khuhn chehd chehd che te yand, yawd te mar che awg hez teq pa haq su gha mawg cheaq te lehq, chaw kha peh vad-ag yawd ved awg meh haq yonr che yaog.

24 Kheh ma khuhd Yer suq awr lehr, yawd awg ton chaw u ve teq pa haq yawd maq yonr. Awg lawn ghod ver, chaw awg gha lia haq yawd sir che yaog.

25 Chaw yad ve ni ma awg khuhn khawd-ehg kheh cawg che haq yawd sir chehd che haq te lehq, chaw yad ve awg lawn chaw te ghad-eg liz sax khiz khanr tug haq yawd maq lor.

3

Yer suq he lehq Niq kawd der tawd yaw daq che

¹ Awg yand u ve khuhn, Yud daq chaw teq pa awg khuhn lo awg hox awg nax phehq che, Niq kawd der meh che Phar rir sehd* te ghad cawg che yaog.

² Yawd awr lehr, muhd khax huh† Yer suq chehd lo lag lehq koz che, “Rar bid-og, nawg awr lehr Ghig sa chehd lo lag che Sar lar te ghad phehq che haq ngag hehd sir che yaog. Awg lawn ghod ver, nawg te mar che awg hez teq pa awr lehr, Ghig sa yawd awg khuhn chehd che chaw ma hez ver, chaw te ghad-eg liz te maq gha hawg,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

³ Yer suq kawq koz che, “Ngag nawg haq awg cehg mag koz ax laq, chaw khar ve te ghad lehd ma koz awg suhx te pawz mad kawq pawag ver,‡ Ghig sa ve muhd mig haq maq gha mawg hawg,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁴ Niq kawd der kawq koz che, “Mawd vehr che chaw te ghad awr lehr, khawd-ehg kheh te kawq pawag gha tuawg le. Yawd ved awr ye ux peg khuhn yawd kawq gehe lehq te pawz kawq pawag gha tuawg la,” lehz yawd haq na ngawx che te yand,

* **3:1 3:1 Phar rir sehd** Yud daq chaw teq pa ve bon hox bon nax teq mor phehq che yaog. Mt 3:7 † **3:2 3:2 muhd khax huh** Muhd kaw huh Yer suq chehd lo lag tug kuhz cheaq te lehq yaog. ‡ **3:3 3:3 awg suhx te pawz mad kawq pawag ver** Co ha phawd awr awg suhx phehq vehr che haq koz che yaog.

⁵ Yer suq kawq koz che, “Ngag nawg haq awg cehg mag koz ax laq, chaw khar ve te ghad lehd ma koz, a kaz he lehq Awg ha phu[§] awg khuhn maq pawag ver, Ghig sa ve muhd mig awg khuhn gehe maq gha.

⁶ Awg suhr awg sar geh pawag che ted ceng awr lehr, awg suhr awg sar phehq che yaog. Awg ha phu geh pawag che ted ceng awr lehr, awg ha phehq che yaog.*

⁷ Nig hehd awg suhx te pawz gha kawq pawag che yaog lehz ngag nawg haq koz ax che haq ta and.

⁸ Muhd huh awr lehr, khar lo mez veh gad liz mez veh[†] lehq, awg khuhd u ve haq nawg kad che yaog. Kheh ma khuhd, khar lo mez lag che lehq nar, khar lo mez veh tug lehq nar, nawg maq sir. Awg ha phu awg khuhn pawag che chaw awg gha lia awr lehr, u ve haq sur daq che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁹ Niq kawd der kawq koz che, “Che teq pa khawd-ehg kheh te phehaq gha tuawg le,” lehz yawd haq na ngawx che te yand,

¹⁰ Yer suq kawq koz che, “Nawg awr lehr Id sar rer laq chaw teq pa awg khuhn lo Sar lar te ghad phehq liz, awg lawn che teq pa haq nawg maq sir la.

§ 3:5 3:5 a kaz he lehq Awg ha phu Yer suq haq yonr lehq baz tiz sar khanr yug che haq koz che yaog. * **3:6 3:6 awg ha phehq che yaog** Ghig sa ve Awg ha phu haq te lehq, co ha phawd awr a saq teq che haq gha che haq koz che yaog. † **3:8 3:8 Muhd huh ... mez veh** Muhd huh mez che haq chaw yad tawr lar maq gha che haq koz gad che yaog.

11 Ngag nawg haq awg cehg mag koz ax laq, ngag hehd sir che awg ceng awg lawn haq ngag hehd koz lehq, ngag hehd mawg che awg ceng awg lawn haq ngag hehd sax khiz khanr che yaog. Kheh ma khuhd, ngag hehd sax khiz khanr che haq nig hehd mad haq yug.

12 Mig gig haq caz daq che awg ceng teq pa awg lawn ngag nig hehd haq koz ax vehr che liz nig hehd maq yonr ver, muhd nuh maq haq caz daq che awg ceng awg lawn ngag nig hehd haq koz ax ver, khawd-ehg kheh te lehq nig hehd yonr tuawg le.

13 Muhd nuh maq lo yaq che Chaw yad ve Yad phu‡ ma hez ver, chaw te ghad-eg liz muhd nuh maq lo ma taez jaw.

14 Heh pir khuhn lo Mod ser vig haq chid taz che heh,§ Chaw yad ve Yad phu haq liz chid taz vid tug yaog.

15 Yawd haq kha yonr che chaw awg gha lia co tiq ha tiq gha tug, yawd haq chid taz vid tug yaog.

Ghig sa mig gig yad haq haq jad che

16 Awg lawn ghod ver, Ghig sa mig gig yad haq haq jad cheaq te lehq, yawd ved Yad phu tinr-a pehar che yaog. Yad phu haq kha yonr che chaw awg gha lia maq gha lug maq gha sez lehq co tiq ha tiq haq liz gha tug awg pun, Ghig sa yawd ved Yad phu tinr-a pehar che yaog.

‡ 3:13 3:13 *Chaw yad ve Yad phu* Yer suq haq koz che yaog.
 Mk 8:31 § 3:14 3:14 *vig haq chid taz che heh* Heh 21:9 haq ngawx.

17 Awg lawn ghod ver, mig gig yad haq suhx jehg tug, Ghig sa yawd ved Yad phu haq mig gig khod-aq lo lag peha che ma hez. Kheh ma khuhd, Yad phu haq te lehq mig gig yad thaer khuhq che haq gha tug yawd lag peha che yaog.

18 Yad phu haq yonr che chaw* awr lehr, Ghig sa ve suhx jehg che haq maq gha khanr. Maq yonr che chaw awr lehr, Ghig sa ve Yad phu tinr-a ve awg meh haq maq yonr che haq te lehq, a meha liz Ghig sa ve suhx jehg suhx taz che haq gha khanr vehr che yaog.

19 I hehd suhx jehg suhx taz che che ve haq gha khanr che awr lehr mig gig khod-aq lo awg ghiz gehag vehr liz, mig gig yad teq pa ve kanx teq pa awr lehr haeg cheaq te lehq, awg ghiz haq keh i hehd naz hoq che haq haq che yaog.

20 Awg lawn ghod ver, awg haeg teq pa haq te che chaw awr lehr, awg ghiz haq ngawx bawg lehq, yawd te che teq pa maq gha tuhaz tug, awg ghiz geh yawd mad lag.

21 Kheh ma khuhd, awg cehg mag cawd che haq te che chaw awr lehr, yawd te che teq pa Ghig sa haq cud lehq te che lehz tuhaz tug, awg ghiz geh yawd lag che yaog," lehz koz vid che yaog.

Yod hanr Yer suq awg lawn sax khiz khanr che

22 U ve awg khaz nuhr Yer suq he lehq yawd ved awg laq ghuhd teq pa Yud daq muhd mig lo kae che yaog. Yawd i hehd geh u huh chehd lehq, su haq baz tiz sar pid chehd che yaog.

* 3:18 3:18 *yonr che chaw* Rm 12:1

²³ Sar lenr med awg pad huh Ehr nonr lehd koz che ted kag huh a kaz cawg mad che haq te lehq, Yod hanr liz u huh su haq baz tiz sar pid chehd che yaog. Chaw teq pa u huh kae lehq baz tiz sar khanr yug chehd che yaog.

²⁴ Awg lawn ghod ver, Yod hanr awr lehr thawnr khuhn maq gha geh ser.

²⁵ Awg yand u ve haq, Yod hanr ve awg laq ghuhd ted pehg awr lehr, daq vid kehg vid tug a kaz chuhd che awg lid awg lawn Yud daq chaw te ghad geh tawd ghawg daq chehd che yaog.

²⁶ I hehd Yod hanr chehd lo lag lehq koz che, “Rar bid-og, nawg Yawd danr lawg kax ox pax awr lo chehd-ag huh nawg geh chehd jaw lehq, nawg yawd awg lawn haq sax khiz khanr che te ghad[†] awr lehr, su haq baz tiz sar pid chehd lehq chaw awg gha lia yawd chehd lo veh chehd che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁷ Yod hanr kawq koz che, “Ghig sa yawd haq pid che ted ceng ma hez ver, chaw yad awr lehr ted cear liz maq gha hawg.

²⁸ ‘Ngag Khreq ma hez. Ngag awr lehr yawd awg ghud suhr lag peha che chaw te ghad phehq che yaog,’ lehz ngag koz che haq nig hehd awg ton ngag awg pun sax khiz khanr gha che yaog.

²⁹ Awg phad mawd he tug yad mid hax haq gha che te ghad awr lehr, awg mid ma he che phad[‡] phehq che yaog. Awg pad huh hox lar lehq awg mid ma he che phad ve awg khuhd haq na che

[†] **3:26 3:26 sax khiz khanr che te ghad** Yer suq haq koz che yaog. [‡] **3:29 3:29 awg mid ma he che phad** Yer suq haq koz che yaog.

awg chawd te ghad[§] awr lehr; awg mid ma he che phad ve awg khuhd haq gha kad cheaq te lehq ha lehq jad che yaog. U ve heh te lehq, ha lehq che ted ceng ngag awg khuhn lo saw lawq vehr che yaog.

³⁰ Yawd awr lehr; gha ir veh muh veh tug yaog. Kheh ma khuhd ngag awr lehr; gha i veh yawnd veh tug yaog," lehd koz che yaog.

Muhd nuh maq lo yaq che te ghad

³¹ Muhd nuh maq lo yaq che te ghad awr lehr; awg gha lia haq keh ir sehr phad phehq che yaog. Mig gig khod-aq lo ve chaw te ghad* awr lehr; mig gig ve chaw phehq lehq mig gig ve awg lawn haq yawd koz che yaog. Muhd nuh maq lo yaq che te ghad awr lehr; awg gha lia haq keh ir sehr phad phehq che yaog.

³² Yawd gha mawg gha kad che awg ceng teq pa ve awg lawn haq yawd sax khiz khanr che yaog. Kheh ma khuhd, yawd sax khiz khanr che haq chaw te ghad-eg liz mad haq yug.

³³ Yawd sax khiz khanr che haq haq yug che chaw te ghad awr lehr; Ghig sa awr lehr awg cehg mag cawd jad che yaog lehd koz cunr dawz lar che yaog.

³⁴ Ghig sa peha lar che te ghad[†] awr lehr; Ghig sa ve tawd khuhd haq yaw che yaog. Awg lawn ghod ver; Ghig sa yawd haq Awg ha phu kha lawq ghad pid che yaog.

§ 3:29 3:29 *awg chawd te ghad* Yod hanr A kaz tur var haq koz che yaog. * 3:31 3:31 *Mig gig khod-aq lo ve chaw te ghad*

Yod hanr yawd awg ton haq koz chehd che yaog. † 3:34 3:34 *Ghig sa peha lar che te ghad* Yer suq haq koz che yaog.

³⁵ Awr pa awr lehr, Yad phu haq haq lehq, awg ceng awg gha lia yawd ved laq khuhn lo chid aq vid peg che yaog.

³⁶ Yad phu haq yonr che chaw awr lehr, co tiq ha tiq cawg che yaog. Yad phu haq mad yonr che chaw awr lehr, co tiq ha tiq haq maq gha mawg. Yawd awg thag huh Ghig sa nez nag che ted ceng‡ cawg lar che yaog.

4

Yer suq Sar mar riq yad mid haq mar vid che

¹⁻² Jawd mawd Yer suq su haq yawd ved awg laq ghuhd phehaq vid lehq baz tiz sar pid chehd che awr lehr, Yod hanr su haq awg laq ghuhd phehaq vid lehq baz tiz sar pid che haq keh mad che haq Phar rir sehd teq pa gha kad che yaog. (Kheh ma khuhd, Yer suq yawd awg ton su haq baz tiz sar pid che ma hez. Yawd ved awg laq ghuhd teq pa lehax pid che yaog.) Phar rir sehd teq pa awg lawn che ve haq gha kad vehor lehz Jawd mawd Yer suq gha sir che te yand,

³ Yud daq muhd mig lo yawd tuhez lehq, Gar liq lehd muhd mig lo te pawz kawq kae che yaog.

⁴ Yawd awr lehr Sar mar riq muhd mig* haq gha phanr kae cawd che yaog.

⁵ Kheh te cheaq te lehq, Sar mar riq muhd mig awg khuhn cawg che Sud khar† meh che med te

‡ **3:36 3:36 Ghig sa nez nag che ted ceng** Ghig sa cir yanr che haq koz che yaog. * **4:4 4:4 Sar mar riq muhd mig** Yud daq muhd mig awg naz phawd awr lo cawg che yaog. Yud daq chaw u huh maq kae. Mt 10:5, Lk 9:52, Ezr 4:1-5, Nhm 4:1-2 † **4:5 4:5 Sud khar** Khiz 33:18-19, Ys 24:32

med lo yawd gaeg che yaog. Med u ve awr lehr, Yar koq yawd ved yad par Yod sehq haq pid lar haz che mig gig te pez haq ned che yaog.

⁶ U huh Yar koq ve nang baw cawg che yaog. Yer suq yaq kaw tod lag che teq chuhd cheaq te lehq, nang baw awg pad huh mi chehd che yaog. Awg yand u ve awr lehr, muhd kaw cuhaz te yand cawd che yaog.

⁷ Sar mar riq yad mid te ghad a kaz ca khoag che yaog. Yer suq awr lehr, “Ngag haq a kaz a cehax tawa laoq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁸ U ve awg yand khuhn yawd ved awg laq ghuhd teq pa awr lehr, med khuhn cad tug ca vig veh vehr che yaog.

⁹ Sar mar riq yad mid kawq koz che, “Nawg Yud daq chaw phehq liz, a thoq te ngag Sar mar riq yad mid geh a kaz lawg dawg cheawg le,” lehd yawd haq koz vid che yaog. Awg lawn ghod ver, Yud daq chaw he lehq Sar mar riq chaw teq pa awr lehr awg chawd maq te daq cheaq te lehq che kheh koz che yaog.

¹⁰ Yer suq kawq koz che, “Ghig sa pehar che laq sawnr[‡] he lehq ‘Ngag haq a kaz a cehax tawa laoq,’ lehz nawg haq koz ax che chaw haq nawg sir ver, nawg yawd geh lawg tug yaog. Kheh te lehq, yawd liz nawg haq co ha teq vid gha che a kaz[§] tawa tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

[‡] **4:10 4:10 laq sawnr** Co co taer taer teq che co tiq ha tiq haq koz che yaog. [§] **4:10 4:10 co ha teq vid gha che a kaz** Teq che a saq haq koz che yaog.

11 Yad mid u ve kawq koz che, “Jawd mawd-og, nawg a kaz nex tug teq chaweh liz mad cawg. Nang baw che nax jad che yaog. Co ha teq vid gha che a kaz haq nawg khar lo gha tuawg le.

12 A nig ved awr pa Yar koq awr lehr, nang baw che ngag hehd haq pehar lar che yaog. Yawd awg ton liz, yawd ved awg yad awg dug teq pa liz, yawd ved ced cag teq pa liz, nang baw che haq dawg che yaog. Nawg awr lehr yawd haq keh ir che lehq la,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

13 Yer suq kawq koz che, “A kaz che haq kha dawg che chaw awr lehr, a kaz kawq sex tug yaog.

14 Kheh ma khuhd, ngag yawd haq pid tug a kaz haq kha dawg che chaw awr lehr, te pawz-a liz a kaz mad kawq sex. Ngag yawd haq pid tug a kaz awr lehr, yawd awg khuhn co tiq ha tiq tuhaz che a kaz khuh* phehq tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

15 Yad mid u ve kawq koz che, “Jawd mawd-og, ngag a kaz maq gha kawq sex tug he lehq chuhr huh a kaz maq gha kawq khoag tug, a kaz u ve ted ceng ngag haq a cehax pehar laoq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

16 Yer suq awr lehr, “Nawg ved awg phad mawd haq ca kug vaha lehq chuhr huh kawq lar-oq,” lehz yawd haq koz vid che te yand,

17 “Ngag awg phad mawd mad cawg,” lehz yad mid u ve yawd haq kawq koz vid che yaog.

* **4:14 4:14 tuhaz che a kaz khuh** Peh lawq che a saq teq khad haq koz che yaog. 10:10

Yer suq kawq koz che, “Nawg awg phad mawd mad cawg lehz nawg koz che awr lehr cawd che yaog.

¹⁸ Awg lawn ghod ver, nawg awg phad mawd ngad ghad cawg jaw peg lehq, a meha nawg geh chehd chehd che te ghad awr lehr nawg ved awg phad mawd ma hez. Nawg che kheh koz che awr lehr, cawd jad che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁹ Yad mid u ve kawq koz che, “Jawd mawd-og, nawg awr lehr Ghig sa ve cuh kar var phehq che yaog lehz a meha ngag gha sir che yaog.

²⁰ Ngag hehd ve a pux a pi teq pa awr lehr, keh dig che[†] awg thag huh Ghig sa haq a kor pi che yaog. Kheh ma khuhd, Yer ruq sar lehn med awg khuhn lehax Ghig sa haq a kor gha pi cawd che yaog lehd nig hehd Yud daq chaw koz che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²¹ Yer suq koz che, “Yad mid-og, ngag koz che tawd khuhd haq yonr-oq. Keh dig che ted dig awg thag huh lehd ma koz, Yer ruq sar lehn med awg khuhn lehd ma koz, Awr pa Ghig sa haq u huh nig hehd a kor maq pi tug ve awg yand gag tug yaog.

²² Nig hehd awr lehr, nig hehd maq sir che haq a kor pi che yaog. Ngag hehd awr lehr, ngag hehd sir lar che haq a kor pi che yaog. Awg lawn ghod

[†] **4:20 4:20 keh dig che** Ger rar senr keh haq koz che yaog. “Bon ir che keh dig” lehz Yud daq chaw teq pa sawnr lar che yaog. Bon 11:29, 27:12 Keh dig che thag huh Sar mar riq chaw teq pa B.C. 400 thad bon yehg ted mag te teh jaw che yaog. Kheh ma khuhd, Yud daq chaw teq pa te lug vid che yaog.

ver, thaer khuhq che ted ceng awr lehr, Yud daq chaw teq pa geh lag che yaog.

²³ Kheh ma khuhd, awg cehg mag a kor pi che chaw teq pa awr lehr, co ha awg khuhn he lehq awg cehg mag cawd che awg khuhn Awr pa Ghig sa haq a kor pi tug awg yand gag vehr chehd lehq, a meha liz gag vehr che yaog. Awg lawn ghod ver, Awr pa Ghig sa awr lehr, yawd haq a kor pi tug u kheh te a kor pi che chaw teq pa haq ca chehd che yaog.

²⁴ Ghig sa awr lehr awg ha phehq che yaog. Kheh te lehq, yawd haq a kor pi che chaw teq pa awr lehr, co ha awg khuhn he lehq awg cehg mag cawd che awg khuhn a kor gha pi che yaog,” lehd yawd haq koz vid che yaog.

²⁵ Yad mid u ve kawq koz che, “Mir six yaq lag tug haq ngag sir che yaog. Yawd lag gag che te yand, yawd a nig haq awg ceng gha lia koz mar ax tug yaog,” lehz Yer suq haq koz vid che yaog. (Mir six yaq lehd koz che awr lehr, Khreq haq koz che yaog.)

²⁶ Yer suq kawq koz che, “Nawg haq tawd yaw chehd che ngag awr lehr, yawd yaog,”[‡] lehz yad mid u ve haq koz vid che yaog.

²⁷ Awg yand u ve khuhn yawd ved awg laq ghuhd teq pa kawq gag vehr lehq, yad mid geh yawd tawd yaw daq chehd che haq i hehd and che§ yaog. Kheh ma khuhd, “Nawg a thoq haq

[‡] **4:26 4:26 ngag awr lehr, yawd yaog** Yer suq Mir six yaq phehq che awg lawn chuhr huh kha sehax koz lar che yaog.

[§] **4:27 4:27 i hehd and che** Yer suq Sar mar riq yad mid geh tawd yaw daq che haq i hehd and che yaog. Awg lawn ghod ver, Yud daq chaw u kheh te maq na.

he gad lehq le. A thoq te yawd geh nawg tawd yaw daq chehd cheawg le," lehz te ghad-eg liz maq na ngawx.

²⁸ Kheh te lehq, yad mid u ve awr lehr, yawd ved a kaz mawq khu haq teh lar haz lehq, med awg khuhn lo koeq lehq med yad teq pa haq koz vid che,

²⁹ "Ngag kha te jaw che awg lawn awg gha lia ngag haq koz ax vehr che chaw te ghad haq ca ngawx laoq. Yawd awr lehr Khreq phehq che lehq nar," lehd koz vid che yaog.

³⁰ I hehd med khuhn tuhez lehq Yer suq chehd lo lag che yaog.

³¹ Awg yand u ve awg khuhn awg laq ghuhd teq pa koz che, "Rar bid-og, cad tug a cehax cad-oq," lehz yawd haq lawg khawx che yaog.

³² Kheh ma khuhd, yawd awr lehr, "Nig hehd maq sir che cad tug ngag cawg che yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

³³ Kheh te lehq, awg laq ghuhd teq pa koz che, "Chaw ted pehg pehar yawd haq cad tug lag car vid lehq nar," lehz te ghad he lehq te ghad na daq che yaog.

³⁴ Yer suq kawq koz che, "Ngag haq peha che phad ve a lor haq te lehq, yawd ved kanx haq te peg che awr lehr, ngag ved cad tug phehq che yaog.

³⁵ Har pa uhg lehd gaeg ver, cag ghiq che awg yand gaeg tug yaog lehz nig hehd koz che ma hez hawg la. Kheh ma khuhd, ngawx lor, ngag nig hehd haq koz ax laq, ha teq pa haq chid ngawx-

oq. A meha liz cag ghiq tug a cag meh vejr lehq*
six-i ghad phehq vehor.

³⁶ Ti sehr phad he lehq ghiq sehr phad teq geha
gha ha lehq tug, cag ghiq sehr phad awr lehr
ghad phuhd gha chehd vejr lehq co tiq ha tiq
awg pun awg sir ghawz ke chehd vejr che yaog.

³⁷ Kheh te cheaq te lehq, "Te ghad ti lehq te
ghad ghiq che yaog," lehd koz che tawd te khuhd
awr lehr, che haq cawd daq jad che yaog.

³⁸ Nig hehd kanx maq gha te lar kig huh ngag
nig hehd haq cag ca ghiq pe che yaog. Su kanx
te lar lehq,† i hehd te lar che kanx u ve ve ghiq
kig awg khuhn nig hehd geh vehor," lehz i hehd
haq koz vid che yaog.

³⁹ Yad mid u ve awr lehr, "Ngag kha te jaw che
awg lawn awg gha lia yawd ngag haq koz ax che
yaog," lehz sax khiz khanr che haq te lehq, med
u ve awg khuhn chehd che Sar mar riq chaw laex
ghad Yer suq haq yonr che yaog.

⁴⁰ Kheh te cheaq te lehq, Sar mar riq chaw teq
pa yawd chehd lo lag gag thad, i hehd geh chehd
tug yawd haq lawg khawx che yaog. Kheh te
lehq, yawd u huh niq ni chehd che yaog.

⁴¹ Kheh te lehq, yawd ved tawd khuhd haq te
lehq u ve haq keh mad-ag che chaw laex ghad liz
kawq yonr che yaog.

⁴² I hehd awr lehr yad mid u ve haq koz vid
che, "Nawg ved tawd khuhd haq lehax te lehq

* **4:35 4:35 a cag meh vejr lehq** Bon khuhd mar tug daq jad
che awg yand haq koz che yaog. Mt 9:37-38 † **4:38 4:38 Su
kanx te lar lehq** Yod hanr A kaz tur var he lehq yawd ved cuh
kar var teq pa te lar che kanx haq koz che gha hawg.

ngag hehd yonr che ma hez. Awg lawn ghod ver, ngag hehd awg ton yawd ved tawd khuhd haq ngag hehd gha kad lehq, chaw cheawg lehr mig gig yad teq pa ve Thaer khuhq par awg cehg mag phehq che haq ngag hehd sir che yaog,” lehd koz che yaog.

Jawd mawd ve kanx te var yad par haq Yer suq ghu na vid che

⁴³ Yer suq u huh niq ni chehd peg khaz nuhr, Gar liq lehd muhd mig lo kae che yaog.

⁴⁴ Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve cuh kar var awr lehr, a sug yawd ved muhd mig awg khuhn awg mig awg phond mad cawg lehz, Yer suq yawd awg ton sax khiz khanr jaw che yaog.

⁴⁵ Kheh ma khuhd, yawd Gar liq lehd muhd mig lo gaeg che te yand, Gar liq lehd chaw teq pa yawd haq haq yug che yaog. Awg lawn ghod ver, chaw u ve teq pa awr lehr, Yer ruq sar lehr med lo Par sar khar pawehd awg khuhn kae jaw lehq, pawehd u ve awg khuhn yawd kha te che awg hez teq pa haq gha mawg vehr che haq te lehq yaog.

⁴⁶ Kheh te lehq, a kaz haq yawd a pehx med ghig phehaq vid vehr che ted kag, Gar liq lehd muhd mig Kar naq khaz khuhn yawd te pawz kawq gag che yaog. Awg yand u ve haq, Kar per nar unr med awg khuhn lo chehd che jawd mawd haq kanx te vid var chaw ir te ghad‡ ve yad par nag chehd che yaog.

‡ **4:46 4:46 jawd mawd haq kanx te vid var chaw ir te ghad** Jawd mawd Her roq ve sax nax khuhn kanx te chehd che chaw ir te ghad phehq che yaog.

⁴⁷ Yer suq awr lehr, Yud daq muhd mig lo tu lehq Gar liq lehd muhd mig lo lag gag vehr che awg lawn haq jawd mawd ve kanx te var u ve gha kad che te yand, yawd ved yad par suh vehr tez cheaq te lehq, Yer suq lag lehq yawd haq ghu na vid tug, yawd Yer suq haq ca lawg khawx-ag che yaog.

⁴⁸ Kheh te lehq Yer suq koz che, “Nig hehd awg hez he lehq and tug teq pa haq maq gha mawg ver, nig hehd ca yonr tug ma hez,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁴⁹ “Jawd mawd-og, ngag ved yad maq suh ser huh a cehax lar-oq,” lehz jawd mawd ve kanx te var u ve yawd haq koz vid che yaog.

⁵⁰ Yer suq kawq koz che, “Koeq lor. Nawg ved yad par gha teq chehd tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

Jawd mawd ve kanx te var u ve awr lehr, Yer suq koz vid che tawd khuhd haq yonr lehq kawq veh che yaog.

⁵¹ Yawd koeq tod che te yand, yawd ved awg ceg teq pa yawd haq phud daq lehq, “Nawg ved yad par na vehor,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁵² Kheh te lehq, “Yawd khar thad te yand tanr na vehr cheawg le,” lehd koz na ngawx che te yand, “A mig ni muhd phiq phawd awr teq nar rir thad huh, yawd kaz nag che na vehr che yaog,” lehz i hehd yawd haq koz vid che yaog.

⁵³ Kheh te lehq, awg yand u ve awr lehr, “Nawg ved yad par gha teq chehd tug yaog,” lehz Yer suq yawd haq koz vid che awg yand haq cawd che yaog lehz awr pa sir lehq, yawd awg ton he

lehq yawd ved yehg yad ka yad awg gha lia liz
Yer suq haq yonr vevr che yaog.

⁵⁴ Awg hez che awr lehr, Yer suq Yud daq muhd
mig lo tu lehq Gar liq lehd muhd mig lo lag gag
vevr khaz nuhr, yawd te che awg hez nid ceng
ted ceng phehq che yaog.

5

*Ghig po pad huh chaw nag te ghad haq ghu na
vid che*

¹ U ve awg khaz nuhr, Yud daq chaw teq pa ve
pawehd te che awg yand gag vevr lehq, Yer suq
Yer ruq sar lehn med lo taez che yaog.

² Yer ruq sar lehn med awg khuhn, Yawg Tar
meq pheq* awg pad huh, Her brehd khuhd Ber
ter sar daq lehd koz che ghig po ted mag cawg
che yaog. Ghig po u ve awg jad huh awg thang
beh lar che yaq kaw tod kig ngad kag cawg che
yaog.

³ Yaq kaw tod kig u ve teq pa awg khuhn nag
che chaw, mehz cox che chaw, khi lug che chaw
he lehq khi kud laq kuhr suh che chaw kha peh
vad-ag yuhq chehd che yaog.

⁴ Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve muhd nuh maq
cuh yad te ghad awg yand awg yand ver ghig po
che ve khuhn yaq lehq a kaz haq te hiz vid che
yaog. A kaz hiz vevr che te yand, awg kawd ped
maq gha gehe che chaw te ghad awr lehr, yawd
nag che a nar a thoq ted ceng lehd ma koz, na
vevr che yaog.

* **5:2 5:2 Yawg Tar meq pheq** Lad vend awg naz phawd awr
ve ted pheq haq koz che yaog.

⁵ Sez chi hex khuhq kha gag nag chehd che chaw† te ghad awr lehr, u huh chehd chehd che yaog.

⁶ Yer suq awr lehr, chaw u ve haq gha mawg lehq, yawd nag muh jad vehr che haq gha sir che te yand, “Nawg chehd sa vid gad la,” lehd koz yawd haq na ngawx che yaog.

⁷ Chaw nag u ve te ghad kawq koz che, “Jawd mawd-og, a kaz hiz vehr che te yand, ghig po awg khuhn ngag haq yug kea tug chaw mad cawg. Kheh te lehq, ngag yaeq tod che te yand, awg kag awr ve chaw te ghad ngag ghud med awr geh veh che yaog,” lehz Yer suq haq koz vid che yaog.

⁸ Yer suq koz che, “Tu lor. Nawg ved yuhq phi haq yug ve lehq kae-oq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁹ Chaw u ve te ghad awr lehr, teq pear lehax na vehr lehq, yawd ved yuhq phi haq yug ve lehq veh che yaog.

U ve teq ni awr lehr, Sa ba to awg ni phehq che yaog.

¹⁰ Kheh te cheaq te lehq, na vehr che chaw u ve te ghad haq Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa koz vid che, “Yaq ni awr lehr Sa ba to awg ni yaog. Nawg ved yuhq phi haq yug ve kae che awr lehr ma cawd,”‡ lehd yawd haq koz vid che yaog.

† 5:5 5:5 *Sez chi hex khuhq kha gag nag chehd che chaw* Awg ton te khod suh che haq sur che yaog. ‡ 5:10 5:10 *yuhq phi haq yug ve kae che awr lehr ma cawd* Nhm 13:19, Yrm 17:21

11 Awg yand u ve khuhn yawd koz che, “Ngag haq ghu na ax che chaw te ghad awr lehr, ‘Ngag ved yuhq phi haq yug ve lehq kae-oq,’ lehz ngag haq koz ax che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

12 I hehd kawq koz che, “ ‘Nawg ved yuhq phi haq yug ve lehq kae-oq,’ lehd koz ax che chaw a suawg le,” lehz yawd haq na ngawx che yaog.

13 Na vehr che chaw u ve te ghad awr lehr, yawd haq ghu na ax che chaw te ghad a sug lehq nar yawd maq sir. Awg lawn ghod ver, u huh chaw chehd mad jad cheaq te lehq, Yer suq tuhz veh vehr che yaog.

14 U ve awg khaz nuhr, bon yehg nux awg khuhn Yer suq yawd haq gha mawg lehq, “Ngawx ser, nawg chehd sa vehr che yaog. Che haq keh lex lehq tuq che khanr che haq nawg maq gha kawq khanr tug, vend bax tad kawq te,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

15 Chaw u ve te ghad tuhez lehq, “Ngag haq ghu na ax che chaw te ghad awr lehr Yer suq yaog,” lehz Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq ca koz vid che yaog.

16 Sa ba to awg ni teq ni huh Yer suq u kheh te cheaq te lehq, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa yawd haq tanr du deh vid veh che yaog.

17 Kheh ma khuhd, Yer suq awr lehr i hehd haq koz vid che, “Ngag Awr pa§ awr lehr, a meha

§ 5:17 5:17 *Ngag Awr pa* Yud daq chaw teq pa awr lehr Ghig sa haq che kheh koz maq na. Che kheh koz ver, Ghig sa haq maq sawnr ma caz koz che lehz sawnr che yaog.

kha gag kanx te chehd che yaog. Kheh te lehq, ngag liz kanx te chehd che yaog,” lehq i hehd haq kawq koz vid che yaog.

¹⁸ Kheh te lehq, yawd Sa ba to awg ni haq te lug che awg khod-aq liz Ghig sa haq yawd ved Awr pa lehd koz lehq, yawd awg ton haq Ghig sa heh te sawnr tar che haq te lehq, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa awr lehr lex lehq yawd haq khawd-ehg kheh te lehq gha dawz vehr tug haq ca che yaog.

Yad phu kand pax cawg che awg lawn

¹⁹ Kheh te cheaq te lehq Yer suq i hehd haq koz vid che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, Yad phu awr lehr yawd khad yawad a lor cawd che heh teq chaweh liz te maq gha. Kheh ma khuhd Awr pa te chehd che haq gha mawg che heh lehax yawd te che yaog. Awg lawn ghod ver, Awr pa kha te che awg ceng gha lia haq Yad phu liz te che yaog.

²⁰ Awg lawn ghod ver, Awr pa awr lehr Yad phu haq haq lehq yawd awg ton kha te che awg gha lia Yad phu haq pheq mar vid che yaog. Nig hehd gha and jad tug, awg ceng che ve teq pa haq keh ir che kanx teq pa* liz Yad phu haq yawd pheq mar vid tug yaog.

²¹ Awg lawn ghod ver, Awr pa awr lehr suh vehr che chaw teq pa haq kawq teq tuag vid lehq i hehd haq co ha teq che ted ceng pid che heh,

* **5:20 5:20 haq keh ir che kanx teq pa** Chaw suh haq kawq teq tuag vid lehq chaw yad haq suhx jehg tug kand pax haq koz gad che yaog.

Yad phu liz yawd pid gad che chaw teq pa haq co ha teq che ted ceng pid che yaog.

²²⁻²³ Awr pa awr lehr chaw te ghad-eg haq liz suhx mad jehg. Kheh ma khuhd, chaw awg gha lia Awr pa haq yawz yan che heh Yad phu haq liz yawz yan tug, suhx jehg tug kand pax[†] awg gha lia yawd Yad phu haq chid aq vid vehr che yaog. Yad phu haq ma yawz yan che chaw awr lehr, yawd haq lag peha che phad, Awr pa haq liz ma yawz yan che yaog.

²⁴ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, ngag ved tawd khuhd haq na yug lehq, ngag haq lag peha che phad haq yonr che chaw te ghad awr lehr, co tiq ha tiq cawg chehd vehr che yaog. Suhx jehg che haq yawd maq gha khanr. Kheh ma khuhd, suh che awg khuhn yawd pong vehr lehq,[‡] teq che awg khuhn gha geh vehr che yaog.

²⁵ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, co ha phawd awr suh vehr che chaw teq pa Ghig sa ve Yad phu ve awg khuhd haq gha kad lehq gha kad che chaw teq pa co ha gha teq tug awg yand gag tug yaog. Awg yand u ve awr lehr a meha liz gag vehr che yaog.

²⁶ Awg lawn ghod ver, Awr pa yawd awg khuhn co ha teq che ted ceng cawg che heh, Yad phu yawd awg khuhn liz co ha teq che ted ceng cawg tug Awr pa yawd haq a khawag pid che yaog.

[†] **5:22-23 5:22-23 suhx jehg tug kand pax** Awr pa Ghig sa te ghad lehax che kheh te tug kand pax cawg che, lehq Yud daq chaw teq pa yonr che yaog. [‡] **5:24 5:24 suh che awg khuhn yawd pong vehr lehq** Muhd naz hoq khuhn gha pong lehq co co taer taer teq che co tiq ha tiq gha che haq koz che yaog.

²⁷ Kheh te lehq, suhx jehg tug kand pax liz yawd haq pid lar che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd awr lehr chaw yad ve Yad phu phehq che yaog.

²⁸ Awg lawn che haq ta and. Awg lawn ghod ver, tur puh awg khuhn chehd che chaw awg gha lia yawd ved tawd khuhd haq gha kad lehq

²⁹ tur puh awg khuhn tuhaz tug awg yand gaeg tug yaog. Daq che haq te che chaw teq pa awr lehr, co ha teq che ted ceng awg pun kawq teq tuag tug yaog. Haeg che haq te che chaw teq pa awr lehr, suhx jehg suhx taz tug awg pun kawq teq tuag tug yaog.

Yer suq awg lawn sax khiz khanr che chaw teq pa

³⁰ Ngag awr lehr, ngag khad ngag ngag ved a lor cawd che heh teq chaweh liz te maq gha. Ngag gha kad che heh ngag suhx jehg che yaog. Ngag suhx jehg che awr lehr cawd che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag ved a lor haq ngag maq te. Ngag haq peha lar che phad ve a lor haq lehax ngag te che yaog.

³¹ Ngag awr lehr, ngag awg ton awg lawn haq sax khiz khanr che ver, ngag ved sax khiz awr lehr awg cehg mag ma hez.

³² Ngag ved awg lawn haq sax khiz khanr che phad awg kag awr ve chaw te ghad§ cawg che yaog. Kheh te lehq, yawd ngag ved awg lawn haq sax khiz khanr che awr lehr, awg cehg mag cawd che yaog lehaz ngag sir che yaog.

§ 5:32 5:32 *awg kag awr ve chaw te ghad* Awr pa Ghig sa haq koz che yaog. 5:37

³³ Nig hehd awr lehr, Yod hanr chehd lo su haq kae pe lehq, awg cehg mag cawd che awg lawn haq yawd sax khiz khanr lar che yaog.

³⁴ Chaw yad sax khiz khanr che haq ngag lor che ma hez. Kheh ma khuhd, nig hehd thaer khuhq che haq gha tug, ngag che kheh koz ax che yaog.

³⁵ Yod hanr awr lehr, a mir toq chehd lehq awg ghiz pawd chehd che a mir khehd phehq che yaog. Nig hehd awr lehr, yawd ved awg ghiz* haq teq cuhx te yand ha lehq gad che ni ma cawg che yaog.

³⁶ Kheh ma khuhd ngag cawg lar che sax khiz awr lehr, Yod hanr ve sax khiz haq keh ir che yaog. Awg lawn ghod ver, peg thad kha gag te tug Awr pa ngag haq te cuha che kanx teq pa† awr lehr, Awr pa ngag haq peha lar che yaog lehz ngag awg lawn sax khiz khanr che yaog. A meha liz kanx u ve teq pa haq ngag te chehd lar che yaog.

³⁷ Kheh te lehq, ngag haq peha lar che Awr pa liz, ngag awg pun sax khiz khanr che yaog. Nig hehd awr lehr, yawd tawd yaw che awg khuhd haq te pawz-a liz ma kad jaw. Yawd ved awg hoq awg han haq liz nig hehd te pawz-a liz mad mawg jaw.

³⁸ Yawd ved tawd khuhd liz nig hehd awg khuhn mad cawg. Awg lawn ghod ver, yawd peha lar che te ghad haq nig hehd maq yonr.

* **5:35 5:35 yawd ved awg ghiz** Yod hanr koz lehq mar lar che awg ceng teq pa haq koz che yaog. † **5:36 5:36 te cuha che kanx teq pa** And tug awg hez teq pa haq koz che yaog. 10:25

³⁹ Nig hehd awr lehr, Liq phu awg khuhn co tiq ha tiq haq gha tug yaog lehd duhd cheaq te lehq, Liq phu haq nig hehd kha nehax pheq ngawx ghawn ngawx che yaog. Liq phu u ve awr lehr, ngag awg lawn sax khiz khanr che yaog.

⁴⁰ Kheh ma khuhd, nig hehd co ha teq che ted ceng haq gha tug, ngag geh nig hehd mad lag gad.

⁴¹ Chaw yad geh lag che awg mig awg phond haq ngag maq ca.

⁴² Kheh ma khuhd, ngag nig hehd haq sir che yaog. Ghig sa ve haq pehd che ted ceng nig hehd awg khuhn mad cawg che haq ngag sir che yaog.

⁴³ Ngag awr lehr, ngag Awr pa ve awg meh awg khuhn lag che liz, nig hehd ngag haq mad haq yug. Kheh ma khuhd, awg kag awr ve chaw te ghad a sug yawd ved awg meh awg khuhn lag ver, yawd haq nig hehd haq yug tug yaog.

⁴⁴ Nig hehd te ghad he lehq te ghad haq pid daq che awg mig awg phond haq ha lehq lehq, te ghad lehax pheq che Ghig sa pid che awg mig awg phond haq maq ca cheaq te lehq, nig hehd awr lehr khawd-ehg kheh te lehq yonr gha tuawg le.

⁴⁵ Awr pa meh z khuhd suhr huh ngag nig hehd haq vend bax tar ax tug lehd ta duhd. Nig hehd haq vend bax tar che chaw te ghad cawg che yaog. Yawd awr lehr, nig hehd ghad va chehd che Mod ser‡ yaog.

⁴⁶ Awg lawn ghod ver, Mod ser haq nig hehd

‡ 5:45 5:45 **Mod ser** Yud daq chaw Mod ser haq tar ir che liz Yer suq haq maq tar ir cheaq te lehq, Yer suq ded vid che yaog.

yonr ver, ngag haq liz nig hehd yonr tug yaog. Awg lawn ghod ver, yawd ngag ved awg lawn haq buhq lar che\$ yaog.

⁴⁷ Kheh ma khuhd, yawd buhq lar che liq teq pa haq nig hehd maq yonr ver, ngag ved tawd khuhd haq nig hehd khawd-ehg kheh te yonr tuawg le,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

6

Chaw ngad hinx ghad haq car vid che

¹ U ve awg khaz nuhr, Yer suq awr lehr, Tir ber riq lehd koz che Gar liq lehd ghig po nux ox pax awr lo khanr kae che yaog.

² Nag che guhg che chaw teq pa awg khuhn yawd te che awg hez teq pa haq gha mawg cheaq te lehq, chaw awg mor nux yawd khaz nuhr ghaq kae che yaog.

³ Kheh te lehq Yer suq awr lehr, kehaq lo taez lehq, u huh yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh mi chehd che yaog.

⁴ Awg yand u ve khuhn, Yud daq chaw teq pa ve Par sar khar pawehd te tug awg yand gag vehr tez che yaog.

⁵ Yer suq chid ngawx lehq, chaw awg mor nux yawd chehd lo lag tod che haq gha mawg che te yand, yawd Phid liq haq koz vid che, “Chaw kheh ma ve gha cad tug, a nig khaor mod khar lo ca vig tuawg le,” lehd koz na ngawx che yaog.

§ 5:46 5:46 *ngag ved awg lawn haq buhq lar che* Liq phu awg pir awg kawd maq ve ngad koz haq koz che yaog. Khiz 49:10, Tuhz 12:21, Ak 16:5, Heh 24:17, Bon 18:15

⁶ Yawd che kheh koz na ngawx che awr lehr, Phid liq haq lawnd ngawx che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd khawd-ehg kheh te tug haq Yer suq yawd awg ton sir chehd che yaog.

⁷ Phid liq kawq koz che, “Chaw kheh ma ve khaor mod te ghad a cehax nehax gha cad tug, phu niq ha thehq phuhd* vig che liz mad lawq tag,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁸ Yawd ved awg laq ghuhd teq pa awg khuhn awg laq ghuhd te ghad, Sid monr Per troq ve awg nax var Anr drehr koz che,

⁹ “A choq te lar che khaor mod† ngad dig he lehq ngad nehax niq kheh cawg che yad par nehax te ghad chuhr huh chehd chehd che yaog. Kheh ma khuhd, chaw kheh ma ve awg pun che teq pa awr lehr a thoq awg bon cawag le,” lehz Yer suq haq koz vid che yaog.

¹⁰ Yer suq awr lehr, “Chaw che teq pa haq mi cuh vid-oq,” lehd koz vid che yaog. U huh muhq de phehq che yaog. Kheh te lehq, u huh mi chehd che chaw awr lehr, haw khaz lehax ngad hinx ghad kheh taw cawg che yaog.

¹¹ Awg yand u ve khuhn Yer suq awr lehr, khaor mod u ve teq pa haq yug lehq bon haq chid muh peg khaz nuhr, mi chehd che chaw teq pa haq pehg vid che yaog. U ve heh te lehq, ngad sar haq liz i hehd cad gad che heh pehg vid che yaog.

* **6:7 6:7 *phu niq ha thehq phuhd*** Awg yand u ve teq coaq khuhn teq ni kanx canr te che phu ted thehq lehax gha che yaog.

† **6:9 6:9 *A choq te lar che khaor mod*** Har ghuhd yad cad che cad tug phehq che yaog.

¹² Kheh te lehq, i hehd kha buhz gha cad peg che te yand yawd koz che, “Teq chaweh maq gha sond vid tug, cad lex lar che teq pa haq ca kawq ghawz-oq,” lehz yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che yaog.

¹³ Kheh te cheaq te lehq, i hehd kawq ghawz che te yand, a choq te lar che khaor mod ngad dig haq cad lex lar che teq pa awr lehr, teq chi niq khuhr luhd gha che yaog.

¹⁴ Kheh te lehq, yawd te che awg hez che haq chaw kheh ma ve gha mawg che te yand, “Chaw che awr lehr, mig gig khod-aq lo lag tug ve Ghig sa ve cuh kar var u ve te ghad awg cehg mag phehq che yaog,” lehz i hehd koz daq che yaog.

¹⁵ Chaw u ve teq pa awr lehr, yawd haq jawd mawd yug te cuhag lehd duhd che haq Yer suq sir cheaq te lehq, teq pear lehax yawd tuhaz veh lehq te ghad lehax kehaq lo kawq taez che yaog.

Ghig po nux thag huh Yer suq tod kae che

¹⁶ Muhd phiq vehr huh, yawd ved awg laq ghuhd teq pa ghig po huh yaeq lehq,

¹⁷ huh lawd kor khuhn gehe peg lehq, ghig po nux ox pax awr Kar per nar unr med lo khanr kae tod che yaog. Awg yand u ve haq muhd sux naz jad vehr liz, Yer suq i hehd chehd lo mad lag gag ser.

¹⁸ Kheh te lehq, muhd huh nux mez jad lehq, a kaz duhd taz che yaog.

¹⁹ I hehd huh lawd kor haq ngad kid lod khuhq kid lod‡ kheh taw ghawz kae vehr che te yand,

‡ **6:19 6:19 ngad kid lod khuhq kid lod** Mar koq liq 6:47 awg khuhn, Ghig po nux awg kaw jen gaeg che lehz Mar koq koz che yaog.

Yer suq ghig po awg thag huh yaq kaw tod lehq, huh lawd kor awg pad huh lag tod che haq i hehd gha mawg lehq kuhz jad che yaog.

²⁰ Yer suq awr lehr, “Ngag yaog. Ta kuhz,” lehd i hehd haq koz vid che yaog.

²¹ Kheh te lehq, i hehd yawd haq huh lawd kor awg khuhn ha lehq ha ka haq yug lehq, huh lawd kor awr lehr i hehd kae tod che ted kag lo teq pear lehax gag vehr che yaog.

Chaw awg mor nux Yer suq haq ca che

²² Awg khaz nuhr teq ni ghig po nux ox pax awr lo chehd lar haz che chaw awg mor nux awr lehr, a mig ni huh huh lawd kor nehax ted mag lehax cawg chehd che he lehq Yer suq awr lehr yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh teq geha huh lawd kor u ve awg khuhn maq geh lehq, yawd ved awg laq ghuhd teq pa lehax veh che haq i hehd sir che yaog.

²³ Kheh ma khuhd, Tir ber riq med lo lag che huh lawd kor teq pa awr lehr, Jawd mawd Yer suq bon haq chid muh peg khaz nuhr i hehd khaor mod gha cad kig awg pad huh lag gag che yaog.

²⁴ Kheh te cheaq te lehq, Yer suq he lehq yawd ved awg laq ghuhd teq pa u huh ma chehd che haq chaw awg mor nux gha sir che te yand, huh lawd kor u ve teq pa haq i hehd cind lehq, Yer suq haq ca ngawx-eg tug Kar per nar unr med lo kae che yaog.

Yer suq awr lehr co ha teq vid gha che cad tug phehq che

²⁵ Ghig po nux ox pax awr lo i hehd Yer suq haq gha mawg che te yand, “Rar bid-og, nawg chuhr huh khar thad lag cheawg le,” lehz i hehd yawd haq na ngawx che yaog.

²⁶ Yer suq kawq koz che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, awg hez teq pa haq nig hehd gha mawg cheaq te lehq ngag haq ca che ma hez. Khaor mod kha buhz gha cad cheaq te lehq nig hehd ngag haq ca che yaog.

²⁷ Lug vix sez vix che cad tug haq gha tug awg pun hax ceh nux maq taq pawnx te. Kheh ma khuhd, co co taer taer teq che co tiq ha tiq pid che, yeg che cad tug haq gha tug awg pun hax ceh nux teo. Cad tug u ve awr lehr, Chaw yad ve Yad phu nig hehd haq pehar tug ve cad tug phehq che yaog. Awg lawn ghod ver, Awr pa Ghig sa awr lehr chaw yad ve Yad phu haq cunr dawz lar vehor,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

²⁸ Kheh te lehq, i hehd kawq koz che, “Ghig sa ve kanx te tug, ngag hehd khawd-ehg kheh gha te tuawg le,” lehz yawd haq na ngawx che te yand,

²⁹ “Yer suq kawq koz che, Ghig sa ve kanx te che ted ceng awr lehr, yawd peha lar che te ghad haq yonr che ted ceng phehq che yaog,” lehz i hehd haq kawq koz vid che yaog.

³⁰ Kheh te lehq i hehd kawq koz che, “Ngag hehd gha mawg lehq nawg haq gha yonr tug, nawg a thoq awg hez haq te mar ax tuawg le. Nawg a thoq haq te mar ax tuawg le.

³¹ A pux a pi teq pa gha cad tug awg pun, †Muhd nuh maq ve cad tug yawd i hehd haq

† 6:31 6:31 Chid 78:24

pid che yaog,' lehz buhq lar che heh, a nig ved a pux a pi teq pa awr lehr, heh pir khuhn mar naq sir§ haq gha cad che yaog," lehz yawd haq koz vid che yaog.

³² Awg yand u ve haq Yer suq kawq koz che, "Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, muhd nuh maq ve cad tug nig hehd haq pehar che phad awr lehr Mod ser ma hez. Muhd nuh maq lo lag che awg cehg mag ve cad tug nig hehd haq pehar sehr phad awr lehr ngag ved Awr pa yaog.

³³ Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve cad tug* awr lehr, muhd nuh maq lo yaq lehq mig gig yad teq pa haq co ha teq vid gha che phad phehq che yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

³⁴ I hehd kawq koz che, "Jawd mawd-og, cad tug u ve ngag hehd haq khar thad liz pehar laoq," lehz yawd haq koz vid che yaog.

³⁵ Yer suq kawq koz che, "Ngag awr lehr co ha teq vid gha che cad tug phehq che yaog. Ngag geh lag che chaw awr lehr, mad kawq meoq. Ngag haq yonr che chaw awr lehr, a kaz te pawz-a liz mad kawq sex-og.

³⁶ Kheh ma khuhd, ngag nig hehd haq koz ax laq. Nig hehd awr lehr, ngag haq mawg vehr liz maq yonr ser.

³⁷ Awr pa ngag haq kha pehar lar che chaw teq pa awr lehr, ngag geh lag tug yaog. Ngag geh lag che chaw haq ngag ma chid bag.

§ 6:31 6:31 *mar naq sir* Tuhz 16:4 * 6:33 6:33 *Ghig sa ve cad tug* Yer suq haq koz che yaog.

³⁸ Awg lawn ghod ver, ngag muhd nuh maq lo yaq che awr lehr, ngag ved a lor haq te tug yaq che ma hez. Ngag haq peha lar che phad ve a lor haq te tug awg pun ngag yaq che yaog.

³⁹ Ngag haq peha lar che phad ve a lor awr lehr che kheh yaog. Yawd ngag haq kha pehar lar che chaw teq pa te ghad-eg liz ngag maq gha sond vehr lehq, awg leh med ve awg ni awg khuhn lo ngag i hehd awg gha lia haq kawq teq tuag vid tug yaog.

⁴⁰ Awg lawn ghod ver, che ve awr lehr ngag Awr pa ve a lor cawd che yaog. Yad phu haq mawg lehq yonr che chaw awg gha lia awr lehr co co taer taer teq che co tiq ha tiq haq gha tug yaog. Awg leh med ve awg ni awg khuhn lo, chaw u ve teq pa haq ngag kawq teq tuag vid tug yaog,” lehz Yer suq i hehd haq koz vid che yaog.

⁴¹ “Ngag awr lehr muhd nuh maq lo yaq che cad tug phehq che yaog,” lehz yawd koz cheaq te lehq, Yud daq chaw teq pa nez nag lehq yawd haq kaod koz che yaog.

⁴² Chaw che awr lehr, Yod sehq ve yad par Yer suq ma hez hawg la. Yawd ved awr pa awr ye haq ngag hehd sir chehd che ma hez hawg la. “Ngag muhd nuh maq lo yaq che yaog,” lehd a meha yawd khawd-ehg kheh te koz gha cheawg le lehz, i hehd koz daq che yaog.

⁴³ Awg yand u ve khuhn Yer suq koz che, “Nig hehd ngag haq ta kaod koz.

⁴⁴ Ngag haq peha lar che phad Awr pa awr lehr,

su haq ngag geh mad ghawg veva lag che† ver, chaw te ghad-eg liz ngag geh lag maq gha. Kheh te lehq, ngag geh ghawg veva lag che chaw haq awg leh med ve awg ni awg khuhn lo, ngag kawq teq tuag vid tug yaog.

⁴⁵ Ghig sa ve cuh kar var teq pa ve liq awg khuhn, †‘Ghig sa awr lehr i hehd awg gha lia haq mar vid tug yaog,’ lehd koz buhq lar che yaog. Awr pa geh kha gha kad lehq kha gha hend peg che chaw awg gha lia awr lehr, ngag geh lag che yaog.

⁴⁶ Ngag che kheh koz che awr lehr, chaw te ghad ghad Awr pa haq mawg jaw che yaog lehd koz che ma hez. Ghig sa lo lag che te ghad ma hez ver Awr pa haq mad mawg jaw. Yawd te ghad lehax Awr pa haq mawg jaw che yaog.

⁴⁷ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, yonr che chaw awr lehr, co tiq ha tiq cawg vehr che yaog.

⁴⁸ Ngag awr lehr, co ha teq vid gha che cad tug phehq che yaog.

⁴⁹ Nig hehd ve a pux a pi teq pa awr lehr, heh pir khuhn lo mar naq sir haq gha cad liz, i hehd suh vehr che yaog.

⁵⁰ Kheh ma khuhd, cad tug che ve awr lehr muhd nuh maq lo yaq che cad tug phehq che yaog. Cad tug che ve haq cad che chaw te ghad awr lehr maq gha suh tug yaog.

⁵¹ Ngag awr lehr, muhd nuh maq lo yaq che co ha teq vid gha che cad tug phehq che yaog. Cad

† **6:44 6:44 ngag geh mad ghawg veva lag che** Khreq yad te vid tug Ghig sa awg khad maq ghu lar che ver, te maq gha lehd koz gad che yaog. † **6:45 6:45** Isy 54:13

tug che ve haq cad che chaw khar ve te ghad lehd ma koz, co co taer taer co ha teq tug yaog. Kheh te lehq mig gig yad ve co ha gha teq tug awg pun, ngag pehar tug ve cad tug u ve awr lehr, ngag ved awg sar yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁵² Kheh te cheaq te lehq, Yud daq chaw teq pa koz che, “Chaw che awr lehr, yawd ved awg sar a nig haq khawd-ehg kheh te canr gha tuawg le,” lehd i hehd te ghad lehq te ghad tawd ghawg daq che yaog.

⁵³ Yer suq kawq koz che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, Chaw yad ve Yad phu ve awg sar haq ma cad lehq yawd ved awg suhr haq mad dawg ver, nig hehd awg khuhn co ha teq che ted ceng mad cawg.

⁵⁴ Ngag ved awg sar haq cad lehq ngag ved awg suhr haq dawg che chaw te ghad awr lehr, co co taer taer teq che co tiq ha tiq cawg che yaog. Awg leh med teq ni awg khuhn ngag yawd haq kawq teq tuag vid tug yaog.

⁵⁵ Awg lawn ghod ver, ngag ved awg sar awr lehr, awg cehg mag cad tug phehq che yaog. Ngag ved awg suhr liz awg cehg mag dawg tug phehq che yaog.

⁵⁶ Ngag ved awg sar haq cad lehq ngag ved awg suhr haq dawg che chaw awr lehr, ngag awg khuhn chehd lehq, ngag liz yawd awg khuhn chehd che yaog.

⁵⁷ Teq chehd che Awr pa ngag haq lag peha lehq, yawd haq te lehq ngag teq chehd che heh, ngag haq cad che chaw liz, ngag haq te lehq co ha teq chehd tug yaog.

58 Cad tug che ve awr lehr, muhd nuh maq lo yaq che yaog. Cad tug che ve awr lehr, a pux a pi teq pa gha cad che cad tug haq sur che ma hez. Cad tug u ve haq i hehd gha cad peg liz, suh che yaog. Cad tug che ve haq cad che chaw awr lehr,‡ co co taer taer co ha gha teq tug yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

59 Kar per nar unr med lo cawg che Yud daq chaw ve bon lawg kig awg khuhn yawd mar vid chehd-ag huh, awg lawn che teq pa haq yawd koz che yaog.

Co tiq ha tiq pid che tawd khuhd awg lawn

60 Yawd ved awg laq ghuhd teq pa tawd u ve haq gha kad che te yand, i hehd laex ghad koz che, “Tawd che ve awr lehr na har jad che yaog. A sug na gha tuawg le,” lehd koz daq che yaog.

61 Yawd ved awg laq ghuhd teq pa awg lawn che haq kaod koz chehd che haq Yer suq yawd ved ni ma awg khuhn lo sir che te yand yawd koz che, “Tawd che ve haq te lehq nig hehd nez nag lehq la.

62 Chaw yad ve Yad phu awr lehr, awg kawd maq chehd jaw kig lo§ kawq taz veh che haq nig hehd gha mawg ver, khawd-ehg kheh duhd tuawg le.

63 Co ha teq che ted ceng pid sehr phad awr lehr Awg ha phu yaog. Awg suhr awg sar awr lehr, teq chaweh awg bon mad cawg. Ngag nig

‡ 6:58 6:58 *Cad tug che ve haq cad che chaw awr lehr* Co ha awg pun cad tug phehq che Yer suq haq yonr che haq koz che yaog. § 6:62 6:62 *awg kawd maq chehd jaw kig lo* Muhd nuh maq muhd mig haq koz che yaog.

hehd haq koz ax che tawd khuhd che teq pa awr lehr, co ha he lehq a saq teq che ted ceng phehq che yaog.

⁶⁴ Kheh ma khuhd, nig hehd awg khuhn ve chaw ted pehg pehar maq yonr,” lehz i hehd haq koz vid che yaog. Awg lawn ghod ver, maq yonr che chaw teq pa a suawg le ghod che haq lehd ma koz, yawd haq chid aq vid tug chaw te ghad a suawg le ghod che haq lehd ma koz, awg kawd maq thad liz Yer suq sir chehd che yaog.

⁶⁵ Kheh te lehq yawd koz che, “Che ve haq te lehq ngag Awr pa a khawag maq pehar ver, chaw te ghad-eg liz ngag geh lag mad gag hawg, lehz ngag nig hehd haq koz ax lar peor,” lehd koz che yaog.

⁶⁶ U ve awg khaz nuhr yawd ved awg laq ghuhd laex ghad kawq phuhz kawq veh lehq* yawd geh mad kawq te tod che yaog.

⁶⁷ “Nig hehd liz kawq koeq tuawg la,” lehz cuh yad teq chi ni ghad haq Yer suq na ngawx che yaog.

⁶⁸ Sid monr Per troq kawq koz che, “Jawd mawd-og, ngag hehd a sug geh kae tuawg le. Nawg awr lehr co tiq ha tiq pid che tawd khuhd cawg che yaog.

⁶⁹ Nawg awr lehr Ghig sa ve Daq kehg sehr Phad te ghad phehq che haq ngag hehd yonr lehq sir lar peor,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁷⁰ Yer suq kawq koz che, “Ngag nig hehd teq chi ni ghad haq lez yug lar che ma hez hawg la.

* **6:66 6:66 yawd ved awg laq ghuhd laex ghad kawq phuhz kawq veh lehq** Yer suq mar che bon khuhd haq haq yug maq gha che chaw teq pa haq koz che yaog.

Kheh ma khuhd, nig hehd awg khuhn te ghad awr lehr, ned haeg phehq che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁷¹ Yawd che kheh koz che awr lehr, Sid monr Id sar kar rir oq ve yad Yud daq haq koz gad che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd awr lehr cuh yad teq chi ni ghad awg khuhn chehd lehq, Yer suq haq chid aq vid tug te ghad phehq che yaog.

7

Yer suq ve awg nax var teq pa yawd haq maq yonr che

¹ U ve khaz nuhr Yer suq awr lehr, Gar liq lehd muhd mig awg khuhn ted kag peg ted kag kae che yaog. Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa yawd haq dawz vehr tug ca chehd cheaq te lehq, Yud daq muhd mig awg khuhn yawd maq kae.

² Awg yand u ve haq, Yud daq chaw teq pa Hax po pawehd* te che awg yand gag vehr tez che yaog.

³ Yawd ved awg nax var teq pa koz che, “Nawg te che kanx teq pa haq nawg ved awg laq ghuhd teq pa gha mawg tug, chuhr huh tuhz kae lehq Yud daq muhd mig lo kae-oq.

⁴ Awg lawn ghod ver, a sug yawd ved awg meh buhg veh tug he gad che chaw te ghad awr lehr, taq chuhax gawr ghad yawd teq chaweh ma khuhd te. Kanx che teq pa haq nawg te chehd

* **7:2 7:2 Hax po pawehd** Id sar rer laq chaw teq pa heh pir khuhn lo te tod chehd-ag huh, fa la te hax che haq duhd nuhd tug te che pawehd haq koz che yaog. Ak 23:33-43

ver, mig gig yad teq pa haq nawg awg ton kha sehax maw vid-oq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁵ Awg lawn ghod ver, yawd ved awg nax var teq pa liz yawd haq maq yonr.

⁶ Kheh te lehq Yer suq koz che, “Ngag ved awg yand mad gag ser. Kheh ma khuhd, nig hehd awg pun awr lehr khar thad liz awg yand cawd che yaog.

⁷ Mig gig yad nig hehd haq cand maq gha. Kheh ma khuhd ngag haq cand che yaog. Awg lawn ghod ver, i hehd te che kanx teq pa awr lehr haeg jad che yaog lehz ngag sax khiz khanr cheaq te lehq yaog.

⁸ Pawehd u ve awg khuhn lo nig hehd kae-oq. Ngag ved awg yand kha nehax mad gag ser cheaq te lehq, pawehd u ve awg khuhn lo ngag maq kae ser,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁹ Yawd u kheh koz vid peg lehq, Gar liq lehd muhd mig awg khuhn chehd lar haz che yaog.

Yer suq Hax po pawehd lo taez che

¹⁰ Yawd ved awg nax var teq pa pawehd u ve awg khuhn kae lar peg khaz nuhr, yawd liz su haq mad mawg cuh vid lehq taq chuhax gawr lehd te veh che yaog.

¹¹ Pawehd u ve awg khuhn lo Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa yawd haq ca lehq, “Yawd khar lo chehd-aq le,” lehz na ngawx che yaog.

¹² Chaw awg mor nux awg khuhn lo yawd awg lawn haq su tawd khuhd ghawg daq chehd che yaog. Ted pehg pehar awr lehr, “Yawd chaw daq phehq che yaog,” lehd koz che yaog. Ted pehg

pehar awr lehr, “Yawd chaw daq phehq che ma hez. Chaw teq pa haq yaq kaw mar yaq chehd che yaog,” lehd koz che yaog.

13 Kheh ma khuhd, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq kuhz cheaq te lehq, chaw te ghad-eg liz yawd awg lawn kha sehax su kad kig huh ma koz daq.

14 Pawehd u ve te lehq awg kaw jen khen vehr che† te yand, Yer suq bon yehg nux awg khuhn lo taez lehq bon tanr mar vid che yaog.

15 Kheh te lehq Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa and lehq, “Chaw che awr lehr liq ma hend jaw liz, khawd-ehg kheh te lehq kheh taw maq sir cheawg le,” lehd koz daq che yaog.

16 Yer suq kawq koz che, “Ngag mar vid che tawd khuhd awr lehr, ngag ved tawd khuhd ma hez. Kheh ma khuhd, ngag haq lag peha che phad ve tawd khuhd phehq che yaog.

17 Ghig sa ve a lor haq te gad che chaw awr lehr, ngag mar vid che tawd khuhd che ve Ghig sa lo lag che tawd khuhd phehq che lehq nar, ma hez ver, ngag khad ngag koz che tawd khuhd phehq che lehq nar haq yawd sir tug yaog.

18 A sug yawd khad yawad koz gad che heh koz che chaw awr lehr, a sug yawd awg ton awg pun awg mig awg phond ca che yaog. Kheh ma khuhd, yawd haq lag peha che phad ve awg ton awg pun awg mig awg phond ca che chaw awr lehr, thed che chaw phehq lehq yawd awg khuhn her ka che awg ceng mad cawg.

† **7:14 7:14 awg kaw jen khen vehr che** Pawehd che ve te che 4 ni kheh muh gag che yaog.

19 Mod ser awr lehr, nig hehd haq awg lid tawd khuhd pehar lar che ma hez hawg la. Kheh liz, awg lid tawd khuhd u ve haq nig hehd te ghad-eg liz maq na yug. A thoq te lehq nig hehd ngag haq dawz vehr tug ca cheawg le,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

20 Chaw awg mor nux u ve teq pa kawq koz che, “Nawg awr lehr ned geh vehr che chaw phehq che yaog. Nawg haq dawz vehr tug a sug ca cheawg le,” lehd koz che yaog.

21 Yer suq kawq koz che, Ngag awg hez ted mag te lehq,‡ nig hehd awg gha lia and che yaog.

22 Mod ser awr lehr, awg gig med soer che§ awg lid nig hehd haq pehar lar che yaog. (Awg cehg mag koz ver, Mod ser geh awg kawd maq lag che ma hez. A pux a pi teq pa geh awg kawd maq lag che yaog.) Sa ba to awg ni thad loar nig hehd chaw haq awg gig med soer vid che yaog.

23 Mod ser ve awg lid tawd khuhd haq maq gha te lug tug, Sa ba to awg ni teq ni awg khuhn liz chaw yad haq nig hehd awg gig med soer vid cawd ver, ngag awr lehr Sa ba to awg ni teq ni awg khuhn chaw te ghad ve awg ton awg gha lia haq ghu na vid cheaq te lehq, a thoq te lehq nig hehd ngag haq nez nag cheawg le.

24 Nig hehd gha mawg che awg ceng haq lehax ngawx lehq suhx jehg che taq te. Awg cehg mag cawd che awg khuhn lehax suhx jehr-oq lehz, i hehd haq koz vid che yaog.

‡ 7:21 7:21 *Ngag awg hez ted mag te lehq* Ghig po pad huh awg ton te khod suh che chaw nag te ghad haq ghu na vid che haq koz che yaog. 5:1-9 § 7:22 7:22 *awg gig med soer che* Khiz 17:9-14, Ak 12:2-3

Che phad awr lehr Khreq yaog la

²⁵ Kheh te lehq, Yer ruq sar lehn med yad ted pehg pehar koz che, "I hehd dawz vehr tug ca chehd che awr lehr, chaw che phad ma hez hawg la.

²⁶ Ngawx ser. Chaw awg mor nux mehzh khuhd suhr yawd kha sehax tawd yaw chehd liz, su yawd haq teq chaweh ma koz. Chaw che phad awr lehr, Khreq phehq che haq a nig ved awg hox awg nax teq pa awg cehg mag sir che lehq nar.

²⁷ Kheh ma khuhd, chaw che phad khar lo lag che haq a nig sir che yaog. Kheh te lehq, Khreq lag che te yand, yawd khar lo lag che haq chaw te ghad-eg liz sir tug ma hez," lehz i hehd koz daq che yaog.

²⁸ Kheh te lehq, Yer suq bon yehg nux awg khuhn lo mar vid chehd-ag huh yawd awg khuhd hehd chawa kug lehq koz che, "Nig hehd ngag haq sir che yaog. Ngag khar lo lag che haq liz nig hehd sir che yaog. Kheh liz, ngag khad ngag lag gad lehq lag che ma hez. Ngag haq lag peha che phad awr lehr, awg cehg mag cawd che yaog. Nig hehd yawd haq maq sir.*

²⁹ Ngag awr lehr yawd haq sir che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag yawd chehd lo lag lehq, yawd ngag haq peha lar che yaog," lehd koz che yaog.

³⁰ Kheh te cheaq te lehq, i hehd yawd haq pheh yug tug te che yaog. Kheh liz, yawd ved awg yand

* **7:28 7:28 yawd haq maq sir** Ghig sa haq maq sir lehd koz gad che yaog. 8:19, 4:34

mad gag ser cheaq te lehq, chaw te ghad-eg liz yawd haq maq ca pheh yug.

³¹ Kheh ma khuhd, chaw awg mor nux awg khuhn chaw laex ghad yawd haq yonr che yaog. I hehd koz che, Khreq lag che te yand, chaw che te ghad te che awg hez teq pa haq keh yawd te tuawg la lehd koz daq che yaog.

Yer suq haq pheh yug tug bon yehg nux ve maq yad teq pa kae che

³² Chaw awg mor nux Yer suq ve awg lawn khuhd koz daq ghawg daq chehd che haq Phar rir sehd teq pa gha kad cheaq te lehq, paw khod nux teq pa he lehq Phar rir sehd teq pa awr lehr, yawd haq pheh yug tug bon yehg nux ve maq yad teq pa haq kae pe che yaog.

³³ Kheh te lehq Yer suq koz che, “Ngag nig hehd geh teq cuhx te yand nehax chehd lar haz lehq ngag haq lag peha che phad geh kawq koeq tug yaog.

³⁴ Nig hehd ngag haq ca tug yaog. Kheh liz, ngag haq ca mawg tug ma hez. Ngag ved chehd kig huh nig hehd lag mad gag hawg,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

³⁵ Kheh te lehq Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa koz daq che, “A nig yawd haq maq gha kawq mawg tug yawd khar lo kae tug awg le. Phaz daq lehq Her lar saq chaw[†] teq pa geh ca chehd veh che a nig ved Yud daq chaw teq pa ve chehd kig lo kae lehq, Her lar saq chaw teq pa haq yawd ca mar vid tug awg la.

[†] **7:35 7:35 Her lar saq chaw** I hehd liz bid saz a naz chaw phehq che yaog.

³⁶ ‘Nig hehd ngag haq ca tug yaog. Kheh liz ngag haq ca mawg tug ma hez. Ngag ved chehd kig huh nig hehd lag mad gag hawg,’ lehz yawd koz che tawd awr lehr, khawd-ehg kheh koz gad che lehq nar,” lehz i hehd te ghad he lehq te ghad koz daq che yaog.

Co ha teq vid gha che a kaz lawg teq pa

³⁷ Pawehd te che awg leh med teq ni, awg ni ir che teq ni awg khuhn, Yer suq hox lar lehq awg khuhd hehd chawa kug lehq koz che, “A kaz sex che chaw cawg ver, ngag geh lag lehq ca dawg laog.

³⁸ Ngag haq yonr che chaw awr lehr, Liq phu awg khuhn buhq lar che heh, ‘Yawd ved ni ma awg khuhn lo co ha teq vid gha che a kaz lawg teq pa tuhaz lehq yuhg yaeq tug yaog,’ ” lehd koz lar che yaog.

³⁹ Yawd che kheh koz che awr lehr, yawd haq yonr che chaw teq pa gha tug Awg ha phu awg lawn haq koz che yaog. Awg lawn ghod ver, Yer suq awr lehr awg mig awg phond‡ haq maq gha ser cheaq te lehq, Ghig sa awr lehr Awg ha phu maq pehar ser.

Chaw kheh ma ve Yer suq haq te lehq ni ma maq hawr daq che

⁴⁰ Che kheh koz che haq gha kad che te yand, chaw ted pehg pehar awr lehr, “Chaw che ve te ghad awg cehg mag Ghig sa ve cuh kar var u ve te ghad phehq che yaog,” lehd koz che yaog.

‡ 7:39 7:39 **awg mig awg phond** Khanr suh peg khaz nuhr, kawq teq tuag lehq muhd nuh maq lo taz kawq veh che haq koz che yaog.

⁴¹ Ted pehg pehar koz che, “Chaw che ve te ghad awr lehr, Khreq phehq che yaog.” Kheh ma khuhd ted pehg pehar koz che, “Khreq awr lehr Gar liq lehd muhd mig awg khuhn tuhaz tuawg la.

⁴² Khreq awr lehr Dar viq ve awg ceng awg khad phehq lehq Dar viq ve chehd kig Behr lehr hehnr med nehax awg khuhn lo tuhaz tug yaog§ lehz, Liq phu awg khuhn lo buhq lar che* ma hez hawg la,” lehd koz daq che yaog.

⁴³ Kheh te lehq, Yer suq haq te lehq chaw kheh ma ve ni ma maq hawr daq.

⁴⁴ I hehd ted pehg pehar yawd haq pheh yug gad che yaog. Kheh liz, chaw te ghad-eg liz yawd haq maq ca pheh yug.

Yawd mar vid che heh chaw te ghad-eg liz maq mar vid jaw

⁴⁵ Awg yand u ve khuhn, bon yehg nux ve maq yad teq pa awr lehr, paw khod nux teq pa he lehq Phar rir sehd teq pa chehd lo kawaq che yaog. Paw khod nux teq pa he lehq Phar rir sehd teq pa koz che, “A thoq te lehq nig hehd yawd haq mad yug veva lag cheawg le,” lehd koz na ngawx che te yand,

⁴⁶ bon yehg nux ve maq yad teq pa kawq koz che, “Chaw u ve te ghad mar vid che heh, chaw te ghad-eg liz maq mar vid jaw,” lehd i hehd haq koz vid che yaog.

§ 7:42 7:42 *Khreq awr lehr ... Behr lehr hehnr med nehax awg khuhn lo tuhaz tug yaog* Mkh 5:2 * 7:42 7:42 *Liq phu awg khuhn lo buhq lar che* 2Sm 7:12, Mk 5:2 haq ngawx.

47 Phar rir sehd teq pa kawq koz che, “Nig hehd haq liz yawd her ka gha vehr cheawg la.

48 Awg hox awg nax teq pa he lehq Phar rir sehd teq pa awg khuhn yawd haq yonr che chaw te ghad ghad cawg hawg la.

49 Awg lid tawd khuhd haq maq sir che chaw che teq pa awr lehr, Ghig sa khen che haq gha khanr che chaw phehq che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

50 I hehd awg khuhn chehd che, awg kawd maq huh Yer suq chehd lo lag jaw che Niq kawd der te ghad koz che,

51 “A nig ved awg lid tawd khuhd awr lehr, chaw te ghad ghad yawd a nig haq koz ax che tawd khuhd haq maq gha kad lehq yawd te che haq maq gha sir che kheh ceh, yawd haq suhx jehg suhx taz che awg lid cawg hawg la,”† lehz i hehd haq koz vid che yaog.

52 I hehd yawd haq kawq koz khuhq vid che, “Nawg liz Gar liq lehd chaw phehq cheawg la. Nawg kha nehax char ngawx ser. Gar liq lehd muhd mig awg khuhn lo Ghig sa ve cuh kar var te ghad-eg liz ma tuhaz che haq nawg gha mawg tug yaog,” lehd koz che yaog.

Hax chawd te chehd che yad mid te ghad haq su yug veva lag che

53 Awg yand u ve khuhn i hehd awr lehr, te ghad peg te ghad a sug yawd ved yehg lo koeq che yaog.

† 7:51 7:51 *suhx jehg suhx taz che awg lid cawg hawg la*
 Yaq kig sax khiz kha nehax maq sir ser huh, chaw haq suhx jehg che awg lid mad cawg lehd koz gad che yaog.

8

¹ Kheh ma khuhd, Yer suq awr lehr, Sar lonr keh thag lo taez che yaog.

² Naq mi sawx ted naq bon yehg nux awg khuhn yawd te pawz kawq kae lehq, chaw awg gha lia yawd chehd lo lag che yaog. Yawd mi lar lehq i hehd haq mar vid che yaog.

³ Hax chawd te chehd che yad mid te ghad haq Liq phu phawd awr ve sar laq teq pa he lehq Phar rir sehd teq pa yug vaha lag lehq awg kaw jen huh teh lar che yaog.

⁴ Awg yand u ve haq i hehd koz che, “Sar larog, yad mid che te ghad hax chawd te chehd huh, yawd haq yug gha che yaog.

⁵ Kheh te che chaw haq huhx meh gha bag vehr che yaog lehd koz, awg lid tawd khuhd awg khuhn lo Mod ser a nig haq tawd pehar lar che* yaog. Kheh ma khuhd, nawg khawd-ehg kheh koz tuawg le,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁶ I hehd che kheh koz che awr lehr, yawd haq vend bax tar gha tug, yawd haq lawnd ngawx che† yaog. Yer suq cuhq kuhq lehq, mig kag lo yawd ved laq nuh buhq chehd che yaog.

⁷ Kheh liz, i hehd yawd haq na ngawx don chehd che haq te lehq, yawd thed-e ghad kawq tu lehq koz che, “Nig hehd awg khuhn vend bax

* **8:5 8:5 Mod ser a nig haq tawd pehar lar che** Ak 20:10, Bon 22:22-24 † **8:6 8:6 yawd haq lawnd ngawx che** Hax chawd te che chaw haq dawz vehr tug, Rod maq chaw ve awg lid a khawag ma pid. “Yad mid che haq dawz vehr lor” lehd koz che ver, Rod maq chaw haq yaq che yaog. “Ta dawz vehr” lehd koz che ver, Mod ser ve awg lid tawd khuhd haq yaq che yaog.

mad cawg che chaw te ghad huhx meh yug lehq yawd haq awg kawd bar-oq," lehzi i hehd haq koz vid che yaog.

⁸ Awg yand u ve haq, yawd kuhq ghad te pawz kawq boz cuhx lar lehq, mig kag lo laq nuh kawq buhq che yaog.

⁹ Tawd u ve haq i hehd gha kad che te yand, su haq keh mawd che chaw teq pa haq tanr lehq te ghad peg te ghad tuhzi veh che yaog. Kheh te lehq, Yer suq te ghad lehax chehd chehd lehq, yad mid u ve liz awg kaw jen huh hox chehd ser che yaog.

¹⁰ Awg yand u ve khuhn, Yer suq thed-e ghad kawq tu lar lehq koz che, "Yad mid-og, i hehd khar lo saw veh vehr cheawg le. Chaw te ghad-eg liz nawg haq maq suhx jehg suhx taz lehq la," lehzi yawd haq koz vid che yaog.

¹¹ Yad mid u ve kawq koz che, "Jawd mawd-og, te ghad-eg liz ngag haq maq suhx jehg suhx taz ax," lehd koz vid che yaog.

Yer suq koz che, "Ngag liz nawg haq maq suhx jehg suhx taz. Kae lor. Vend bax tad kawq te," lehd koz vid che yaog.

Yer suq mig gig ve awg ghiz phehq che

¹² Kheh te lehq, Yer suq te pawz kawq koz che, "Ngag awr lehr mig gig ve awg ghiz[‡] phehq che yaog. Ngag khaz nuhr ghaq lag che chaw awr lehr, naz hoq che awg khuhn te pawz-a liz mad kawq veh hawg. Co ha teq vid gha che awg ghiz

[‡] **8:12 8:12 mig gig ve awg ghiz** Yer suq awr lehr vend bax haq pong vid lehq co tiq ha tiq pid che phad phehq che yaog lehd koz gad che yaog.

yawd awg khuhn cawg tug yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

¹³ Phar rir sehd teq pa kawq koz che, “Nawg awr lehr nawg awg ton awg lawn sax khiz khanr che yaog. Nawg ved sax khiz awr lehr, ma cawd,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁴ Yer suq kawq koz che, “Ngag awr lehr ngag awg ton awg lawn sax khiz khanr che liz, ngag ved sax khiz awr lehr cawd che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag khar lo lag che he lehq khar lo kae tug haq ngag sir che yaog. Nig hehd awr lehr, ngag khar lo lag che he lehq khar lo kae tug haq maq sir.

¹⁵ Nig hehd awr lehr, awg thang phawd awr lehax ngawx lehq suhx jehg che yaog. Ngag awr lehr chaw te ghad-eg haq liz suhx mad jehg.

¹⁶ Kheh ma khuhd ngag suhx jehg ver, ngag suhx jehg che awr lehr cawd che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag te ghad lehax suhx jehg che ma hez. Ngag haq peha lar che Awr pa awr lehr ngag geh teq geha suhx jehg che yaog.

¹⁷ Sax khiz khanr che phad ni ghad cawg ver, sax khiz u ve awr lehr cawd che yaog lehz, nig hehd ve awg lid tawd khuhd liq awg khuhn lo buhq lar che yaog.

¹⁸ Ngag awr lehr ngag awg ton awg lawn sax khiz khanr che yaog. Kheh te lehq, ngag haq peha lar che Awr pa awr lehr ngag awg lawn sax khiz khanr che[§] yaog,” lehd koz vid che yaog.

¹⁹ Kheh te lehq i hehd koz che, “Nawg Awr pa khar lo le,” lehd yawd haq na ngawx che yaog.

§ 8:18 8:18 *ngag awg lawn sax khiz khanr che* Mt 3:16-17, 17:5

Yer suq kawq koz che, “Nig hehd awr lehr ngag haq lehd ma koz, ngag ved Awr pa haq lehd ma koz, maq sir. Nig hehd ngag haq sir ver, ngag ved Awr pa haq liz nig hehd sir tug yaog,” lehd i hehd haq koz vid che yaog.

²⁰ Bon yehg nux awg khuhn lo yawd mar vid chehd che te yand, phu ghawz kig bawehd* awg khuhn tawd che teq pa haq yawd koz che yaog. Yawd ved awg yand mad gag ser cheaq te lehq, chaw te ghad-eg liz yawd haq maq pheh yug.

Ngag kae kig lo nig hehd lag mad gag

²¹ Te pawz yawd kawq koz che, “Ngag nig hehd haq phaz daq veh tug yaog. Nig hehd ngag haq ca liz, nig hehd ve vend bax awg khuhn nig hehd gha suh tug yaog. Ngag kae kig lo nig hehd lag mad gag,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

²² Kheh te lehq Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa koz che, “ ‘Ngag kae kig lo nig hehd lag mad gag,’ lehd yawd koz che awr lehr, yawd awg ton haq yawd khad yawad dawz vehr tuawg la,” lehd koz daq che yaog.

²³ Yawd kawq koz che, “Nig hehd awr lehr mig gig cheaq ve chaw phehq che yaog. Ngag awr lehr muhd nuh maq ve chaw phehq che yaog. Nig hehd awr lehr, mig gig ve chaw phehq che yaog. Ngag awr lehr, mig gig ve chaw phehq che ma hez.

²⁴ Kheh te cheaq te lehq, nig hehd ve vend bax awg khuhn nig hehd gha suh tug yaog, lehz ngag

* **8:20 8:20** *phu ghawz kig bawehd* Yad mid teq pa bon ca lawag kig bawehd awg khuhn phu tand tan kor 13 lehd teh lar che yaog.

nig hehd haq koz ax peg che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag awr lehr u ve te ghad yaog lehz nig hehd maq yonr ver, nig hehd ve vend bax awg khuhn nig hehd gha suh tug yaog,” lehd i hehd haq koz vid che yaog.

²⁵ I hehd yawd haq kawq koz vid che, “Nawg a suawg le.” Yer suq koz che, “Awg kawd maq thad tanr lehq a meha kha gag liz ngag nig hehd haq koz ax chehd che heh yaog.

²⁶ Nig hehd awg lawn ngag koz lehq suhx jehg tug kha peh cawg che yaog. Kheh liz, ngag haq peha lar che phad awr lehr, awg cehg mag cawd lehq, yawd geh lo ngag gha kad che heh mig gig yad teq pa haq ngag koz vid che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

²⁷ Awr pa awg lawn yawd i hehd haq koz vid chehd che haq i hehd maq sir.

²⁸ Kheh te cheaq te lehq Yer suq koz che, “Chaw yad ve Yad phu haq nig hehd chid taez peg[†] khaz nuhr, ngag awr lehr yawd phehq che yaog lehz nig hehd gha sir tug yaog. Kheh te lehq, ngag awr lehr ngag ved a lor haq teq chaweh liz maq te. Awr pa ngag haq mar lar che heh lehax ngag koz che haq liz nig hehd gha sir tug yaog.

²⁹ Kheh te lehq ngag haq peha lar che phad awr lehr, khar thad liz ngag geh teq geha chehd chehd che yaog. Yawd ngag haq ma chid bag lar haz ax. Awg lawn ghod ver, yawd ni ma cawd che awg ceng teq pa haq ngag khar thad liz te chehd che yaog,” lehd koz che yaog.

[†] **8:28 8:28 chid taez peg** Yer suq laq kan thag huh khanr suh che haq koz che yaog. 3:14

³⁰ Tawd u ve teq pa haq yawd yaw che te yand, chaw laex ghad yawd haq yonr vehr che yaog.

Awg cehg mag cawd che ted ceng nig hehd haq pong ax tug yaog

³¹ Kheh te lehq, yawd haq yonr che Yud daq chaw teq pa haq Yer suq koz vid che, “Ngag ved tawd khuhd awg khuhn nig hehd chehd yeg ver, nig hehd ngag ved awg laq ghuhd awg cehg mag phehq che yaog.

³² Kheh te lehq awg cehg mag cawd che ted ceng‡ haq nig hehd sir tug yaog. Awg cehg mag cawd che ted ceng u ve awr lehr, nig hehd haq pong vid ax tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

³³ I hehd kawq koz che, “Ngag hehd awr lehr Ar brar hanr ve awg ceng awg khad phehq che yaog. Ngag hehd awr lehr, su ved awg ceg te pawz-a liz maq gha te jaw. Nig hehd haq pong ax tug yaog lehz nawg khawd-ehg kheh koz gha cheawg le,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

³⁴ Yer suq kawq koz che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, vend bax te che chaw awg gha lia awr lehr, vend bax ve awg ceg phehq che yaog.

³⁵ Awg ceg awr lehr, yehg khuhn lo co co taer taer maq gha chehd. Awg yad awr lehr, co co taer taer gha chehd che yaog.

³⁶ Yad phu nig hehd haq pong ax ver, nig hehd awg cehg mag gha pong tug yaog.

³⁷ Nig hehd awr lehr Ar brar hanr ve awg ceng awg khad phehq che haq ngag sir che yaog. Kheh

‡ 8:32 8:32 *awg cehg mag cawd che ted ceng* Yer suq haq koz che yaog. 8:36, 14:6

liz, ngag ved tawd khuhd nig hehd awg khuhn chehd kig mad cawg§ cheaq te lehq, nig hehd ngag haq dawz vehr tug ca che yaog.

³⁸ Ngag awr lehr, ngag ved Awr pa geh lo gha mawg che awg ceng teq pa haq lehax ngag koz che yaog. Kheh ma khuhd nig hehd awr lehr, nig hehd ve awr pa* geh lo gha kad che awg ceng teq pa haq te che yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Ned haeg ve awg yad awg dug teq pa

³⁹ I hehd yawd haq kawq koz vid che, "Ar brar hanr awr lehr ngag hehd ve awr pa phehq che yaog."

Yer suq kawq koz che, "Nig hehd awr lehr, Ar brar hanr ve awg yad phehq che ver, Ar brar hanr te che kanx teq pa haq kha sur suar nig hehd liz te tug yaog.

⁴⁰ Ngag awr lehr Ghig sa geh lo gha kad che awg cehg mag cawd che ted ceng nig hehd haq koz ax che phad phehq liz, nig hehd ngag haq dawz vehr tug ca che yaog. Ar brar hanr awr lehr che kheh maq te.

⁴¹ Nig hehd awr lehr, nig hehd ve awr pa te che heh te chehd che yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

I hehd kawq koz che, "Ngag hehd awr lehr hax chawd yad phehq che ma hez. Ngag hehd ve Awr pa te ghad lehax cawg lehq, yawd awr lehr Ghig

§ 8:37 8:37 *ngag ved tawd khuhd nig hehd awg khuhn chehd kig mad cawg* Yer suq ve tawd haq maq na yug che

haq koz gad che yaog. * 8:38 8:38 *nig hehd ve awr pa* Sar tanr haq koz che yaog.

sa phehq che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁴² Yer suq kawq koz che, “Ghig sa awr lehr nig hehd ve Awr pa phehq ver, nig hehd ngag haq haq tug yaog. Awg lawn ghod ver, ngag awr lehr Ghig sa lo lag lehq a meha chuhr huh chehd chehd lar che yaog. Ngag khad ngag lag gad lehq lag che ma hez. Yawd ngag haq peha lar che yaog.

⁴³ Ngag koz che tawd khuhd haq a thoq te nig hehd na maq gha cheawg le. Ngag ved tawd khuhd haq nig hehd haq yug maq gha cheaq te lehq yaog.

⁴⁴ Nig hehd awr lehr, nig hehd ve awr pa ned haeg geh lo lag lehq, nig hehd awr pa ve a lor cawd che heh te gad che yaog. Yawd awr lehr, awg kawd maq thad liz su haq dawz vehr che phad phehq che yaog. Yawd awg khuhn awg cehg mag cawd che a cehax liz mad cawg cheaq te lehq, awg cehg mag cawd che haq yawd te pawz-a liz maq yaw jaw. Yawd her ka che tawd haq yaw che te yand, yawd ved ni ma awg khuhn phehq che heh yaw che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd awr lehr her ka sehr phad phehq lehq, her ka che ted ceng ve awr pa liz phehq che yaog.

⁴⁵ Kheh ma khuhd, ngag nig hehd haq awg cehg mag cawd che tawd koz ax cheaq te lehq nig hehd ngag haq maq yonr.

⁴⁶ Ngag vend bax cawg che lehd nig hehd awg khuhn a sug pheq mar ax gha tuawg le. Awg cehg mag cawd che tawd khuhd haq ngag yaw ver, a thoq te nig hehd ngag haq maq yonr cheawg le.

⁴⁷ Ghig sa ve chaw awr lehr, Ghig sa ve tawd

khuhd haq na che yaog. Kheh ma khuhd, nig hehd awr lehr Ghig sa ve chaw phehq che ma hez cheaq te lehq, maq na," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Ar brar hanr mad cawg ser loar; ngag cawg chehd che yaog

⁴⁸ Yud daq chaw teq pa kawq koz che, "Nawg awr lehr Sar mar riq chaw phehq lehq[†] ned geh che chaw liz phehq che yaog lehd ngag hehd koz che awr lehr cawd che yaog ma hez hawg la," lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁴⁹ Yer suq kawq koz che, "Ngag ned geh che chaw ma hez. Kheh ma khuhd, ngag awr lehr ngag ved Awr pa haq yawz yan che yaog. Nig hehd awr lehr ngag haq ma yawz yan.

⁵⁰ Ngag awr lehr ngag ved awg mig awg phond haq maq ca. Kheh liz, ngag haq ngag ved awg mig awg phond ca ax sehr phad te ghad cawg lehq yawd awr lehr suhx jehg sehr phad phehq che yaog.

⁵¹ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, ngag ved tawd khuhd haq na yug lehq te kae che chaw awr lehr, te pawz-a liz suh che haq maq gha phud tug yaog,"[‡] lehz Yer suq i hehd haq koz vid che yaog.

⁵² Yud daq chaw teq pa kawq koz che, "Nawg ned geh che chaw phehq che haq a meha ngag

[†] **8:48 8:48 *Sar mar riq chaw phehq lehq*** Yer suq haq Ghig sa ve awg lid tawd khuhd maq na yug che Sar mar riq chaw heh phehq che yaog lehd koz vend bax tar che tawd phehq che yaog.

[‡] **8:51 8:51 *te pawz-a liz suh che haq maq gha phud tug yaog*** Co ha maq gha suh che haq koz gad che yaog.

hehd sir vehor. Ar brar hanr he lehq Ghig sa ve cuh kar var teq pa suh vehr che yaog. 'Ngag ved tawd khuhd haq na yug lehq te kae che chaw awr lehr, te pawz-a liz suh che haq maq gha phud tug yaog,' lehz nawg koz che law lehq.

⁵³ Nawg awr lehr suh vehr che a nig ved awr pa Ar brar hanr haq keh ir che lehq la. Ghig sa ve cuh kar var teq pa liz suh vehr che yaog. Nawg awr lehr nawg awg ton a suawg le lehd koz chehd cheawg le," lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁵⁴ Yer suq kawq koz che, "Ngag awg ton haq ngag awg mig awg phond chid ir chid muh ver, awg mig awg phond u ve awr lehr kheha phehq che yaog. Ngag haq awg mig awg phond chid ir chid muh sehr phad awr lehr, ngag ved Awr pa yaog. Yawd awr lehr nig hehd ve Ghig sa phehq che yaog lehz, nig hehd koz che yaog.

⁵⁵ Kheh liz, nig hehd yawd haq maq sir. Ngag awr lehr yawd haq sir che yaog. Ngag yawd haq maq sir lehz ngag koz ver, nig hehd heh te lehq ngag liz her ka var phehq tug yaog. Kheh ma khuhd, ngag yawd haq sir lehq, yawd ved tawd khuhd haq liz ngag na yug che yaog.

⁵⁶ Nig hehd ve awr pa Ar brar hanr awr lehr, ngag ved awg ni awg hax§ haq gha mawg tug ha lehq jad che yaog. Yawd gha mawg peg lehq ha lehq che yaog," lehd koz che yaog.

⁵⁷ Yud daq chaw teq pa kawq koz che, "Nawg awr lehr a saq ngad chi khuhq liz mad gag ser.

§ 8:56 8:56 *ngag ved awg ni awg hax* Yer suq pawag lehq chaw yad awg pun kanx te che awg yand haq koz che yaog.

Ar brar hanr haq nawg mawg jaw lehq la," lehq yawd haq koz vid che yaog.

⁵⁸ Yer suq kawq koz che, "Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, Ar brar hanr mad cawg ser thad loar ngag cawg chehd vehr che yaog,"* lehq i hehd haq koz vid che yaog.

⁵⁹ Kheh te lehq, i hehd awr lehr yawd haq bag tug huhx meh dig ghawz che† yaog. Kheh ma khuhd, Yer suq khuhd jaz lar lehq bon yehg nux awg khuhn tuh z veh che yaog.

9

Pawag thad loar mehz cox che chaw te ghad haq Yer suq ghu na vid che

¹ Yer suq yaq kaw kae tod che te yand, pawag thad loar mehz cox vehr che chaw te ghad haq yawd gha mawg che yaog.

² Awg yand u ve khuhn, yawd ved awg laq ghuhd teq pa koz che, "Rar bid-og. Chaw che te ghad pawag thad loar mehz cox vehr che awr lehr, a sug ved vend bax haq te lehq le. Yawd ved vend bax haq te lehq la. Awr pa awr ye ve vend bax haq te lehq la," lehq yawd haq na ngawx che yaog.

³ Yer suq kawq koz che, "Yawd ved vend bax haq te che ma hez. Awr pa awr ye ve vend bax

* **8:58 8:58 ngag cawg chehd vehr che yaog** Yawd Ghig sa phehq che yaog lehq koz lehq, a mig thad lo Ghig sa Mod ser haq yawd ved awg meh koz vid che heh, yawd liz i hehd haq tawd u kheh te yaw vid che yaog. Tuhz 3:14 † **8:59 8:59 huhx meh dig ghawz che** Yer suq tawd yaw yaq jad che lehq i hehd duhd lehq, cir yanr tug te che yaog. Ak 24:16

haq te che liz ma hez. Yawd awg khuhn lo Ghig sa ve kanx* teq pa kha sehax maw vid tug awg pun yawd che kheh phehq che yaog.

⁴ Ngag haq lag peha che phad ve kanx teq pa haq muhd kaw huh a nig gha te che yaog. Chaw te ghad-eg liz kanx te maq gha che muhd khax ve awg yand gag vehr tug yaog.

⁵ Ngag awr lehr mig gig koar chehd ser che awg yand awg khuhn, mig gig ve awg ghiz† phehq che yaog,” lehd yawd koz che yaog.

⁶ Che kheh koz peg khaz nuhr, mig kag huh yawd cux ghig pheq puhr lehq a jeq nehz te peg lehq, chaw u ve te ghad ve mehz sir haq gehz vid che yaog.

⁷ “Sid lonr ghig po lo kae lehq chuhd kha-oq,” lehz Yer suq yawd haq koz vid che yaog. (Sid lonr lehd koz che cuhx kig awr lehr, Kae pe vehor lehd koz gad che yaog.) Kheh te lehq yawd kae lehq ca chuhd kha che yaog. Awg yand u ve haq, yawd mehz mawg vehr lehq yawd ved yehg lo kawaq che yaog.

⁸ Kheh te lehq, yawd ved yehg awg pad awg ki huh chehd che chaw teq pa he lehq yawd lawg cad chehd che haq gha mawg jaw che chaw teq pa koz che, “Chaw che ve phad awr lehr, pong lag thad mi lar lehq lawg cad chehd che chaw te ghad ma hez hawg la,” lehd koz daq che yaog.

⁹ Ted pehg pehar koz che, “Yawd yaog.” Ted pehg pehar koz che, “Yawd ma hez. Yawd haq sur che chaw te ghad yaog,” lehd koz daq che

* **9:3 9:3 Ghig sa ve kanx** Ghig sa ve awg mig awg phond maw vid tug haq koz che yaog. † **9:5 9:5 mig gig ve awg ghiz** 8:12 haq ngawx.

yaog. Kheh ma khuhd, yawd awg ton koz che, “Nig hehd koz daq chehd che chaw awr lehr ngag yaog,” lehd koz che yaog.

¹⁰ Kheh te cheaq te lehq i hehd koz che, “Kheh te ver, nawg ved mehz sir khawd-ehg kheh te kawq mawg gha vehr cheawg le,” lehz yawd haq na ngawx che yaog.

¹¹ Yawd kawq koz che, “Yer suq meh che chaw te ghad a jeq nehz te lehq, ngag ved mehz sir haq gehz ax peg lehq, ‘Sid lonr ghig po lo kae lehq chuhd khaoq,’ lehz ngag haq koz ax che yaog. Kheh te cheaq te lehq, ngag ca chuhd kha che te yand mehz mawg vehr che yaog,” lehd yawd i hehd haq koz vid che yaog.

¹² I hehd kawq koz che, “Yawd khar lo kae le,” lehz chaw u ve te ghad haq na ngawx che te yand, “Ngag maq sir,” lehd yawd kawq koz vid che yaog.

Mehz khawd-ehg kheh te mawg vehr che awg lawn Phar rir sehd teq pa na ngawx che

¹³ Chaw u ve teq pa awr lehr, mehz cox jaw che chaw u ve te ghad haq Phar rir sehd teq pa chehd lo sir kae che yaog.

¹⁴ Yer suq a jeq nehz te lehq yawd ved mehz sir haq mawg vehr vid gha che teq ni awr lehr, Sa ba to awg ni phehq che yaog.

¹⁵ Yawd ved mehz sir khawd-ehg kheh te kawq mawg gha vehr che awg lawn Phar rir sehd teq pa yawd haq te pawz kawq na ngawx che te yand, yawd kawq koz che, “Ngag ved mehz sir haq yawd a jeq nehz gehz ax lehq, ngag ca chuhd

kha che te yand mehz mawg vehr che yaog," lehd yawd i hehd haq koz vid che yaog.

¹⁶ Kheh te lehq, Phar rir sehd awg mor khuhn ve ted pehg pehar koz che, "Chaw u ve phad awr lehr Ghig sa lo lag che ma hez. Awg lawn ghod ver, Sa ba to awg ni thad yawd maq ce maq kan," lehd koz che yaog. Kheh ma khuhd, ted pehg pehar koz che, "Vend bax yad te ghad awr lehr, che kheh te che awg hez teq pa haq khawd-ehg kheh te gha tuawg le," lehd koz daq che yaog. Kheh te lehq, i hehd te ghad he lehq te ghad duhd khad maq hawr daq che yaog.

¹⁷ Kheh te cheaq te lehq, mehz cox jaw che chaw haq i hehd te pawz kawq koz vid che, "Nawg ved mehz sir haq yawd mawg vehr vid gha che haq te lehq chaw u ve te ghad awg lawn nawg khawd-ehg kheh koz tuawg le," lehz na ngawx che yaog. Yawd awr lehr, "Chaw u ve phad awr lehr Ghig sa ve cuh kar var phehq che yaog," lehd yawd kawq koz khuhq vid che yaog.

¹⁸ Kheh ma khuhd, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa awr lehr, mehz mawg vehr che chaw te ghad ve awr pa awr ye haq mad kug na ser kheh ceh yawd awr lehr awg kawd maq thad loar mehz cox lehq awg khaz nuhr mehz kawq mawg gha vehr che haq i hehd maq yonr.

¹⁹ I hehd awr lehr, awr pa awr ye haq koz vid che, "Che phad awr lehr nig mag ved yad par yaog la. Pawag thad loar mehz cox che lehz nig mag koz che awr lehr, che te ghad yaog la. Kheh te ver, a meha khawd-ehg kheh te lehq yawd mehz mawg vehr cheawg le," lehz na ngawx che yaog.

²⁰ Yawd ved awr pa awr ye kawq koz che, “Che phad awr lehr, ngag nid-ag ve yad par phehq lehq pawag thad loar mehz cox var phehq che haq ngag nid-ag sir chehd che yaog.

²¹ Kheh liz, a meha khawd-ehg kheh te lehq yawd mehz kawq mawg gha vehr che haq ngag nid-ag maq sir. Yawd ved mehz sir haq a sug mawg vehr vid che haq liz ngag nid-ag maq sir. Yawd haq na ngawx-oq. Yawd ir vehr che yaog. Yawd ved awg ton awg lawn yawd koz ax tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

²² Yawd ved awr pa awr ye che kheh koz che awr lehr, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq kuhz cheaq te lehq koz che yaog. Awg lawn ghod ver, Yer suq awr lehr Khreq phehq che yaog lehd koz lehq khanr yug che chaw a sug te ghad haq lehd ma koz, i hehd ve bon awg mor awg khuhn ghaq tuhaz tug yaog[‡] lehz, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa jehg chez lar peg che yaog.

²³ Kheh te cheaq te lehq, awr pa awr ye koz che, “Yawd ir vehr che yaog. Yawd haq na ngawx-oq,” lehd koz vid che yaog.

²⁴ Kheh te lehq i hehd awr lehr, mehz cox jaw che chaw haq te pawz kawq kug vaha lehq koz che, “Ghig sa haq lehax chid ir chid muh vid-oq. Chaw u ve awr lehr, vend bax yad phehq che haq ngag hehd sir che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

[‡] 9:22 9:22 *ghaq tuhaz tug yaog* Yud daq chaw ve bon mor phawng daq kig huh gehe tug a khawag mad cawg lehq, i hehd geh teq geha awg chawd liz te daq maq gha che haq koz che yaog. Ezer 10:8

²⁵ Awg yand u ve haq yawd kawq koz che, “Yawd vend bax yad lehq nar, ma hez lehq nar, ngag maq sir. Ted ceng haq ngag sir che yaog. Awg kawd maq thad ngag mehz cox che liz, a meha ngag mehz mawg vehr che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

²⁶ I hehd kawq koz che, “Yawd nawg haq khawd-ehg kheh tea cheawg le. Nawg ved mehz sir haq yawd khawd-ehg kheh te lehq kawq mawg vehr vid gha cheawg le,” lehz yawd haq na ngawx che yaog.

²⁷ Yawd kawq koz che, “Ar sind heh ngag nig hehd haq koz ax peg che liz nig hehd maq na. A thoq te lehq nig hehd te pawz kawq kad gad ser-a le. Nig hehd liz, yawd ved awg laq ghuhd te gad lehq la,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

²⁸ I hehd yawd haq kha muhd kha na koz lehq, “Nawg awr lehr yawd ved awg laq ghuhd phehq che yaog. Ngag hehd awr lehr, Mod ser ve awg laq ghuhd phehq che yaog.

²⁹ Ghig sa awr lehr Mod ser haq tawd yaw vid lar che haq ngag hehd sir che yaog. Kheh ma khuhd, chaw che phad khar lo lag che haq ngag hehd maq sir,” lehd koz che yaog.

³⁰ Yawd kawq koz che, “Yawd ngag ved mehz sir haq mawg vehr vid gha che liz, yawd khar lo lag che haq nig hehd maq sir che awr lehr, and tug cawg che§ yaog.

³¹ Ghig sa awr lehr, vend bax yad teq pa ve tawd khuhd haq maq na yug che haq a nig sir

§ 9:30 9:30 *and tug cawg che* Kheh taw maq kand pax cawg che chaw haq nig hehd maq sir che awr lehr, nar jad che yaog lehd koz gad che yaog.

che yaog. Kheh ma khuhd, chaw te ghad ghad Ghig sa haq yawz yan lehq yawd ved a lor haq te ver, chaw u ve te ghad ve tawd khuhd haq Ghig sa na yug che yaog.

³² Muhd kawr mig yaq thad loar tanr lehq yaq ni kha gag, pawag thad liz mehaz cox chehd che chaw haq su mehaz kawq mawg vehr vid gha che, chaw te ghad-eg liz ma kad jaw.

³³ Chaw u ve te ghad awr lehr, Ghig sa lo lag che ma hez ver, yawd teq chaweh liz te maq gha," lehd i hehd haq koz vid che yaog.

³⁴ I hehd kawq koz che, "Nawg awr lehr vend bax kha peh cawg che awg khuhn pawag liz, nawg ngag hehd haq mar cheawg la," lehd koz vid lehq, yawd haq i hehd Yud daq chaw ve bon mor awg khuhn ghaq tuhaz vid che yaog.

Co ha phawd awr mehaz cox che awg lawn

³⁵ Chaw u ve haq su ghaq tuhaz vid che awg lawn haq Yer suq gha kad lehq, yawd haq ca mawg che te yand, "Chaw yad ve Yad phu haq nawg yonr cheawg la," lehz Yer suq yawd haq na ngawx che yaog.

³⁶ "Yawd mawd-og, yawd haq ngag gha yonr tug, Chaw yad ve Yad phu awr lehr a suawg le," lehz na ngawx che yaog.

³⁷ Yer suq kawq koz che, "Nawg yawd haq gha mawg vehr che yaog. A meha nawg haq tawd yaw chehd che awr lehr yawd yaog," lehz yawd haq koz vid che yaog.

38 “Jawd mawd-og, ngag yonr che yaog,” lehz yawd koz lehq Yer suq haq a kor pi che* yaog.

39 Awg yand u ve khuhn Yer suq koz che, “Mehz mad mawg che chaw teq pa mehz mawg tug he lehq mehz mawg che chaw teq pa mehz cox tug, suhx jehg tug awg pun mig gig khod-aq lo ngag lag che yaog,” lehz koz che yaog.

40 Yawd awg pad huh chehd chehd che Phar rir sehd teq pa tawd u ve haq gha kad che te yand, “Ngag hehd liz mehz cox var phehq cheawg la,” lehz yawd haq na ngawx che yaog.

41 Yer suq kawq koz che, “Nig hehd mehz cox var phehq cehg mag ver, nig hehd awr lehr vend bax cawg tug ma hez. Kheh ma khuhd, ‘Ngag hehd mehz mawg chehd che yaog,’ lehz a meha nig hehd koz cheaq te lehq, nig hehd vend bax cawg chehd che yaog.

10

Yawg khawz awg lawn tawd par hax te mar che

¹ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, yawg khawz awg khuhn lo gehag huh, ghaz mir khuhn lo maq gehag lehq awg kag awr ve te khad haq ca taz gehag che chaw te ghad awr lehr, chaw khuhd chaw naz phehq che yaog.

² Kheh ma khuhd, ghaz mir khuhn lo gehag che chaw te ghad awr lehr, yawg huhx var phehq che yaog.

* **9:38 9:38 a kor pi che** Chaw che ve te ghad awr lehr, Yer suq haq Ghig sa lehz sawnr lehq a kor pi che yaog. Bon 6:13, Mt 28:9

³ Ghaz mir khuh paog par awr lehr, yawd haq ghaz mir phaw vid che yaog. Yawg teq pa awr lehr, yawd ved awg khuhd haq na yug che yaog. Yawd awr lehr, yawd ved yawg teq pa ve awg meh haq kug lehq, yawg u ve teq pa haq yawd sir ve tuhez che yaog.

⁴ Yawd ved yawg awg gha lia haq sir ve tuhez peg ver, yawg teq pa mehz khuhd suhr huh yawd kae lehq, yawg teq pa yawd ved tawd khuhd haq sir cheaq te lehq, yawd khaz nuhr veh che yaog.

⁵ Yawg teq pa awr lehr, i hehd maq sir daq che chaw teq pa ve awg khuhd haq maq sir cheaq te lehq, chaw u kheh te che te ghad awg khaz nuhr i hehd mad ghaq kae. Kheh ma khuhd, phaw veh che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁶ Yer suq awr lehr, tawd par hax che ve i hehd haq koz mar vid che yaog. Kheh liz, yawd i hehd haq a thoq maq awg lawn koz mar vid che haq i hehd na maq gha.

Yer suq daq che yawg huhx sehr phad phehq che

⁷ Kheh te lehq, Yer suq te pawz kawq koz che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, ngag awr lehr yawg teq pa gehag tug ghaz mir khuh phehq che yaog.

⁸ Ngag mad lag ser awg kawd thad kha lag peg che chaw* awg gha lia awr lehr, chaw khuhd chaw naz phehq che yaog. Kheh ma khuhd, yawg teq pa awr lehr, i hehd ve awg khuhd haq maq na.

* **10:8 10:8 kha lag peg che chaw** Phar rir sehd he lehq Yud daq chaw bon hox bon nax teq pa yaog.

9 Ngag awr lehr, ghaz mir khuh† phehq che yaog. Ngag awg khuhn lo gehag che chaw awr lehr, thaer khuhq che haq gha tug yaog. Yawd awr lehr, tuhz tuhz geh geh te lehq, kaz cad kig haq gha mawg tug yaog.

10 Chaw khuhd‡ awr lehr, khuhd yug tug, dawz vehr tug he lehq te lug tug awg pun lehax lag che yaog. Ngag awr lehr, yawg teq pa a saq gha teq tug awg pun awg khod-aq liz, a saq teq che u ve haq caz daq che awg ceng kha lawq gha tug awg pun ngag lag che yaog.

11 Ngag awr lehr daq che yawg huhx sehr phad§ phehq che yaog. Daq che yawg huhx sehr phad awr lehr, yawg teq pa awg pun yawd ved a saq tand vid che yaog.

12 Ghad phuhd cad lehq huhx sehr phad awr lehr, yawg huhx sehr phad cehg mag phehq che ma hez lehq yawg teq pa liz yawd ved phehq che ma hez. Kheh te cheaq te lehq, heh phid lag che haq yawd gha mawg che te yand, yawg teq pa haq yawd chid bag lar haz lehq phaw veh che yaog. Kheh te lehq, heh phid u ve awr lehr, yawg teq pa haq cheq lehq phaz daq vid vehr che yaog.

13 Chaw u ve awr lehr, ghad phuhd cad sehr phad lehax phehq lehq yawg teq pa awg pun teq chaweh ma duhd ngawx cheaq te lehq, yawd phaw veh che yaog.

† **10:9 10:9 ghaz mir khuh** Thaer khuhq che haq gha tug yaq kaw awr lehr Yer suq yaog. Cy 4:12, Yh 14:6 ‡ **10:10 10:10 Chaw khuhd** Ma hez hez che bon hox bon nax teq pa haq koz che yaog. § **10:11 10:11 yawg huhx sehr phad** Liq phu awg khuhn Ghig sa haq yawg huhx var lehd koz che yaog. Chid 23:1, 77:20, Isy 40:11

14-15 Ngag awr lehr daq che yawg huhx sehr phad phehq che yaog. Awr pa ngag haq sir lehq, ngag liz Awr pa haq sir che heh te lehq, ngag ved yawg teq pa haq ngag sir lehq, ngag ved yawg teq pa liz ngag haq sir che yaog. Kheh te lehq, ngag awr lehr ngag ved yawg teq pa awg pun ngag ved a saq haq tand che yaog.

16 Yawg khawz che ve khuhn ma chehd che awg kag awg nuz awr ve yawg* teq pa liz ngag cawg ser che yaog. Yawg u ve teq pa haq liz ngag gha ca sir vaha lehq, i hehd ngag ved khuhd haq na tug yaog. Awg yand u ve khuhn, yawg mor teq mor lehax cawg lehq, yawg huhx sehr phad te ghad lehax cawg tug yaog.

17 Ngag ved a saq haq ngag kawq yug khuhq gha tug, ngag a saq tand vid cheaq te lehq Awr pa ngag haq haq che yaog.

18 Ngag ved a saq haq chaw te ghad-eg liz maq hinx yug maq lu yug veh. Kheh ma khuhd, ngag khad ngag tand vid che yaog. Ngag ved a saq haq tand vid tug kand pax he lehq kawq yug khuhq tug kand pax awr lehr ngag geh cawg che yaog. Che kheh te tug, Awr pa ngag haq tawd pehar vehr che yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

19 Tawd khuhd u ve teq pa haq te lehq Yud daq chaw teq pa awr lehr, te ghad he lehq te ghad duhd khad mad kawq hawr daq che yaog.

20 I hehd awg khuhn lo chaw laex ghad koz che, "Yawd awr lehr ned geh lehq ghud che yaog.

* **10:16 10:16 awg kag awg nuz awr ve yawg** Khreq yad mad phehq lag ser che bid saz a naz chaw teq pa haq koz che yaog.

Yawd ved tawd khuhd haq a thoq te nig hehd na chehd cheawg le,” lehd koz che yaog.

²¹ Ted pehg pehar koz che, “Yawd ved tawd khuhd che ve teq pa awr lehr, ned geh che chaw te ghad ve tawd khuhd ma hez. Ned awr lehr mehz cox che chaw haq mehz mawg vehr vid gha tuawg la,” lehd koz che yaog.

Yud daq chaw teq pa Yer suq haq chid bag che

²² Awg yand u ve haq, Yer ruq sar lehn med awg khuhn Chid aq vid che pawehd[†] te chehd che yaog. Muhd kaz che awg yand liz cawd che yaog.

²³ Yer suq awr lehr bon yehg nux awg khuhn lo cawg che Sawd laq monr ve kod med[‡] huh te tod chehd che yaog.

²⁴ Awg yand u ve haq, Yud daq chaw teq pa yawd haq caw hoz lar lehq koz che, “Ngag hehd thuhd duhd nuhg duhd te tug nawg khawd-ehg muh maq tea tug awg le. Nawg Khreq phehq cehg mag ver, ngag hehd haq kha sehax koz ax laog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁵ Yer suq kawq koz che, “Ngag nig hehd haq koz ax peg che liz nig hehd maq yonr. Ngag Awr pa ve awg meh awg khuhn lo ngag te che kanx teq pa awr lehr, ngag ved awg lawn haq sax khiz khanr che yaog.

[†] **10:22 10:22 Chid aq vid che pawehd** Yud daq Mar kar bir meh che Yud daq chaw te ghad B.C. 165 khuhq thad bon yehg nux haq kawq ghu te lehq chid aq che haq duhd nuhd tug te che pawehd te che yaog. Pawehd che haq 8 ni te che yaog. [‡] **10:23 10:23 Sawd laq monr ve kod med** Yer ruq sar lehn bon yehg ve muhd ni tuhaz phawd awr huh cawg che yaog. Cy 3:11

²⁶ Kheh liz, nig hehd awr lehr ngag ved yawg teq pa ma hez cheaq te lehq, nig hehd maq yonr.

²⁷ Ngag ved yawg teq pa awr lehr, ngag ved awg khuhd haq na yug che yaog. Yawg u ve teq pa haq ngag sir lehq, i hehd ngag awg khaz nuhr ghaq lag che yaog.

²⁸ Ngag i hehd haq co co taer taer teq che co tiq ha tiq pid lehq, i hehd te pawz-a liz maq gha lug maq gha sez tug yaog. A sug liz ngag ved laq kuhr awg khuhn i hehd haq lu yug maq gha.

²⁹ Ngag haq yawg u ve teq pa chid aq ax sehr phad ngag ved Awr pa awr lehr, awg gha lia haq keh ir che yaog. A sug liz Awr pa ve laq kuhr awg khuhn lo yawg u ve teq pa haq lu yug maq gha.

³⁰ Awr pa ngag nid-ag te ghad lehax phehq che yaog,” lehz yawd i hehd haq koz vid che yaog.

³¹ Awg yand u ve khuhn Yud daq chaw teq pa awr lehr, yawd haq bag tug huhx meh dig kawq ghawz che yaog.

³² Yer suq kawq koz che, “Ngag ved Awr pa geh lo lag che daq che kanx laex ceng ngag nig hehd haq te mar ax peg che yaog. Kanx u ve teq pa awg khuhn, khar ve ted ceng haq te lehq nig hehd ngag haq huhx meh bag vehar lehd te cheawg le,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

³³ Yud daq chaw teq pa kawq koz che, “Nawg daq che kanx te cheaq te lehq ngag hehd nawg haq huhx meh bag vehar lehd te che ma hez. Nawg Ghig sa haq maq sawnr ma caz koz che§

§ 10:33 10:33 *maq sawnr ma caz koz che* Che kheh te che chaw haq dawz vehr tug awg lid tawd khuhd khuhn cawg chehd che yaog. Ak 24:16

haq te lehq bag vehar lehd te che yaog. Awg lawn ghod ver, nawg chaw yad phehq che liz, Ghig sa heh nawg te che yaog,” lehq yawd haq koz vid che yaog.

³⁴ Yer suq kawq koz che, “Nig hehd ve awg lid tawd khuhd awg khuhn che kheh te buhq lar che yaog. †‘Ngag koz che, nig hehd awr lehr ghig sa teq pa phehq che yaog,’ lehq koz buhq lar che ma hez hawg la.

³⁵ Ghig sa awr lehr, yawd ved tawd khuhd haq gha che chaw teq pa haq ghig sa teq pa phehq che yaog lehd koz che yaog. (Liq phu tawd khuhd haq te lug maq gha.)

³⁶ Kheh te ver, Awr pa daq vid kehg vid* lehq mig gig che khod-aq lo peha lar che te ghad awr lehr, ‘Ngag Ghig sa ve Yad phu phehq che yaog,’ lehq ngag koz cheaq te lehq, ‘Nawg Ghig sa haq maq sawnr ma caz koz che yaog,’ lehq nig hehd koz che lehq la.

³⁷ Ngag Awr pa ve kanx teq pa haq ngag maq te ver, ngag haq taq yonr.

³⁸ Kheh ma khuhd ngag te ver, nig hehd ngag haq maq yonr liz, ngag te che kanx teq pa haq yonr-oq. U kheh te yonr ver, Awr pa ngag awg khuhn chehd che he lehq ngag Awr pa awg khuhn chehd che haq nig hehd gha sir gha mawg tug yaog,” lehq i hehd haq koz vid che yaog.

³⁹ Awg yand u ve haq, i hehd yawd haq kawq pheh yuag lehd te che yaog. Kheh ma khuhd,

† **10:34 10:34** Chid 82:6 * **10:36 10:36** *daq vid kehg vid* A yed ir che kanx ted ceng cear haq te tug awg pun, Ghig sa Yer suq haq daq vid kehg vid lehq fir teh lar che yaog.

yawd i hehd ve laq kuhr awg khuhn lo tuhz veh che yaog.

⁴⁰ Yod hanr awg kawd maq thad baz tiz sar pid che ted kag, Yawd danr lawg kax ox pax awr lo[†] yawd te pawz kawq kae lehq, u huh chehd chehd che yaog.

⁴¹ Kheh te lehq, chaw laex ghad yawd chehd lo lag che yaog. I hehd koz che, “Yod hanr awr lehr awg hez teq chaweh maq te. Kheh ma khuhd, chaw che te ghad ve awg lawn Yod hanr kha koz lar che awg gha lia awr lehr, cawd cehg mag che yaog,” lehd koz daq che yaog.

⁴² U huh chaw laex ghad yawd haq yonr vehr che yaog.

11

Lar sar ruq suh che awg lawn

¹ Mar riq he lehq yawd ved awg vix ma Mar thaq chehd kig Ber tar niq khaz* yad Lar sar ruq meh che te ghad nag chehd che yaog.

² Mar riq u ve te ghad awr lehr, pong lag thad Jawd mawd Yer suq haq nag mand huhx puhr vid lehq, yawd ved khi kud haq cuhz kheh muh yug siz vid che yad mid te ghad yaog. Nag chehd che Lar sar ruq awr lehr, yawd ved awg nax var phehq che yaog.

³ Kheh te lehq, awg vix ma u ve ni ghad awr lehr, Yer suq chehd lo su haq kae pe lehq, “Jawd

[†] **10:40 10:40 Yawd danr lawg kax ox pax awr lo** 1:28, 3:23

* **11:1 11:1 Ber tar niq khaz** Yer ruq sar lehn med muhd ni tuhz phawd awr seh kid lod kheh fia huh cawg che yaog.

mawd-og, nawg haq che chaw te ghad nag chehd che yaog,” lehd koz vid cuh che yaog.

⁴ Tawd u ve haq Yer suq gha kad thad yawd koz che, “Nag che u ve awr lehr yawd haq suh vid tug ma hez. Kheh ma khuhd, nag che u ve awr lehr Ghig sa ve awg mig awg phond haq tuhaz vid lehq, nag che u ve haq te lehq Ghig sa ve Yad phu awg mig awg phond gha tug yaog,” lehd koz che yaog.

⁵ Yer suq awr lehr, Mar thaq he lehq yawd ved awg nax ma haq lehd ma koz, Lar sar ruq haq lehd ma koz, haq che yaog.

⁶ Kheh te lehq, Lar sar ruq nag che awg lawn haq yawd gha kad che te yand, Yer suq yawd chehd chehd kig lo niq ni kawq chehd lar haz che yaog.

⁷ U ve awg khaz nuhr Yer suq koz che, “A nig Yud daq muhd mig lo te pawz kawq kae veg,” lehd awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che yaog.

⁸ Awg laq ghuhd teq pa kawq koz che, “Rar bid-og, a mig teq nia heh Yud daq chaw teq pa nawg haq huhx meh bag vehar lehd te che liz, nawg u huh te pawz kawq kae tuawg la,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁹ Yer suq kawq koz che, “Teq ni awg khuhn lo teq chi niq nar rir cawg che ma hez hawg la. Chaw te ghad ghad muhd kaw maq thad yaq kaw tod kae ver, mig gig che ve awg ghiz haq gha mawg cheaq te lehq, yawd khi thid pog par tug ma hez.

¹⁰ Kheh ma khuhd, chaw te ghad ghad muhd khax huh yaq kaw tod kae ver, yawd awg khuhn

lo awg ghiz mad cawg cheaq te lehq, khi thid pog par kuhd che yaog,” lehd koz che yaog.

¹¹ Yawd che kheh koz peg khaz nuhr, yawd i hehd haq te pawz kawq koz vid che, “A nig ved awg chawd Lar sar ruq yuhq mir ka vehr che yaog. Kheh liz, yawd haq ca nuhr vid tug ngag kae sar,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

¹² Awg laq ghuhd teq pa koz che, “Jawd mawd-og, yawd yuhq mir ka chehd che ver, na vehr tug yaog,” lehd yawd haq kawq koz vid che yaog.

¹³ Yer suq awr lehr, Lar sar ruq suh vehr che awg lawn haq koz che yaog. Kheh ma khuhd, i hehd awr lehr Lar sar ruq yuhq mir ka chehd che haq yawd koz che lehz duhd che yaog.

¹⁴ Kheh te cheaq te lehq, Yer suq i hehd haq kha sehax koz vid che, “Lar sar ruq suh vehr che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq, nig hehd awg pun ngag u huh ma chehd lar che awr lehr, ngag ha lehq che yaog. Che ve awr lehr, nig hehd gha yonr tug awg pun yaog. A meha a nig yawd geh kae veg,” lehd Yer suq i hehd haq koz vid che yaog.

¹⁶ Kheh te lehq, Yad ceh ka lehd koz che Thod maq te ghad awr lehr, “Yawd geh teq geha suh tug a nig liz kae veg,” lehz yawd ved awg chawd awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che yaog.

Yer suq kawq teq tuag che ted ceng he lehq co ha teq che ted ceng phehq che

¹⁷ Yer suq lag gag che te yand thad, Lar sar ruq haq tur phuh kehaq lo tur lar che uhd ni gag

vehr[†] che haq yawd gha sir che yaog.

¹⁸ Ber tar niq khaz awr lehr, Yer ruq sar lehn med haq ned che yaog. Seh kid lod kheh tawa vid daq che yaog.

¹⁹ Kheh te cheaq te lehq, Mar thaq he lehq Mar riq geh Yud daq chaw kha peh vad-ag lag lehq, ix mag ved awg nax var Lar sar ruq suh cheaq te lehq, ix mag haq ni ma duhd sa tug te vid chehd che[‡] yaog.

²⁰ Yer suq lag tod che awg lawn haq Mar thaq gha kad che te yand, yawd tuhez lehq Yer suq haq ca mawg daq vehr che yaog. Kheh ma khuhd Mar riq awr lehr, yehg khuhn chehd lar haz che yaog.

²¹ Awg yand u ve khuhn Mar thaq Yer suq haq koz che, “Jawd mawd-og, nawg chuhr huh chehd chehd che ver, ngag ved awg nax var suh tug ma hez.

²² Kheh ma khuhd, a meha liz Ghig sa geh nawg a thoq maq ted ceng lawg che lehd ma koz, Ghig sa nawg haq pehar tug yaog lehd ngag sir che yaog,” lehz Yer suq haq koz vid che yaog.

²³ Yer suq koz che, “Nawg nax var kawq teq tuag tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁴ Mar thaq koz che, “Awg leh med teq ni huh kawq teq tuag che awg yand gaeg ver, yawd

[†] **11:17 11:17 uhd ni gag vehr** Chaw yad ve co ha awr lehr tur phuh lo sehr ni kha gag chehd lehq, chaw u ve awg khuhn kawq gehe gha tug cud cad che yaog lehz Yud daq chaw ve bon phawd awr ve sar lar teq pa yonr che yaog. Lar sar ruq suh che uhd ni gag vehr che haq te lehq, yawd kawq teaq tug awg khad mad cawg-og. [‡] **11:19 11:19 duhd sa tug te vid chehd che** Yud daq chaw suh thad 30 ni kha gag gha ga paog vid che awg lid cawg che yaog.

kawq teq tuag tug haq ngag sir che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁵ Yer suq kawq koz che, “Ngag awr lehr, kawq teq tuag che ted ceng he lehq co ha teq che ted ceng phehq che yaog. Ngag haq yonr che chaw awr lehr, suh vehr che liz, yawd kawq teq chehd tug yaog.

²⁶ A saq teq lehq ngag haq yonr che chaw awg gha lia awr lehr, te pawz-a liz maq gha suh tug yaog. Tawd khuhd che haq nawg yonr cheawg la,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁷ Mar thaq koz che, “Yaog, Jawd mawd-og. Nawg awr lehr mig gig khod-aq lo lag tug ve Ghig sa ve Yad phu Khreq phehq che haq ngag yonr che yaog,” lehd yawd haq koz vid che yaog.

Lar sar ruq ve tur phuh pad huh Yer suq huhg che

²⁸ Mar thaq che kheh koz peg khaz nuhr, yawd kae lehq yawd ved awg nax ma Mar riq haq koz vid che, “Sar lar lag gag vehr che yaog. Yawd nawg haq kug chehd che yaog,” lehz a yax yax khuhd sad vid che yaog.

²⁹ Mar riq tawd u ve haq gha kad che te yand, yawd har naq tu lehq Yer suq chehd lo kae che yaog.

³⁰ Awg yand u ve khuhn, Yer suq awr lehr khaz khuhn lo maq gehe ser. Kheh ma khuhd, Mar thaq yawd haq ca mawg daq che ted kag lo yawd chehd chehd ser che yaog.

³¹ Kheh te lehq, Mar riq geh yehg awg khuhn lo chehd chehd lehq yawd haq ni ma duhd sa tug te vid chehd che Yud daq chaw teq pa awr lehr, Mar riq har naq tu lehq tuhz veh che haq

gha mawg che te yand, yawd tur puh lo ca huhg che gha hawg lehd duhd lehq, i hehd yawd khaz nuhr ghaq kae che yaog.

³² Mar riq awr lehr, Yer suq chehd chehd kig huh lag gag lehq yawd haq mawg che te yand, yawd ved khi pad huh boz cuhx lar lehq koz che, "Jawd mawd-og, nawg chuhr huh chehd chehd che ver, ngag ved awg nax var suh tug ma hez," lehz yawd haq koz vid che yaog.

³³ Mar riq he lehq yawd awg khaz nuhr lag tod che Yud daq chaw teq pa huhg chehd che haq Yer suq gha mawg che te yand, yawd ved ni ma awg khuhn lo duhd har jad lehq hax ceh nux khand che yaog.

³⁴ "Nig hehd yawd haq khar lo ca tar vehr cheawg le," lehz Yer suq na ngawx che te yand, "Jawd mawd-og, ca ngawx laog," lehd i hehd yawd haq koz vid che yaog.

³⁵ Yer suq awr lehr, mehz ghig yaq che yaog.

³⁶ Kheh te cheaq te lehq, Yud daq chaw teq pa koz che, "Ngawx ser. Yawd awr lehr, Lar sar ruq haq haq jad law lehq," lehd koz daq che yaog.

³⁷ Kheh ma khuhd, ted pehg pehar koz che, "Mehz cox var haq mehz mawg vid gha che chaw che te ghad awr lehr, Lar sar ruq maq gha suh tug haq te maq gha hawg la," lehd koz daq che yaog.

Lar sar ruq haq kawq teq tuag vid che

³⁸ Awg yand u ve haq, Yer suq yawd ved ni ma awg khuhn lo te pawz kawq hax ceh nux khand lehq tur puh lo lag che yaog. Tur puh u ve

awr lehr, hax kor te lehq, awg khod med huh huhx meh dig hoz lar che yaog.

39 “Huhx meh dig haq phuhz khaoq,” lehz Yer suq koz che te yand, suh vehr che chaw te ghad ve awg vix ma Mar thaq koz che, “Jawd mawd-og, yawd suh vehr che a meha uhd ni gag vehr che haq te lehq, kid nug vehr tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

40 Yer suq kawq koz che, “Nawg yonr ver, Ghig sa ve awg mig awg phond haq nawg gha mawg tug yaog lehz ngag nawg haq koz ax peg che ma hez hawg la,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

41 Awg yand u ve haq, huhx meh dig u ve haq i hehd phuhz kha che yaog. Yer suq muhd nuh maq lo chid ngawx lehq koz che, “A pa-og, nawg ngag ved tawd khuhd haq na vehr cheaq te lehq, ngag nawg haq chid muh che yaog.

42 Ngag ved tawd khuhd haq nawg khar thad liz na che haq ngag sir che yaog. Kheh ma khuhd, nawg ngag haq peha lar che yaog lehz, chuhr huh caw hox chehd che chaw che teq pa gha yonr tug, i hehd awg pun ngag che kheh koz che yaog,” lehd yawd koz che yaog.

43 Yawd che kheh koz peg khaz nuhr, “Lar sar ruq-og, tuhz laoq,” lehd yawd awg khuhd hehd chawa kug che yaog.

44 Awg yand u ve haq, suh vehr che chaw u ve te ghad awr lehr, tur phuh awg khuhn lo tuhaz che yaog. Yawd ved khi kud laq kuhr haq pha pez huhz lar lehq yawd ved mehz khuhd haq

phar ceq pheh chuhq lar che yaog. § Yer suq koz che, “Yawd haq phi kha vid lehq yawd ved yehg lo kawq pe vid-oq,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Yer suq haq dawz vehr tug su jehg daq che

⁴⁵ Kheh te cheaq te lehq, Mar riq geh lag che Yud daq chaw kha peh vad-ag awr lehr, Yer suq te che kanx haq gha mawg lehq, yawd haq yonr vehr che yaog.

⁴⁶ Kheh liz, i hehd awg khuhn ve ted pehg pehar awr lehr, Phar rir sehd teq pa chehd lo kae lehq, Yer suq te che kanx awg lawn ca koz mar vid che yaog.

⁴⁷ Awg yand u ve khuhn, paw khod nux teq pa he lehq Phar rir sehd teq pa awr lehr, jehg sehr phad awg mor haq kug phoz peg lehq koz che, “A nig khawd-ehg kheh gha te tuawg le. Awg lawn ghod ver, chaw u ve phad awr lehr, awg hez laex ceng te chehd che yaog.

⁴⁸ A nig yawd haq kheha teh lar ver, chaw awg gha lia yawd haq yonr tug yaog. Kheh te lehq, Rod maq chaw teq pa lag lehq, a nig ved bon yehg nux haq lehd ma koz, a nig ved muhd mig haq lehd ma koz, hinx yug vehr tug yaog,” lehd koz che yaog.

⁴⁹ Kheh ma khuhd, i hehd ve awg mor awg khuhn lo Kar yar phaq* meh che chaw te ghad

§ 11:44 11:44 *pha pez huhz lar lehq ... phar ceq pheh chuhq lar che yaog* Che ve awr lehr Yud daq chaw teq pa chaw suh haq tur che awg lid awg khad phehq che yaog. 19:40 * 11:49 11:49 *Kar yar phaq* Yawd awr lehr Ar naq ve awg max aw te lehq, A.D. 18-36 kha gag paw khod nux te che yaog. 18:13-14

cawg che yaog. Yawd awr lehr, u ve ted khuhq ve paw khod nux phehq che yaog. Yawd koz che, “Nig hehd teq chaweh liz maq sir.

⁵⁰ Chaw ceng ted ceng awg gha lia maq gha lug tug, chaw te ghad awr lehr chaw ceng ted ceng awg pun suh ver, nig hehd awg pun lex lehq daq che haq nig hehd ma duhd sir law lehq,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁵¹ Tawd khuhd u ve haq yawd khad yawad duhd tuhaz lehq yaw che ma hez. Kheh ma khuhd, u ve te khuhq awg khuhn lo yawd paw khod nux phehq cheaq te lehq, Yer suq awr lehr chaw ceng u ve ted ceng awg pun gha suh tug yaog lehz yawd koz che awr lehr, Ghig sa ve cuh kar var heh te lehq mad pheaq ser che awg ceng haq yawd awg kawd koz lar vehr che yaog.

⁵² Chaw ceng u ve ted ceng awg pun lehax Yer suq suh che ma hez. Kheh ma khuhd, awg kag gha lia lo phaz daq vehr che Ghig sa ve awg yad awg dug teq pa haq teq mor lehax phehaq vid tug awg pun liz, yawd suh che yaog.

⁵³ U ve teq ni haq tanr lehq, yawd haq dawz vehr tug i hehd jehg chez lar che yaog.

⁵⁴ Kheh te cheaq te lehq Yer suq awr lehr, Yud daq chaw teq pa awg khuhn lo phawd thi mehz thi mad kawq te tod. Yawd u huh tuhez lehq, heh pir pad haq ned che muhd mig te pez awg khuhn cawg che Ed phar renr med nehax[†] lo gaeg che yaog. U huh yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh yawd chehd chehd che yaog.

[†] **11:54 11:54 Ed phar renr med nehax** Yer ruq sar lehn med awg naz phawd awr 20 kid lod kheh taw vid kig huh cawg che yaog.

⁵⁵ Yud daq chaw teq pa ve Par sar khar pawehd gag vehr tez che te yand, chaw kha peh vad-ag a sug yawd awg ton haq daq vid kehg vid tug, pawehd mad gag ser thad liz, kehag lo med jad lo chehd che chaw teq pa tu lehq Yer ruq sar lehr med lo taez che yaog.

⁵⁶ Kheh te lehq, i hehd Yer suq haq ca chehd che yaog. Bon yehg nux awg khuhn lo i hehd hox chehd che te yand, i hehd te ghad he lehq te ghad koz daq che, “Nig hehd khawd-ehg kheh duhd-aq le. Yawd awr lehr pawehd che ve awg khuhn mad lag hawg la,” lehz na daq ngawx che yaog.

⁵⁷ Awg yand u ve haq paw khod nux teq pa he lehq Phar rir sehd teq pa awr lehr, kheh te tawd sanr vid lar che yaog. “A sug te ghad lehd ma koz, yawd khar lo chehd chehd che haq sir ver, yawd haq ngag hehd pheh yug tug gha koz ax che yaog,” lehz tawd sanr vid lar che yaog.

12

Ber tar niq khaz khuhn lo Mar riq Yer suq haq nag mand huhx puhr vid che

¹ Par sar khar pawehd mad gag ser awg kawd khuhq ni thad huh, Yer suq awr lehr Ber tar niq khaz lo gaeg che yaog. Khaz u ve awr lehr, suh kig lo yawd kawq teq tuag vid che Lar sar ruq ve chehd kig phehq che yaog.

² Awg yand u ve khuhn, i hehd awr lehr yawd haq muhd phiq awr ted pog te car vid che yaog. Mar thaq awr ke car vid sehr ma te lehq Lar sar

ruq he lehq awg kag awg nuz awr ve chaw teq pa Yer suq geh teq ge ha mi cad chehd che yaog.

³ Awg yand u ve haq Mar riq awr lehr, awg phuhd khaz jad che nar duz* lehd koz che nag mand huhx seh z law haq yug lehq, Yer suq ve khi kud haq puhr vid che yaog. Kheh te peg lehq, Mar riq yawd ved cuhz kheh muh yug lehq Yer suq ve khi kud haq siz god vid che yaog. Nag mand huhx u ve awg sax awr lehr, yehg ted yehg maq ve awg huhx he phehq ve hr che yaog.

⁴ Kheh ma khuhd, yawd ved awg laq ghuhd awg mor awg khuhn ve te ghad Yud daq Id sar kar rir oq awr lehr koz che (Yawd awr lehr Yer suq haq kawq phu h z tug ve te ghad yaog),

⁵ “Nag mand huhx che haq phu seh z ha thehq huhd ve hr lehq har yad ghuhd yad teq pa haq a thoq te mad pehg vid cheawg le,” lehd koz che yaog.

⁶ Yawd che kheh koz che awr lehr, har che ghuhd che chaw teq pa haq duhd ngawx lehq koz che ma hez. Yawd awr lehr chaw khuhd phehq cheaq te lehq koz che yaog. Phu laq sax haq yawd haq sax lehq, ke lar che phu haq yawd khuhd yug jaw che yaog.

⁷ Yer suq koz che, “Yad mid che haq ta ded. Ngag haq tur ax tug awg ni teq ni awg pun, nag mand huhx u ve haq yawd haq sax lar che yaog.

⁸ Har che ghuhd che chaw teq pa awr lehr, nig hehd geh khar thad liz chehd chehd che yaog. Kheh ma khuhd, ngag nig hehd geh khar thad liz chehd tug ma hez,” lehd koz che yaog.

* **12:3 12:3 nar duz** Kad lad naz muhd mig khuhn tuh z che suhz cuhd ted ceng phehq che yaog.

Lar sar ruq haq dawz vejr tug su jehg daq che

⁹ Yer suq u huh chehd chehd che haq Yud daq chaw awg mor nux gha sir che te yand, i hehd u huh kae che yaog. Yer suq haq te lehq lehax veh che ma hez. Suh kig lo yawd kawq teq tuag vid che Lar sar ruq haq liz mawg gad lehq kae che yaog.

¹⁰ Awg yand u ve khuhn, paw khod nux teq pa awr lehr, Lar sar ruq haq liz dawz vejr tug jehg chez lar che yaog.

¹¹ Awg lawn ghod ver, Lar sar ruq haq te lehq Yud daq chaw laex ghad i hehd ve awg mor awg khuhn tuhze veh chehd lehq Yer suq haq yonr veh chehd che yaog.

Pix lar nehax haq cind lehq Yer ruq sar lehr med khuhn gehe che

¹² Awg khaz nuhr teq ni, Yer suq awr lehr Yer ruq sar lehr med lo lag tod che haq pawehd u ve awg khuhn gag vejr che chaw awg mor nux gha kad che yaog.

¹³ I hehd awr lehr, chaw kha che dag ka[†] awg kax teq pa haq yug lehq, yawd haq ca haq yug tug tuhze veh che yaog. I hehd koz che, [†]“Ho sa na, Jawd mawd Ghig sa ve awg meh awg khuhn lag che te ghad haq awg bon ir vid-oq. Id sar rer laq chaw teq pa ve Jawd mawd haq awg bon ir vid-oq,” lehd awg khuhd hehd chawa te lehq koz kug che yaog.

[†] **12:13 12:13** *chaw kha che dag ka* Ghad sehr phad phehq che awg hez yaog. Pheq 7:9 [†] **12:13 12:13** Chid 118:25-26

14 Awg yand u ve haq Yer suq awr lehr, pix lar nehax haq mawg lehq cind che yaog. Liq phu khuhn buhq lar che heh,

15 †“Yid onr ve yad mid-og, ta kuhz.

Ngawx lor, nawg ved jawd mawd awr lehr, pix lar awg yad haq cind lehq lag tod che yaog,” lehz buhq lar che yaog.

16 Yawd ved awg laq ghuhd teq pa awg kawd maq thad awg lawn u ve teq pa haq maq sir. Kheh liz, Yer suq awg mig awg phond haq gha peg khaz nuhr,‡ yawd ved awg lawn haq che kheh te buhq lar che teq pa haq lehd ma koz, su yawd haq che kheh te vid che haq lehd ma koz, i hehd duhd nuhd-ag che yaog.

17 Yer suq Lar sar ruq haq tur phuh awg khuhn lo kug tuhaz lehq yawd haq suh kig lo kawq teq tuag vid che te yand, Yer suq geh chehd chehd che chaw teq mor awr lehr awg lawn u ve haq sax khiz kawq cax khanr chehd ser che yaog.

18 Chaw mor nux che ve teq pa yawd haq ca haq yuag che awr lehr, yawd awg hez u ve haq te che awg lawn haq i hehd gha kad cheaq te lehq yaog.

19 Kheh te lehq, Phar rir sehd teq pa koz daq che, “A nig teq chaweh te maq gha. Ngawx lor, mig gig yad awg gha lia yawd khaz nuhr ghaq veh vehr che yaog,” lehz te ghad he lehq te ghad koz daq che yaog.

Her lar saq chaw ted pehg Yer suq haq ca che

† 12:15 12:15 Ykh 9:9 ‡ 12:16 12:16 awg mig awg phond haq gha peg khaz nuhr Yer suq kawq teq tuag che haq koz che yaog.

²⁰ Pawehd u ve awg khuhn a kor piag tug awg pun lag che chaw teq pa awg khuhn Her lar saq chaw ted pehg pehar cawg che yaog.

²¹ I hehd awr lehr, Gar liq lehd muhd mig khuhn cawg che Ber sehd daq med yad Phid liq geh kae lehq, “Sar lar-og, ngag hehd Yer suq haq mawg gad che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²² Phid liq kae lehq Anr drehr haq koz vid lehq, Anr drehr he lehq Phid liq ix mag Yer suq haq ca koz vid che yaog.

²³ Awg yand u ve khuhn Yer suq koz che, “Chaw yad ve Yad phu awg mig awg phond gha tug awg yand gag vehr che yaog. §

²⁴ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, a cag yuhd teq sir mig gig khod-aq lo maq che lehq, mad lug maq suh ver, awg yuhd teq sir lehax cawg chehd che yaog. Kheh ma khuhd, lug vehr suh vehr ver, awg sir kha peh vad-ag nuhaq che yaog.

²⁵ A sug yawd ved a saq haq haq che chaw* awr lehr, a saq gha sond tug yaog. Mig gig che khod-aq lo a sug yawd ved a saq haq cand che chaw awr lehr, co co taer taer teq che co tiq ha tiq gha tug awg pun a sug yawd ved a saq haq haq sax tug yaog.

²⁶ Ngag ved kanx haq te che chaw te ghad awr lehr, ngag khaz nuhr gha ghaq tod che yaog.

§ **12:23 12:23 awg yand gag vehr che yaog** Yer suq suh tug awg yand gag vehr che yaog lehd koz gad che yaog. * **12:25 12:25 a saq haq haq che chaw** Yer suq awg pun a saq mad teq pir che chaw haq koz gad che yaog. Lk 14:26

Kheh te lehq, ngag chehd che ted kag lo ngag ved kanx haq te che chaw liz chehd tug yaog. Ngag ved kanx haq te che chaw te ghad haq Awr pa tar ir tar muh vid tug yaog.

Chaw yad ve Yad phu chid taez che haq gha khanr tug yaog

²⁷ A meha ngag ni ma duhd har jad che yaog. Ngag khawd-ehg kheh gha koz cawd hawg le. A pa-og, awg yand che awg khuhn ngag haq thaer khuhq ax laoq lehd gha koz cawd hawg la. Ma hez, awg lawn ghod ver awg yand che ve awg pun[†] ngag lag vehr che yaog.

²⁸ A pa-og, nawg ved awg meh haq awg mig awg phond tuhaz vid-oq," lehd koz che yaog.

Awg yand u ve haq, muhd nuh maq lo awg khuhd buhg tuhaz lehq, "Ngag ved awg meh haq awg mig awg phond cawg vid peg che yaog. Kheh te lehq, ngag ved awg meh haq ngag te pawz awg mig awg phond kawq cawg vid tug ser[‡] che yaog," lehd koz che yaog.

²⁹ U huh hox chehd che chaw awg mor nux u ve teq pa awr lehr, awg khuhd u ve haq gha kad lehq, "Muhd tawnr vehr che yaog," lehd koz che yaog. Ted pehg pehar awr lehr, "Muhd nuh maq cuh yad yawd haq tawd yaw vid che yaog," lehd koz che yaog.

[†] **12:27 12:27 awg yand che ve awg pun** Khanr suh che awg yand haq koz gad che yaog. [‡] **12:28 12:28 te pawz awg mig awg phond kawq cawg vid tug ser** Yer suq suh lehq kawq teq tuag tug haq koz chehd che yaog.

³⁰ Yer suq kawq koz che, “Buhg tuhaz che awg khuhd u ve awr lehr, ngag awg pun ma hez. Nig hehd awg pun yaog.

³¹ Mig gig che ve awr lehr, a meha suhx jehg che haq gha khanr tug awg yand gag vehr che yaog. Mig gig che ve haq uq penr sehr phad§ haq a meha ghaq kog tug yaog.

³² Kheh te lehq ngag haq mig gig che ve thag lo chid taez che te yand, chaw awg gha lia haq ngag geh lo ngag ga ghawg vea tug yaog,” lehz koz che yaog.

³³ Yawd che kheh koz che awr lehr, yawd khawd-ehg kheh gha te suh tug awg lawn haq koz mar vid che yaog.

³⁴ Chaw awg mor nux kawq koz che, “Khreq awr lehr co co taer taer teq chehd tug yaog lehz, awg lid tawd khuhd awg khuhn ngag hehd gha sir gha kad lar che yaog. Chaw yad ve Yad phu haq gha chid taez tug yaog lehz, nawg khawd-ehg kheh te lehq u kheh koz gha cheawg le. Chaw yad ve Yad phu u ve awr lehr, a suawg le,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

³⁵ Yer suq kawq koz che, “Awg ghiz* awr lehr, nig hehd geh teq pear lehax kawq chehd lar haz tug yaog. Naz hoq che nig hehd haq ma gha hoz tehr lar tug, nig hehd geh awg ghiz cawg ser che te yand, nig hehd tod kae lor. Naz hoq che awg khuhn tod kae che chaw awr lehr, yawd khar lo kae che haq yawd maq sir.

§ **12:31 12:31** *uq penr sehr phad* Ned haeg haq koz che yaog. 16:11, 14:30 * **12:35 12:35** *Awg ghiz* Yer suq haq koz che yaog. 1:4, 8:12

³⁶ Nig hehd geh awg ghiz cawg ser che te yand, nig hehd awg ghiz ve yad phehq tug, awg ghiz haq yonr lor," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Yud daq chaw teq pa maq yonr che

Tawd che teq pa haq Yer suq koz peg khaz nuhr, i hehd chehd huh tuh z veh lehq ca khuhd jaz che yaog.

³⁷ I hehd meh z khuhd suhr yawd awg hez kheh taw maq mad jad che haq te vehr liz, i hehd yawd haq maq yonr ser che yaog.

³⁸ Che kheh te lag che awr lehr, Ghig sa ve cuh kar var Id sar yaq koz lar che tawd te khuhd phehaq vid tug awg pun yaog. Yawd koz che, †"Jawd mawd Ghig sa-og, ngag hehd koz che tawd khuhd haq a sug yonr hawg le.

A sug haq Jawd mawd Ghig sa ve kand pax pheq maw vid cheawg le,"

lehd koz che yaog.

³⁹ Kheh te cheaq te lehq i hehd yonr maq gha. Awg lawn ghod ver, Id sar yaq te pawz kawq koz che,

⁴⁰ †"I hehd meh z sir maq gha mawg tug, ni ma maq gha duhd pawnr tug he lehq ni ma mad kawq pa lehq ngag i hehd haq maq gha ghu na tug,

i hehd ve meh z sir haq yawd cox vid lar lehq, i hehd ve ni ma haq yawd heh vid lar peg che yaog,"

lehd koz che yaog.

⁴¹ Id sar yaq u kheh koz che awr lehr, Yer suq ve awg mig awg phond haq yawd gha mawg che

haq te lehq, Yer suq awg lawn haq yawd koz che yaog.

⁴² Kheh te lar, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa awg khuhn liz, laex ghad yawd haq yonr vehr che yaog. Kheh ma khuhd, Yud daq chaw teq pa ve bon awg mor awg khuhn ghaq tuhz ax che haq i hehd maq gha phud tug, i hehd yonr liz Phar rir sehd teq pa haq kuhz cheaq te lehq, yonr che yaog lehd i hehd ma koz tuhz.

⁴³ Awg lawn ghod ver, Ghig sa geh lag che awg mig awg phond haq keh, chaw yad teq pa geh lag che awg mig awg phond haq i hehd haq che yaog.

Yer suq koz che tawd khuhd teq pa i hehd haq suhx jehg tug yaog

⁴⁴ Yer suq awg khuhd hehd chawa kug lehq koz che, “Ngag haq yonr che chaw awr lehr, ngag haq lehax yonr che ma hez. Ngag haq lag peha che phad haq liz yonr che yaog.

⁴⁵ Ngag haq mawg che chaw awr lehr, ngag haq lag peha che phad haq mawg che yaog.

⁴⁶ Ngag haq kha yonr che chaw awg gha lia naz hoq che awg khuhn maq gha chehd tug, ngag awr lehr awg ghiz heh te lehq mig gig khod-aq lo yaq che yaog.

⁴⁷ Ngag ved tawd khuhd haq kad lehq maq na yug che chaw khar ve te ghad lehd ma koz, ngag yawd haq suhx mad jehg. Awg lawn ghod ver, mig gig yad teq pa haq suhx jehg tug awg pun ngag lag che ma hez. Kheh ma khuhd, mig gig yad teq pa haq thaer kuhq tug awg pun ngag lag che yaog.

⁴⁸ Ngag haq chid bag lehq ngag ved tawd khuhd haq mad haq yug che chaw haq suhx jehg vid var cawg che yaog. Ngag koz lar che tawd khuhd teq pa awr lehr, awg leh med teq ni ver i hehd haq suhx jehg tug yaog.

⁴⁹ Ngag awr lehr, ngag khad ngag a lor cawd che heh teq chaweh liz ma koz. Ngag haq lag peha che Awr pa awr lehr, ngag khawd-ehg kheh gha koz gha yaw tug, yawd ngag haq tawd pehar lar che yaog.

⁵⁰ Yawd tawd pehar lar che awr lehr, co co taer taer teq che co tiq ha tiq phehq che yaog lehz ngag sir che yaog. Kheh te cheaq te lehq ngag kha koz che teq pa awr lehr, Awr pa ngag haq koz ax che heh, ngag koz che yaog,” lehd yawd koz che yaog.

13

Awg laq ghuhd teq pa ve khi kud haq Yer suq chuhd vid che

¹ Yer suq awr lehr mig gig che khod-aq lo tuhez lehq Awr pa geh gha koeq tug awg yand gag vehr che haq Par sar khar pawehd maq te ser huh yawd sir tar che yaog. Mig gig che khod-aq lo chehd che yawd ved chaw teq pa haq yawd haq chehd che heh, awg leh med kha gag i hehd haq yawd haq che yaog.

² Muhd phiq awr cad chehd huh, Yer suq haq kawq phuhz tug, ned haeg awr lehr Sid monr ve yad par Yud daq Id sar kar rir oq ve ni ma awg khuhn duhd tuhaz vid lar che yaog.

³ Yer suq awr lehr, awg ceng awg gha lia yawd ved laq kuhr awg khuhn Awr pa chid aq vid peg che haq lehd ma koz, yawd Ghig sa lo lag vehr che haq lehd ma koz, Ghig sa chehd lo kawq koeq tug haq lehd ma koz, yawd sir chehd che yaog.

⁴ Awr cad chehd kig huh, Yer suq tuag lehq yawd ved a poq yehg maq haq kuhz kha peg lehq, phar ceq yug lehq, yawd ved cuhq pehng haq chuhq che yaog.

⁵ Kheh te lehq, a khehd nux awg khuhn a kaz ke lehq, awg laq ghuhd teq pa ve khi kud haq tanr chuhd vid che* yaog. Kheh te peg lehq, yawd chuhq chehd che phar ceq yug lehq siz vid che yaog.

⁶ Yawd Sid monr Per troq chehd lo gag che te yand, Per troq koz che, "Jawd mawd-og, nawg awr lehr ngag ved khi kud haq chuhd tug awg la," lehd koz yawd haq na ngawx che yaog.

⁷ Yer suq kawq koz che, "Ngag a thoq te chehd che haq a meha nawg maq sir. Kheh ma khuhd, awg khaz nuhr nawg sir tug yaog," lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁸ Per troq koz che, "Ngag ved khi kud haq nawg te pawz-a liz maq gha chuhd hawg," lehz yawd haq koz vid che yaog.

Yer suq kawq koz che, "Ngag nawg haq maq gha chuhd ver, nawg ngag ved awg laq ghuhd ma hez," lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁹ Sid monr Per troq kawq koz che, "Jawd mawd-og, ngag ved khi kud haq lehax ma hez.

* **13:5 13:5 khi kud haq tanr chuhd vid che** Che ve awr lehr awg ceg te ghad ve kanx phehq che yaog.

Laq kuhr he lehq a kor haq liz chuh-ad laog,” lehq yawd haq koz vid che yaog.

¹⁰ Yer suq kawq koz che, “Muhg chuhd peg che chaw awr lehr, awg ton saw daq kehg vehr che haq te lehq, khi kud haq lehax chuhd tug lor che yaog. Nig hehd awr lehr daq kehg vehr che yaog. Kheh ma khuhd, nig hehd awg gha lia daq kehg che ma hez,” lehq yawd haq koz vid che yaog.

¹¹ Awg lawn ghod ver, a sug yawd haq kawq phuhz tug haq yawd sir che yaog. Kheh te cheaq te lehq, “Nig hehd awg gha lia daq kehg che ma hez,” lehq yawd koz che yaog.

¹² Yer suq i hehd ve khi kud haq chuhd vid peg khaz nuhr, yawd ved a poq yehg maq haq kawq deh lehq yawd ved mi kig huh kawq mi vehr che yaog. Kheh te peg lehq yawd koz che, “Ngag nig hehd haq khawd-ehg kheh tea che haq nig hehd sir-ag la.

¹³ Nig hehd awr lehr ngag haq Sar lar he lehq Jawd mawd lehd koz che yaog. Nig hehd koz che awr lehr cawd che yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd koz che heh ngag awr lehr Sar lar he lehq Jawd mawd phehq che yaog.

¹⁴ Kheh te lehq ngag awr lehr, Jawd mawd he lehq Sar lar phehq che liz, nig hehd ve khi kud haq chuh-ad ver, nig hehd liz te ghad lehq te ghad ve khi kud haq chuhd daq cawd che[†] yaog.

¹⁵ Awg lawn ghod ver, ngag nig hehd haq tea che heh te lehq nig hehd liz te tug, ngag nig hehd haq hend yug jawg yug tug te mar lar peor.

[†] **13:14 13:14 khi kud haq chuhd daq cawd che** Ni ma nud nud nehq nehq tar cawd che haq koz gad che yaog.

16 Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, awg ceg awr lehr yawd ved awg sehr phad haq keh maq ir. Cuh pe lar che chaw liz, yawd haq cuh peha che phad haq keh maq ir.

17 Awg ceng che teq pa haq nig hehd sir lehq, sir che heh te ver, nig hehd awg bon ir che yaog.

18 Nig hehd awg gha lia haq ngag koz chehd che ma hez. Ngag lez yug lar che chaw teq pa haq ngag sir che yaog. Kheh liz che ve awr lehr, Liq phu khuhn buhq lar che heh, †‘Ngag ved cad tug haq cad che chaw te ghad awr lehr, ngag haq yawd ved khi nir khuhq ax che‡ yaog,’ lehd koz lar che tawd te khuhd haq phehaq vid tug awg pun te che yaog.

19 Awg ceng che teq pa phehaq che te yand, ngag awr lehr Khreq yaog lehz nig hehd yonr tug, a meha mad phehq lag ser ghud suhr thad liz ngag nig hehd haq koz lar peg che yaog.

20 Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, ngag kae pe che chaw haq haq yug che te ghad awr lehr, ngag haq haq yug che yaog. Ngag haq haq yug che chaw te ghad awr lehr, ngag haq lag peha che phad haq haq yug che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Su yawd haq kawq phuhz tug awg lawn Yer suq koz che

21 Yer suq awr lehr, awg ceng che ve teq pa haq koz peg lehq, yawd ni ma khuhn duhd har jad lehq koz che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag

† 13:18 13:18 Chid 41:9 ‡ 13:18 13:18 **ngag haq yawd ved khi nir khuhq ax che** Yud daq Id sar rir oq Yer suq haq kawq phuhz tug haq koz che yaog.

koz ax laq, nig hehd awg khuhn chaw te ghad ngag haq kawq phuhz tug yaog,” lehz yawd sax khiz khanr lehq koz che yaog.

²² “Yawd a sug te ghad haq koz gad lehq nar,” lehz awg laq ghuhd teq pa duhd lehq, te ghad he lehq te ghad ngawx daq che yaog.

²³ Yawd ved awg laq ghuhd teq pa awg khuhn Yer suq haq che te ghad[§] awr lehr, Yer suq ni ma pi pad huh en mi chehd che yaog.

²⁴ Sid monr Per troq awr lehr, yawd a sug haq koz che lehq nar lehd yawd haq nawg na ngawx lehq ngag hehd haq koz ax laq lehz awg laq ghuhd u ve te ghad haq awg hez te mar vid che yaog.

²⁵ Awg yand u ve haq, awg laq ghuhd u ve awr lehr, Yer suq ve ni ma pi awg pad huh jiz kae lehq, Jawd mawd-og, a suawg le lehz yawd haq na ngawx che yaog.

²⁶ Yer suq kawq koz che, Ngag khaor mod ted dig haq yug lehq awr chid khuhn tur peg lehq pid che chaw te ghad awr lehr, yawd yaog lehd Yer suq yawd haq koz vid che yaog. Kheh te lehq, khaor mod ted dig haq awr chid khuhn chuhd peg lehq, Sid monr Id sar kar rir oq ve yad par Yud daq haq yawd pid che yaog.

²⁷ Yud daq awr lehr, khaor mod u ve teq per-a haq cad peg lehq, Sar tanr yawd awg khuhn geh vehr che yaog. Yer suq koz che, “Nawg te tug

§ 13:23 13:23 *Yer suq haq che te ghad* Yer ber dehd ve yad par Yod hanr haq koz che yaog. 19:26-27, 21:7 Yawd awr lehr Yod hanr liq haq buhq che phad phehq che yaog.

kanx* haq har naq ca teo,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁸ A thoq haq te lehq Yer suq yawd haq u kheh koz vid che haq teh cuh huh mi chehd che chaw te ghad-e liz maq sir.

²⁹ Yud daq awr lehr, phu kaw pi haq haq sax che chaw phehq che te lehq, Yer suq yawd haq, “Pawehd che awg pun a nig lor che awg ceng teq pa haq ca vir-oq,” lehd koz vid lehq nar, ma hez ver, “Har ghuhd che chaw teq pa haq ted ceng cear ca pid-oq,” lehd koz vid lehq nar lehz, i hehd ted pehg pehar duhd chehd che yaog.

³⁰ Yud daq awr lehr, khaor mod u ve teq per-a haq cad peg lehq teq pear lehax yawd tuhz veh che yaog. Awg yand u ve awr lehr, muhd khax te khend huh cawd che yaog.

Tawd awg suhx te khuhd pid che

³¹ Yawd tuhz veh peg khaz nuhr Yer suq koz che, “Chaw yad ve Yad phu awr lehr, a meha awg mig awg phond gha vehr che yaog. Yawd awg khuhn Ghig sa liz awg mig awg phond gha vehr che yaog.

³² Yawd awg khuhn Ghig sa awg mig awg phond gha cheaq te lehq, Ghig sa awr lehr yawd awg ton awg khuhn Yad phu haq awg mig awg phond pid tug yaog. Yawd awr lehr, teq pear lehax Yad phu haq awg mig awg phond pid tug yaog.

³³ Haq che yad teq paog, ngag nig hehd geh teq pear lehax gha chehd tug yaog. Nig hehd ngag

* **13:27 13:27 Nawg te tug kanx** Yer suq haq kawq phuhz tug kanx haq koz che yaog.

haq ca tug yaog. Ngag kae kig lo nig hehd lag maq gha lehq Yud daq chaw teq pa haq ngag koz vid che heh, a meha nig hehd haq liz ngag koz ax che yaog.

³⁴ Nig hehd te ghad he lehq te ghad haq daoq lehq, ngag nig hehd haq tawd awg suhx te khuhd pehar che yaog. Ngag nig hehd haq haq che heh, nig hehd liz te ghad he lehq te ghad haq daoq.

³⁵ Nig hehd te ghad he lehq te ghad haq daq ver, haq daq che u ve haq te lehq nig hehd ngag ved awg laq ghuhd phehq che haq chaw awg gha lia gha sir tug yaog,” lehq i hehd haq koz vid che yaog.

Per troq Yer suq haq chid bag tug awg lawn Yer suq koz vid che

³⁶ Sid monr Per troq koz che, “Jawd mawd-og, nawg khar lo kae tuawg le,” lehq yawd haq na ngawx che yaog.

Yer suq kawq koz che, “Ngag kae kig lo a meha nawg lag mad gag. Kheh ma khuhd, awg khaz nuhr nawg ghaq lag tug yaog,”[†] lehq koz vid che yaog.

³⁷ Per troq koz che, “Jawd mawd-og, a thoq te lehq a meha ngag nawg khaz nuhr ghaq lag maq gha cheawg le. Nawg awg pun ngag ved a saq tand tug yaog,” lehq yawd haq koz vid che yaog.

³⁸ Yer suq kawq koz che, “Ngag awg pun nawg ved a saq tand tuawg la. Ngag nawg haq awg cehg mag koz ax laq, ghaz puh mad buhg ser

[†] **13:36 13:36 *nawg ghaq lag tug yaog*** Per troq gha khanr suh tug haq koz gad che yaog. 21:18-19

huh, nawg ngag haq sehr pawz kha gag chid bag vehr tug yaog,” lehd yawd haq koz vid che yaog.

14

Yer suq he lehq Awr pa Ghig sa awg lawn

¹ “Nig hehd ve ni ma ta duhd har gad har. Ghig sa haq yonr-oq. Ngag haq liz yonr-oq.

² Ngag Awr pa ve yehg* awg khuhn chehd kig cawg mad jad che yaog. Chehd kig mad cawg che heh ver, mad cawg lehz ngag nig hehd haq koz ax lar tug yaog. Ngag koeq lehq, nig hehd awg pun chehd kig ca ghu tug yaog.

³ Ngag koeq lehq nig hehd awg pun chehd kig ca ghu lar haz peg ver, ngag ved chehd kig lo nig hehd liz gha chehd tug, ngag te pawz kawaq lehq nig hehd haq ngag geh sir ve koeq tug yaog.

⁴ Ngag kae kig yaq kaw haq nig hehd sir che yaog,” lehd koz vid che yaog.

⁵ Thod maq koz che, “Jawd mawd-og, nawg khar lo kae tug haq ngag hehd maq sir. Khawd-ehg kheh te lehq yaq kaw haq ngag hehd sir gha tuawg le,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁶ Yer suq koz che, “Ngag awr lehr yaq kaw† yaog. Awg cehg mag cawd che ted ceng he lehq co ha teq che ted ceng liz ngag phehq che yaog. Ngag haq ma cud ver, chaw te ghad-eg liz Awr pa chehd lo gag maq gha.

* **14:2 14:2 Ngag Awr pa ve yehg** Muhd nuh muhd mig haq koz che yaog. † **14:6 14:6 yaq kaw** Ghig sa geh lo kae tug yaq kaw haq koz che yaog. Cy 4:12, He 10:19-20 Te pawz pawz Khreq yad teq pa haq yaq kaw tod par lehd koz ve yaog. Cy 9:2

⁷ Nig hehd ngag haq sir ver, ngag ved Awr pa haq liz nig hehd sir tug yaog. A meha haq tanr lehq nig hehd awr lehr yawd haq sir lehq yawd haq gha mawg peor,” lehz Thod maq haq koz vid che yaog.

⁸ Phid liq koz che, “Jawd mawd-og, ngag hehd haq Awr pa a cehax mawa laoq. Mawa ver, ngag hehd ni khaz suh tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁹ Yer suq koz che, “Phid liq-og, ngag nig hehd geh kheh muh muh chehd peg liz, nawg ngag haq maq sir ser cheawg la. Ngag haq mawg che chaw awr lehr, Awr pa haq mawg vehr che yaog. Ngag hehd haq Awr pa a cehax mawa laoq lehz, nawg khawd-ehg kheh te koz gha cheawg le.

¹⁰ Awr pa awg khuhn lo ngag chehd lehq ngag awg khuhn lo Awr pa chehd che haq nawg maq yonr lehq la. Ngag nig hehd haq koz ax lar che tawd khuhd teq pa awr lehr, ngag khad ngag a lor cawd che heh ngag koz che ma hez. Kheh ma khuhd, ngag awg khuhn chehd chehd che Awr pa awr lehr, yawd ved kanx teq pa haq yawd te chehd che yaog.

¹¹ Ngag awr lehr Awr pa awg khuhn chehd lehq Awr pa awr lehr ngag awg khuhn chehd che haq yonr lor. Ma hez ver, ngag te che kanx teq pa haq te lehq ngag haq yonr lor.

¹² Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, ngag haq yonr che chaw awr lehr ngag te che kanx teq pa haq yawd te tug yaog. Kanx che ve

teq pa haq keh ir che kanx‡ teq pa haq liz yawd te tug yaog. Awg lawn ghod ver, ngag awr lehr Awr pa chehd lo kawq veh tug yaog.

¹³ Awr pa awr lehr Yad phu haq te lehq awg mig awg phond gha tug, ngag ved awg meh awg khuhn nig hehd kha lawg che teq pa haq ngag te tug yaog.

¹⁴ Ngag ved awg meh awg khuhn nig hehd ted ceng cear lawg ver, nig hehd lawg che heh ngag te tug yaog.

Awg ha phu peha tug awg lawn Yer suq kar tiq te vid che

¹⁵ Nig hehd ngag haq haq ver, ngag pid lar che tawd khuhd teq pa haq nig hehd na yug lehq te tug yaog.

¹⁶ Ngag awr lehr, Awr pa geh lawg lehq, nig hehd geh co co taer taer chehd tug, awg kag awr ve Ga vid var te ghad yawd nig hehd haq pehar tug yaog. Ga vid var u ve awr lehr, awg cehg mag cawd che Awg ha phu phehq che yaog.

¹⁷ Mig gig yad teq pa awr lehr, yawd haq mad mawg maq sir cheaq te lehq, yawd haq haq yug maq gha. Kheh ma khuhd, nig hehd awr lehr yawd haq sir che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd nig hehd geh chehd lehq, nig hehd awg khuhn liz yawd chehd tug yaog.

¹⁸ Ngag nig hehd haq yad chawd sia heh chid bag lar haz ax tug ma hez. Ngag nig hehd geh kawaq tug yaog.

‡ 14:12 14:12 *Kanx che ve teq pa haq keh ir che kanx* Yer suq taz kawq veh peg khaz nuhr Awg ha phu yaq lehq kanx te tug haq koz che yaog. 15:26

19 Teq cuhx nehax gaeg ver, mig gig yad teq pa awr lehr ngag haq maq gha kawq mawg-o. Kheh liz nig hehd awr lehr, ngag haq gha kawq mawg tug yaog. Ngag teq chehd che haq te lehq, nig hehd liz gha teq chehd tug yaog.

20 U ve teq ni gaeg ver,§ Awr pa awg khuhn ngag chehd che haq lehd ma koz, nig hehd ngag awg khuhn chehd che haq lehd ma koz, ngag nig hehd awg khuhn chehd che haq lehd ma koz, nig hehd gha sir tug yaog.

21 Ngag pid lar che tawd khuhd haq kad lehq te che chaw awr lehr, ngag haq haq che chaw phehq che yaog. Ngag haq haq che chaw te ghad haq ngag ved Awr pa haq tug yaog. Ngag liz chaw u ve haq haq lehq, ngag ved awg ton yawd haq kha sehax maw vid tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

22 Yud daq Id sar kar rir oq ma hez che, Yud daq meh che te ghad koz che, “Jawd mawd-og, a thoq haq te lehq nawg ved awg ton ngag hehd haq mawa lehq mig gig yad teq pa haq maq maw vid cheawg le,” lehd koz na ngawx che yaog.

23 Yer suq kawq koz che, “Ngag haq haq che chaw awr lehr, ngag ved tawd khuhd haq na yug lehq te tug yaog. Ngag ved Awr pa yawd haq haq tug yaog. Ngag nid-ag yawd chehd lo lag lehq yawd geh chehd tug yaog.

24 Ngag haq mad haq che chaw awr lehr, ngag ved tawd khuhd haq maq na yug. Kheh te lehq, nig hehd gha kad che tawd khuhd awr lehr, ngag

§ 14:20 14:20 *U ve teq ni gaeg ver* Yer suq kawq teq tuag che awg ni haq koz che yaog.

ved tawd khuhd ma hez. Ngag haq peha lar che Awr pa ve tawd khuhd phehq che yaog.

²⁵ Ngag nig hehd geh chehd chehd ser che te yand, tawd khuhd che teq pa ngag nig hehd haq koz lar haz che yaog.

²⁶ Kheh ma khuhd, Awr pa awr lehr, ngag ved awg meh awg khuhn nig hehd haq Ga vid sehr phad Daq che kehg che Awg ha phu haq peha tug yaog. Yawd awr lehr, nig hehd haq awg ceng gha lia mar ax lehq, ngag nig hehd haq kha koz ax che tawd khuhd awg gha lia nig hehd haq kawq duhd nuhad tug yaog.

²⁷ Duhd sa gad sa che ted ceng ngag nig hehd haq teh lar haz ax che yaog. Ngag nig hehd haq pehar che ngag ved duhd sa gad sa che ted ceng* awr lehr, mig gig yad teq pa pehar che heh ngag nig hehd haq pehar che ma hez. Nig hehd ve ni ma ta duhd har gad har. Kuhz che ni ma liz tad cawg vid.

²⁸ Ngag koeq lehq nig hehd chehd lo ngag te pawz kawq kawaq tug yaog lehz ngag nig hehd haq koz ax vehr che tawd khuhd haq nig hehd gha kad peg che yaog. Nig hehd ngag haq haq ver, Awr pa chehd lo ngag koeq cheaq te lehq nig hehd ha lehq tug yaog. Awg lawn ghod ver, Awr pa awr lehr ngag haq keh ir che yaog.

²⁹ Kheh te lehq, awg ceng u ve teq pa phehaq che te yand, nig hehd gha yonr tug, mad phehq

* **14:27 14:27 ngag ved duhd sa gad sa che ted ceng** Thaer khuhq che haq gha vehr che lehq, chaw yad ca koz maq gha che ni ma khuhn ha lehq duhd sa che haq koz che yaog.

lag ser ghud suhr a meha liz ngag nig hehd haq koz ax peg che yaog.

³⁰ A meha haq tanr lehq ngag nig hehd haq tawd kheh taw taw mad kawq yaw-og. Awg lawn ghod ver, mig gig che ve haq uq penr che phad lag chehd che yaog. Yawd awr lehr ngag awg khod-aq teq chaweh kand pax mad cawg.

³¹ Kheh ma khuhd, Awr pa haq ngag haq che yaog lehz, mig gig yad teq pa gha sir tug, Awr pa ngag haq tawd pehar lar che heh ngag te che yaog. Tu lor. Kae veg.

15

Yer suq awg cehg mag phehq che a pehx med te phehq che

¹ Ngag awr lehr awg cehg mag phehq che a pehx med te* phehq che yaog. Ngag ved Awr pa awr lehr, kho haq sax var phehq che yaog.

² Ngag awg khuhn awg sir mad nuhq che awg kax teq pa haq yawd tawz kha che† yaog. Awg sir nuhq che awg kax teq pa haq awr lehr, lex lehq awg sir nuhq mad-ag tug yawd kehr ghad ghu sawnr vid che yaog.

³ Ngag nig hehd haq koz ax lar che tawd khuhd haq te lehq, a meha liz nig hehd daq kehg vehr che yaog.

⁴ Ngag awg khuhn chehd-oq. Ngag liz nig hehd awg khuhn chehd tug yaog. Awg kax awr lehr,

* **15:1 15:1 a pehx med te** Yer suq haq koz che yaog. Liq phu awg pir awg khuhn Id sar rer laq chaw haq liz che kheh koz che yaog. Chid 80:8-16, Isy 5:1-7, Yrm 2:21 † **15:2 15:2 tawz kha che** Suhx jehg suhx taz che haq koz che yaog.

awg te haq maq cuhx nuhq ver, yawd khad yawad awg sir nuhaq maq gha che heh, nig hehd liz ngag awg khuhn ma chehd ver, awg sir nuhaq maq gha.

⁵ Ngag awr lehr a pehx med te phehq lehq, nig hehd awr lehr awg kax teq pa phehq che yaog. Ngag awg khuhn chehd lehq, ngag liz yawd awg khuhn chehd che chaw te ghad awr lehr, awg sir kha peh vad-ag nuhaq che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag haq phaz daq ver, nig hehd teq chaweh liz te maq gha.

⁶ Ngag awg khuhn ma chehd che‡ chaw awr lehr, awg kax teq pa heh te lehq chid bag che haq gha khanr lehq, nuhr vehr god vehr tug yaog. U kheh te che awg kax teq pa haq su ghawz phoz lehq, a mir awg khuhn chid bag ke lehq a mir toq bag vehr che yaog.

⁷ Nig hehd ngag awg khuhn chehd lehq ngag ved tawd khuhd nig hehd awg khuhn chehd ver, nig hehd lawg gad che heh lawr-oq. Nig hehd gha tug yaog.

⁸ Nig hehd awg sir kha peh vad-ag nuhaq che§ haq te lehq, ngag ved Awr pa awg mig awg phond gha lehq, nig hehd liz ngag ved awg laq ghuhd awg cheg mag phehq che haq su gha mawg tug yaog.

⁹ Awr pa ngag haq haq che heh, ngag liz nig hehd haq haq che yaog. Ngag ved haq pehnd che awg khuhn chehd-oq.

‡ 15:6 15:6 *Ngag awg khuhn ma chehd che* Ngag haq ma caz daq che lehd koz gad che yaog. § 15:8 15:8 *awg sir kha peh vad-ag nuhaq che* Haq che ni ma cawg lehq daq che kanx teq pa haq te che haq koz che yaog. Gal 5:22-23

10 Ngag ved Awr pa pid lar che tawd khuhd teq pa haq ngag na yug lehq yawd ved haq pehnd che awg khuhn ngag chehd chehd che heh, nig hehd liz ngag pehar lar che tawd khuhd teq pa haq na yug ver, ngag ved haq pehnd che awg khuhn nig hehd chehd tug yaog.

11 Nig hehd awg khuhn ngag ved ha lehq che cawg lehq nig hehd ha lehq che peh lawq tug, tawd che ve teq pa ngag nig hehd haq koz ax che yaog.

12 Ngag pehar lar che tawd awr lehr, ngag nig hehd haq haq che heh, nig hehd te ghad he lehq te ghad haq daoq.*

13 A sug yawd ved awg chawd teq pa awg pun, a sug yawd ved a saq tand vid che haq pehnd che ted ceng haq keh ir che haq pehnd che ted cear liz mad cawg.

14 Nig hehd awr lehr ngag pehar lar che tawd khuhd teq pa haq te ver, nig hehd ngag ved awg chawd phehq che yaog.

15 A meha haq tanr lehq, ngag nig hehd haq awg ceg lehz mad kawq koz vehr che yaog. Awg lawn ghod ver, awg ceg awr lehr awg sehr phad a thoq ted ceng te tug haq yawd maq sir. Ngag nig hehd haq awg chawd lehd koz che yaog. Awg lawn ghod ver, Awr pa geh ngag gha kad che awg ceng awg gha lia ngag nig hehd haq koz ax peg che yaog.

16 Nig hehd ngag haq lez yug lar che ma hez. Ngag nig hehd haq lez yug lar che yaog. Nig hehd

* **15:12 15:12 te ghad he lehq te ghad haq daoq** Che ve awr lehr ir jad che awg lid tawd khuhd lehd koz che yaog. 13:34, 15:17

kae lehq awg sir nuhaq lehq, awg sir u ve yeg chehd tug awg pun, ngag nig hehd haq lez teh lar che yaog. Nig hehd u kheh te ver, ngag ved awg meh awg khuhn Awr pa geh nig hehd kha lawg che awg gha lia yawd nig hehd haq pehar tug yaog.

¹⁷ Ngag nig hehd haq tawd kheh te pehar che yaog. Nig hehd te ghad he lehq te ghad haq daoq.

Mig gig yad nig hehd haq cand che awg lawn

¹⁸ Mig gig yad nig hehd haq cand ver, nig hehd haq ma cand ser awg kawd thad liz ngag haq cand vehr che yaog lehz sir-oq.

¹⁹ Nig hehd awr lehr mig gig ve chaw phehq ver, mig gig yad teq pa awr lehr nig hehd haq a sug yawd ved chaw heh te lehq, haq tug yaog. Kheh ma khuhd nig hehd awr lehr, mig gig ve chaw phehq che ma hez lehq mig gig awg khuhn ngag nig hehd haq lez tuh[†] haq te lehq, mig gig yad teq pa nig hehd haq cand che yaog.

²⁰ Awg ceg awr lehr yawd ved awg sehr phad haq keh maq ir lehz ngag nig hehd haq koz ax lar peg che haq duhd nuhd-og. Mig gig yad teq pa ngag haq du deh ax che ver, nig hehd haq liz du deh ax tug yaog. Ngag ved tawd khuhd haq i hehd na yug lehq te ver, nig hehd ve tawd khuhd haq liz na yug lehq te tug yaog.

²¹ Kheh ma khuhd i hehd awr lehr ngag ved awg meh haq te lehq, awg ceng che ve awg gha lia nig hehd haq tea tug yaog. Awg lawn ghod

[†] **15:19 15:19 lez tuh che** Ghig sa ve awg yad awg dug phehq vehr che haq koz gad che yaog. Yh 13:18

ver, ngag haq lag peha che phad haq i hehd maq sir.

²² Ngag mad lag lehq i hehd haq tawd maq gha yaw vid-ag ver, i hehd vend bax cawg tug ma hez.‡ Kheh ma khuhd, a meha i hehd awr lehr vend bax gha pong tug, teq chaweh ca koz kig mad cawg.

²³ Ngag haq cand che chaw awr lehr, ngag ved Awr pa haq liz cand che yaog.

²⁴ Awg kag awr ve chaw te ghad-eg liz maq te jaw che kanx haq i hehd teq pa awg khuhn ngag maq te vehr ver, i hehd awr lehr vend bax cawg tug ma hez. Kheh ma khuhd, a meha ngag he lehq ngag ved Awr pa haq i hehd gha mawg lehq, cand vehr che yaog.

²⁵ Che kheh phehaq che awr lehr, i hehd ve awg lid tawd khuhd awg khuhn buhq lar che heh, †“Teq chaweh awg lawn mad cawg liz, i hehd ngag haq cand vehr che yaog,” lehd koz lar che tawd te khuhd haq te peh vid tug awg pun phehaq che yaog.

²⁶ Awr pa chehd lo lag che Ga vid var haq ngag nig hehd chehd lo lag peha tug yaog. Yawd awr lehr, Awr pa chehd lo tuhaz che awg cehg mag cawd che ted ceng ve Awg ha phu phehq che yaog. Yawd lag gag che te yand, ngag awg lawn yawd sax khiz khanr tug yaog.

‡ **15:22 15:22 vend bax cawg tug ma hez** Bon khuhd maq gha kad ser che te yand, vend bax mad cawg che heh phehq chehd che yaog. Kheh ma khuhd, bon khuhd gha kad peg liz Yer suq haq mad haq yug cheaq te lehq, vend bax awg khuhn Ghig sa cir yanr che haq gha khanr che yaog. Rm 1:20, Yh 9:41 † **15:25 15:25** Chid 35:19, 69:4

²⁷ Nig hehd liz, awg khiz penr thad haq tanr lehq ngag geh teq geha chehd chehd che haq te lehq, ngag awg lawn sax khiz khanr tug yaog.

16

¹ Nig hehd yonr che khuhn ni ma maq gha nud lehq maq gha kuhd veh tug, awg lawn che teq pa ngag nig hehd haq koz lar haz ax che yaog.

² Su nig hehd haq Yud daq chaw ve bon awg mor awg khuhn ghaq kog tug yaog. Nig hehd haq dawz vehr che chaw awr lehr, Ghig sa ve kanx haq te che yaog lehd duhd lehq kheh te che awg yand awr lehr lag gag tug yaog.

³ I hehd awr lehr, Awr pa haq lehd ma koz, ngag haq lehd ma koz, maq sir cheaq te lehq u kheh te tug yaog.

⁴ Kheh ma khuhd, awg yand u ve lag gag thad ver, awg lawn che teq pa ngag nig hehd haq koz lar haz ax che haq nig hehd duhd nuhd tug, tawd che teq pa ngag nig hehd haq koz ax vehr che yaog.

Awg ha phu kanx khawd-ehg kheh te tug awg lawn mar vid che

Ngag nig hehd geh teq geha chehd chehd ser cheaq te lehq, awg kawd thad liz awg lawn che teq pa ngag nig hehd haq ma koz ax ser.

⁵ Kheh ma khuhd, ngag haq lag peha che phad chehd lo a meha ngag koeq tug yaog. 'Nawg khar lo kae tuawg le,' lehz nig hehd te ghad-eg liz ngag haq maq na ngawx law.

⁶ Kheh liz, awg lawn che teq pa ngag nig hehd haq koz ax cheaq te lehq, nig hehd ve ni ma awg khuhn duhd har tug kha peh cawg vehr che yaog.

⁷ Kheh ma khuhd, ngag nig hehd haq thed-e ghad koz ax laq, ngag koeq che awr lehr nig hehd awg pun awg bon cawg che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag mad koeq ver, Ga vid var nig hehd geh lo mad lag hawg. Kheh ma khuhd ngag koeq ver, ngag yawd haq nig hehd geh lo lag peha tug yaog.

⁸ Yawd lag che te yand, vend bax awg lawn lehd ma koz, thed che cawd che awg lawn lehd ma koz, suhx jehg suhx taz che awg lawn lehd ma koz, mig gig yad teq pa awr lehr awg ceng che teq pa haq caz daq che awg lawn haq i hehd duhd yaq chehd che yaog lehz yawd i hehd haq kha sehax pheq maw vid tug yaog.

⁹ I hehd ngag haq maq yonr che haq te lehq, vend bax awg lawn pheq mar vid tug yaog.

¹⁰ Ngag awr lehr Awr pa chehd lo koeq lehq, nig hehd ngag haq maq gha kawq mawg tug haq te lehq, thed che cawd che awg lawn pheq mar vid tug yaog.

¹¹ Mig gig che haq uq penr che jawd mawd* te ghad haq suhx jehg suhx taz vid peg che haq te lehq suhx jehg suhx taz che awg lawn liz pheq mar vid tug yaog.

¹² Ngag nig hehd haq koz ax tug awg ceng kha peh vad-ag cawg ser che liz, a meha nig hehd haq yug maq gha ser.

¹³ Kheh ma khuhd, awg cehg mag cawd che Awg ha phu lag che te yand, awg cehg mag cawd che awg gha lia ve awg khad awg khuhn nig hehd gehe tug, yawd nig hehd haq seh kae ax tug yaog.

* **16:11 16:11 Mig gig che haq uq penr che jawd mawd** Sar tanr haq koz che yaog. 12:31

Awg lawn ghod ver, yawd khad yawad yaw gad che heh yawd yaw che ma hez. Kheh ma khuhd, yawd kha gha kad che awg ceng teq pa haq lehax koz mar ax tug yaog. Awg khaz nuhr phehaq tug awg lawn teq pa liz, yawd nig hehd haq koz mar ax tug yaog.

¹⁴ Yawd awr lehr, ngag haq awg mig awg phond pid tug yaog. Awg lawn ghod ver, ngag ved awg ceng haq yawd yug lehq nig hehd haq koz mar ax tug yaog.

¹⁵ Awr pa kha cawg che awg ceng gha lia ngag ved phehq che yaog. Kheh te cheaq te lehq, ngag ved awg ceng che ve haq yawd yug lehq, nig hehd haq koz mar ax tug yaog lehz ngag koz ax peg che yaog.

Duhd har tug haq ha lehq tug phehaq vid tug

¹⁶ Teq thawz nehax gaeg ver, nig hehd ngag haq maq gha kawq mawg-o. Teq thawz nehax kawq gaeg ver, gha kawq mawg tug yaog," lehd koz vid che yaog.

¹⁷ Awg yand u ve khuhn yawd ved awg laq ghuhd ted pehg pehar koz che, " "Teq thawz nehax gaeg ver, nig hehd ngag haq maq gha kawq mawg-o. Teq thawz nehax kawq gaeg ver, gha kawq mawg tug yaog,' lehd koz ax che lehd ma koz, 'Ngag Awr pa chehd lo kawq veh cheaq te lehq,' lehd koz ax che lehd ma koz, yawd a nig haq khawd-ehg kheh koz ax gad che lehq nar," lehz i hehd te ghad he lehq te ghad koz daq che yaog.

¹⁸ Kheh te peg lehq i hehd kawq koz che, " "Teq thawz nehax gaeg ver,' lehd yawd koz che tawd te khuhd a thoq haq koz gad cheawg le. Yawd

koz che tawd khuhd haq a nig maq sir," lehz i hehd koz daq che yaog.

¹⁹ I hehd yawd haq na ngawx gad che haq Yer suq sir cheaq te lehq yawd koz che, " "Teq thawz nehax gaeg ver, nig hehd ngag haq maq gha kawq mawg-o. Teq thawz nehax kawq gaeg ver, gha kawq mawg tug yaog,' lehz ngag koz ax che tawd khuhd haq nig hehd te ghad he lehq te ghad na daq chehd cheawg la.

²⁰ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq. Nig hehd gha kug huhg paz huhg tug yaog. Kheh ma khuhd, mig gig yad teq pa awr lehr, gha ha lehq tug yaog. Nig hehd gha duhd har tug liz, nig hehd duhd har che u ve awr lehr, ha lehq tug kawq phehq tug yaog.

²¹ Yad mid te ghad yad paw che te yand, yad paw tug awg yand gag vehr cheaq te lehq, yawd duhd har che yaog. Kheh ma khuhd, yad paw peg khaz nuhr, mig gig che khod-aq lo chaw te ghad pawag vehr che haq te lehq, yawd ha lehq jad lehq awg kawd thad yawd gha khanr che teq pa haq mad kawq duhd nuhd che yaog.

²² U ve heh te lehq, a meha nig hehd gha duhd har liz, ngag nig hehd haq te pawz kawq phud daq tug haq te lehq, nig hehd ve ni ma gha ha lehq tug yaog. Kheh te lehq, nig hehd ve ha lehq che u ve haq chaw te ghad-eg liz nig hehd geh hinx yug ve maq gha.

²³ U ve teq ni[†] gaeg ver, nig hehd ngag haq teq chaweh liz mad kawq na ngawx tug yaog. Ngag

[†] **16:23 16:23 U ve teq ni** Yer suq kawq teq tuag peg khaz nuhr, awg laq ghuhd teq pa haq kawq phud daq tug haq koz che yaog.

nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq. Ngag ved awg meh awg khuhn Awr pa geh nig hehd ted ceng cear lawg ver, yawd nig hehd haq pehar tug yaog.

²⁴ A meha kha gag ngag ved awg meh haq cud lehq nig hehd ted ceaz liz mad lawg jaw ser. Nig hehd ve ha lehq che ted ceng peh lawq tug lawg lor. Lawg ver, gha tug yaog.

Ngag awr lehr mig gig che ve haq ghad vehr che yaog

²⁵ Ngag tawd par hax yehd lehq, nig hehd haq awg lawn che ve teq pa koz mar lar peg che yaog. Tawd par hax mad kawq yehd lehq, Awr pa ve awg lawn ngag nig hehd haq kha sehax koz mar ax tug awg yand gag vehr tug yaog.

²⁶ Awg yand u ve awg khuhn nig hehd ngag ved awg meh haq cud lehq lawg tug yaog. Nig hehd awg pun Awr pa geh ngag lawg tug yaog lehq, ngag ma koz.

²⁷ Awg lawn ghod ver, nig hehd ngag haq haq lehq, Awr pa geh lo ngag lag che yaog lehq nig hehd yonr cheaq te lehq, Awr pa yawd awg ton nig hehd haq haq che yaog.

²⁸ Ngag awr lehr Awr pa geh lo lag lehq, mig gig khod-aq lo lag gag vehr che yaog. Kheh te lehq, a meha mig gig che awg khuhn lo ngag tuhz veh lehq Awr pa chehd lo kawq koeq tug yaog,” lehd yawd i hehd haq koz vid che yaog.

²⁹ Yawd ved awg laq ghuhd teq pa koz che, “A meha nawg tawd par hax ma yehd lehq kha sehax koz ax chehd che yaog.

³⁰ Nawg awg gha lia haq sir chehd che haq lehd ma koz, chaw te ghad-eg liz nawg haq na ngawax tug nawg maq lor che haq lehd ma koz, a meha ngag hehd sir che yaog. Kheh te cheaq te lehq, nawg Ghig sa geh lo lag che haq ngag hehd yonr che yaog,” lehd i hehd koz che yaog.

³¹ Yer suq kawq koz che, “A meha nig hehd yonr vehor la.

³² Ngawx lor, nig hehd phaz daq lehq, nig hehd awg gha lia a sug yawd ved chehd kig lo koeq lehq ngag haq lehax chid bag lar haz tug awg yand gag vehr tez lehq a meha liz lag gag vehr che yaog. Kheh ma khuhd, ngag awr lehr ngag te ghad lehax gha chehd tug ma hez. Awg lawn ghod ver, Awr pa ngag geh chehd chehd che yaog.

³³ Nig hehd ngag haq te lehq duhd sa gad sa che ted ceng haq gha tug, tawd che teq pa ngag nig hehd haq koz ax peor. Mig gig che khod-aq lo nig hehd gha tuq gha khanr tug yaog. Kheh ma khuhd ni ma tad lug. Ha lehq chehd-oq. Ngag awr lehr mig gig che ve haq ghad vehr che yaog,”[‡] lehz i hehd haq koz vid che yaog.

17

Awg laq ghuhd teq pa awg pun Yer suq bon lawg che

¹ Tawd u ve teq pa haq Yer suq koz peg lehq, yawd muhd nuh maq lo chid ngawx lehq koz che, “A pa-og, awg yand lag gag vehr-or. Yad phu awr

[‡] 16:33 16:33 *mig gig che ve haq ghad vehr che yaog* Ned haeg ve kand pax he lehq suh che kand pax haq ghad che haq koz che yaog.

lehr nawg haq awg mig awg phond pid tug, nawg ved Yad phu haq awg mig awg phond pid-oq.

² Awg lawn ghod ver, Yad phu haq kha chid aq vid lar che chaw teq pa haq yawd co co taer taer teq che co tiq ha tiq pid tug, chaw ceng awg gha lia awg khod-aq nawg yawd haq kand pax pid peg che yaog.

³ Kheh te lehq, awg cehg mag phehq che Ghig sa nawg te ghad lehax he lehq nawg peha lar che Yer suq Khreq haq i hehd sir che ted ceng awr lehr, co co taer taer teq che co tiq ha tiq phehq che yaog.

⁴ Nawg ngag haq te cuha che kanx haq ngag te peg cheaq te lehq, mig gig che khod-aq lo ngag nawg haq awg mig awg phond pid lar peg che yaog.

⁵ A pa-og, mig gig maq te phanr ser thad loar nawg geh teq geha ngag cawg chehd che awg mig awg phond, a meha nawg mehzh khuhd suhr huh ngag haq pehar laog.

⁶ Mig gig yad teq pa awg khuhn nawg ngag haq pehar lar peg che chaw teq pa haq nawg ved awg lawn ngag pheq maw vid peg che yaog. I hehd awr lehr nawg ved chaw phehq lehq, ngag ved laq kuhr awg khuhn nawg i hehd haq aq vid ax lar che yaog. Kheh te lehq, nawg ved tawd khuhd haq i hehd na yug lehq te vehr che yaog.

⁷ Nawg ngag haq kha pehar lar che awg ceng awg gha lia awr lehr, nawg geh lo lag che haq a meha i hehd sir che yaog.

⁸ Awg lawn ghod ver, nawg ngag haq koz ax che tawd khuhd teq pa ngag i hehd haq koz vid peg che yaog. Kheh te lehq, tawd khuhd u ve teq

pa haq i hehd haq yug lehq, ngag nawg geh lo lag che haq i hehd awg cehg mag kha sehax sir lehq, nawg ngag haq peha lar che haq i hehd yonr che yaog.

⁹ I hehd awg pun ngag bon lawg chehd che yaog. Mig gig yad teq pa awg pun ngag bon lawg che ma hez. Kheh ma khuhd, nawg ngag haq pehar lar che chaw teq pa awg pun ngag bon lawg chehd che yaog. Awg lawn ghod ver, i hehd awr lehr nawg ved chaw phehq che yaog.

¹⁰ Ngag kha cawg che chaw awg gha lia awr lehr, nawg ved yaog.* Nawg kha cawg che chaw awg gha lia liz, ngag ved yaog. Kheh te lehq, i hehd teq pa haq te lehq ngag awg mig awg phond gha che yaog.

¹¹ A meha haq tanr lehq mig gig khod-aq lo ngag mad kawq chehd-o. Kheh ma khuhd, chaw che teq pa awr lehr, mig gig khod-aq lo chehd chehd ser che yaog. Ngag nawg geh lo kawaq tug yaog. Daq che kehg che A pa-og, ngag nid-ag te ghad lehax phehq che heh te lehq i hehd liz te ghad lehax phehaq tug, nawg ngag haq pehar lar che nawg ved awg meh awg khuhn i hehd teq pa haq haq sax-oq.

¹² Ngag i hehd geh chehd chehd che te yand, nawg ngag haq pehar lar che chaw teq pa haq nawg ved awg meh awg khuhn ngag haq sax lar peg che yaog. Ngag i hehd haq haq sax lar che haq te lehq, lug vehr sez vehr che yad te ghad ma hez ver, te ghad-eg liz mad meh x vehr che yaog.

* **17:10 17:10 Ngag kha cawg che ... nawg ved yaog** Yer suq he lehq Ghig sa te ghad lehax phehq che haq mawa lar che yaog.

Chaw u ve te ghad lug vehr che awr lehr, Liq phu khuhn peh lawq tug awg pun te che yaog.

¹³ A meha ngag nawg geh lo kawaq tug yaog. Ngag ved ha lehq che ted ceng i hehd awg khuhn pehag vid tug, ngag mig gig khod-aq lo chehd chehd ser che te yand tawd che teq pa i hehd haq ngag koz vid lar haz che yaog.

¹⁴ Nawg ved tawd khuhd ngag i hehd haq pid vehr che yaog. Kheh te lehq, ngag awr lehr mig gig ve chaw phehq che ma hez che heh, i hehd liz mig gig ve chaw phehq che ma hez cheaq te lehq, mig gig yad i hehd haq cand che yaog.

¹⁵ Mig gig che khod-aq lo nawg i hehd haq yug tuhaz tug ngag lawg che ma hez. Kheh ma khuhd, haeg che te ghad[†] haq gha pong tug awg pun nawg i hehd haq haq sax tug ngag lawg che yaog.

¹⁶ Ngag awr lehr mig gig ve chaw phehq che ma hez che heh, i hehd liz mig gig ve chaw phehq che ma hez.

¹⁷ Awg cehg mag cawd che ted ceng haq cud lehq i hehd haq daq lag kehg lag vid-oq.[‡] Nawg ved tawd khuhd awr lehr awg cehg mag cawd che ted ceng phehq che yaog.

¹⁸ Nawg ngag haq mig gig che khod-aq lo peha lar che heh, ngag liz i hehd haq mig gig che khod-aq lo kae pe che yaog.

¹⁹ Awg cehg mag cawd che ted ceng haq te lehq i hehd gha daq gha kehg vid tug, i hehd awg pun ngag ved awg ton nawg haq ngag tand vid lar peor.

[†] 17:15 17:15 *haeg che te ghad* Ned haeg haq koz che yaog.

[‡] 17:17 17:17 *daq lag kehg lag vid-oq* Fir teh lar che chaw ceng phehq lag vid-oq lehd koz gad che yaog.

²⁰ Chaw che teq pa awg pun lehax ngag bon lawg che ma hez. I hehd mar che tawd khuhd haq te lehq ngag haq yonr tug ve chaw teq pa awg pun liz ngag bon lawg che yaog.

²¹ I hehd awg gha lia te ghad heh lehax phehaq tug awg pun ngag bon lawg che yaog. A pa-og, nawg ngag awg khuhn chehd lehq ngag liz nawg awg khuhn chehd che heh, i hehd awg gha lia liz ngag nid-ag awg khuhn chehd vid-oq. U kheh te ver, nawg ngag haq lag peha che yaog lehz mig gig yad teq pa yonr tug yaog.

²² Ngag nid-ag te ghad lehax phehq che heh te lehq, i hehd liz te ghad lehax phehaq tug, nawg ngag haq pehar lar che awg mig awg phond i hehd haq ngag pid vehr che yaog.

²³ I hehd awg cehg mag te ghad lehax kha nehax phehaq tug, ngag i hehd awg khuhn chehd lehq nawg liz ngag awg khuhn chehd che yaog. U kheh te ver, nawg ngag haq peha lar che haq lehd ma koz, ngag haq haq che heh i hehd haq liz nawg haq che haq lehd ma koz, mig gig yad teq pa gha sir tug yaog.

²⁴ A pa-og, mig gig che haq maq te phanr ser thad liz nawg ngag haq haq cheaq te lehq nawg ngag haq pehar lar che awg mig awg phond haq i hehd gha mawg tug, nawg ngag haq pehar lar che chaw teq pa haq ngag geh teq geha chehd cuh vid gad che yaog.

²⁵ Thed che cawd che A pa-og, mig gig yad teq pa nawg haq maq sir liz, ngag nawg haq sir lehq nawg ngag haq peha lar che yaog lehz chaw che ve teq pa sir chehd che yaog.

²⁶ Nawg ngag haq haq che haq pehnd che ted

ceng i hehd awg khuhn lo cawg lehq ngag i hehd awg khuhn chehd tug nawg ved awg lawn ngag i hehd haq sir vid lar peg che yaog. Kheh te lehq, ngag i hehd haq kawq cax sir vid tug ser che yaog,” lehd koz che yaog.

18

Yer suq haq pheh yug che

¹ Yer suq u kheh koz peg khaz nuhr, yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh teq geha tuh z veh lehq, Ker donr lawg kax ox pax awr lo khanr kae che yaog. U huh cawg che kho awg khuhn yawd he lehq yawd ved awg laq ghuhd teq pa teq geha gehe che yaog.

² Yer suq awr lehr yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh teq geha u huh laex pawz phawng daq jaw cheaq te lehq, yawd haq kawq phuhz par Yud daq awr lehr, chehd kig u ve haq sir che yaog.

³ Kheh te lehq Yud daq awr lehr, maq yad teq mor he lehq paw khod nux he lehq Phar rir sehd teq pa kae peha che bon yehg nux ve maq yad teq pa haq sir veva lehq lag che yaog. I hehd awr lehr, a mir khehd tox lehq a mir liz tox lehq laq cax liz yug veva lag che yaog.

⁴ Kheh te lehq, Yer suq awr lehr, yawd haq khawd-ehg kheh phehq tug awg gha lia haq sir lehq, yawd i hehd geh kae lehq, “Nig hehd a sug haq ca cheawg le,” lehz i hehd haq na ngawx che yaog.

⁵ I hehd kawq koz che, “Nar sar reh q chaw Yer suq haq ca che yaog,” lehd koz che te yand,

“Ngag awr lehr yawd yaog,” lehz Yer suq i hehd haq kawq koz vid che yaog.

Yawd haq kawq phuhz par Yud daq liz i hehd geh hox chehd che yaog.

⁶ Ngag awr lehr yawd yaog lehz Yer suq koz che te yand, i hehd awg khaz nuhr jiz koeq lehq mig kag lo kuhd veh che yaog.

⁷ “Nig hehd a sug haq ca cheawg le,” lehz yawd i hehd haq te pawz kawq na ngawx che te yand, “Nar sar rehq chaw Yer suq haq ca che yaog,” lehz i hehd kawq koz che yaog.

⁸ Yer suq kawq koz che, “Ngag awr lehr yawd yaog lehz nig hehd haq ngag koz ax peg che yaog. Kheh te lehq, nig hehd ngag haq ca che ver, chaw che teq pa* haq phehd vid-oq,” lehd koz che yaog.

⁹ Yawd che kheh koz che awr lehr, “Nawg ngag haq pehar lar che chaw teq pa awg khuhn chaw te ghad-eg liz maq meh x veh,” lehd koz lar che tawd te kuhd haq phehaq vid tug awg pun koz che yaog.

¹⁰ Awg yand u ve haq, Sid monr Per troq a teh puhd chehd che haq te lehq, a teh u ve haq yawd ghawg tuh z lehq, paw khod nux ve awg ceg te ghad haq chuh lehq, laq yaq awr pax awr ve nar puh chez che yaog. Awg ceg u ve awr lehr, Mar lar khuz meh che yaog.

¹¹ Awg yand u ve khuhn, Yer suq awr lehr Per troq haq koz vid che, “Nawg ved a teh awg phi awg khuhn kawq khuhq ke-og. Awr pa ngag haq

* **18:8 18:8 chaw che teq pa** Yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq koz che yaog.

pehar lar che kawz khehd† haq ngag maq gha dawg tug lehq la,” lehd koz che yaog.

Ar naq Yer suq haq suhx jehg suhx taz che

¹² Awg yand u ve khuhn, maq yad teq mor, i hehd ve awg hox he lehq Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa peha che bon yehg nux ve maq yad teq pa u ve awr lehr, Yer suq haq yug pheh lar che yaog.

¹³ Awg kawd maq thad yawd haq Ar naq chehd lo yug ve kae che yaog. Awg lawn ghod ver, Ar naq awr lehr Kar yar pha q ve awg pur pheh q che yaog. Kar yar pha q awr lehr, u ve ted khuh q awg khuhn paw khod nux te chehd che yaog.

¹⁴ Kar yar pha q‡ u ve te ghad awr lehr, “Chaw ceng awg pun chaw te ghad suh ver, lex lehq daq jad che yaog,” lehz Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq awg khad bez mar vid jaw che te ghad yaog.

Paw khod nux ve sax nax awg pad huh ko lar che awg khuhn Per troq gehe che

¹⁵ Sid monr Per troq he lehq awg kag awr ve awg laq ghuhd§ te ghad Yer suq khaz nuhr ghaq kae che yaog. Awg laq ghuhd u ve te ghad awr lehr, paw khod nux haq sir daq cheaq te lehq, paw khod nux ve sax nax awg pad huh ko lar che awg khuhn Yer suq geh teq geha gehe che yaog.

† 18:11 18:11 *kawz khehd* Tuq khanr che haq koz gad che yaog.

‡ 18:14 18:14 *Kar yar pha q* 11:49-50 haq ngawx. § 18:15 18:15 *awg kag awr ve awg laq ghuhd* Yod hanr haq koz che yaog. 13:23 haq ngawx.

¹⁶ Kheh ma khuhd, Per troq awr lehr, awg bag phawd awr ghaz mir awg pad huh hox chehd che yaog. Kheh te lehq, paw khod nux haq sir daq che awg laq ghuhd u ve te ghad tuhez lehq, ghaz mir paog sehr ma haq koz vid peg lehq, Per troq haq sir gehag che yaog.

¹⁷ Awg yand u ve haq, ghaz mir paog sehr ma awr lehr, "Nawg liz chaw u ve te ghad ve awg laq ghuhd phehq che ma hez hawg la," lehd koz Per troq haq na ngawx che te yand, "Ma hez hawg," lehz yawd kawq koz vid che yaog.

¹⁸ Awg yand u ve khuhn kaz cheaq te lehq, awg ceg teq pa he lehq maq yad teq pa awr lehr, sir niq haq yug lehq a mir ceh lehq, hox lehq chehd che yaog. Per troq liz i hehd geh hox lehq a mir lehq chehd che yaog.

Paw khod nux Yer suq haq na ngawx che

¹⁹ Awg yand u ve khuhn paw khod nux awr lehr, Yer suq haq yawd ved awg laq ghuhd teq pa he lehq yawd mar vid che teq pa awg lawn na ngawx che yaog.

²⁰ Yer suq kawq koz che, "Chaw awg mor nux mehz khuhd suhr huh mig gig yad teq pa haq ngag mar vid peg che yaog. Yud daq chaw awg gha lia phawng daq kig Yud daq chaw ve bon lawg kig teq pa awg khuhn lehd ma koz, bon yehg nux awg khuhn lehd ma koz, ngag khar thad liz mar che yaog. Ngag su haq ted cear liz ma khuhd mar jaw.

²¹ A thoq te lehq nawg ngag haq na ngawx cheawg le. Ngag i hehd haq a thoq mar vid che awg lawn, ngag mar vid che chaw teq pa haq na

ngawx-oq. Ngag a thoq mar che haq i hehd sir che yaog,” lehz yawd haq kawq koz vid che yaog.

²² Yawd che kheh koz che te yand, awg pad huh hox chehd che Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa peha che bon yehg nux ve maq yad te ghad awr lehr, Yer suq haq tha phehd lehq, “Paw khod nux haq nawg che kheh te yaw khuhq cheawg la,” lehd koz vid che yaog.

²³ Yer suq kawq koz che, “Ngag koz che ma cawd ver, ma cawd che haq kha nehax bez mar ax laoq. Ngag koz che cawd che ver, a thoq haq te ngag haq dawz ax cheawg le,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁴ Yer suq haq su pheh lar che haq Ar naq maq phi lehq, paw khod nux Kar yar pha q chehd lo yawd haq sir kae cuh vid che yaog.

Per troq Yer suq haq te pawz kawq chid bag che

²⁵ Sid monr Per troq hox lehq a mir lehg chehd huh, “Nawg liz yawd ved awg laq ghuhd ma hez hawg la,” lehd koz i hehd* yawd haq na ngawx che yaog.

“Ma hez hawg,” lehz yawd koz lehq her ka che yaog.

²⁶ Per troq chuh lehq nar puh chez che chaw te ghad ve a vix a nax phehq che paw khod nux ve awg ceg te ghad koz che, “Nawg awr lehr kho awg khuhn chaw u ve geh teq geha chehd chehd che haq ngag mawg che yaog ma hez hawg la,” lehd koz che yaog.

* **18:25 18:25 i hehd** Mar thehr liq awg khuhn awg kag awr ve yad mid te ghad lehd koz che yaog. Mt 26:71

27 Per troq te pawz kawq her ka che yaog. Awg yand u ve haq ghaz phuh buhg vehr che yaog.

Jawd mawd Pid laq Yer suq haq na ngawx che

28 U ve awg khaz nuhr naq mi sawx ted naq huh, i hehd awr lehr Yer suq haq Kar yar phaqa chehd lo te lehq Yud daq muhd mig khod-aq uq penr che Rod maq jawd mawd ve hawx yehg awg khuhn yug ve kae che yaog. I hehd awr lehr, maq gha chaq chiz lehq, Par sar khar pawehd haq gha cad tug, jawd mawd ve hawx yehg awg khuhn maq gehe.

29 Kheh te lehq, jawd mawd Pid laq i hehd chehd lo tuhaz lehq, “Chaw che ve phad awg khod-aq nig hehd a thoq vend bax tar kig cawar le,” lehz i hehd haq na ngawx che yaog.

30 I hehd kawq koz che, “Chaw che ve phad awr lehr, haeg che haq maq te ver, ngag hehd nawg haq chid aq ax tug ma hez hawg,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

31 Kheh te lehq, jawd mawd Pid laq koz che, “Nig hehd yawd haq yug lehq, nig hehd awg lid tawd khuhd cawg lar che heh suhx jehr-oq,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Yud daq chaw ve awg hoz awg nax teq pa kawq koz che, “Ngag hehd awr lehr, chaw te ghad-eg haq liz dawz vehr tug a khawag mad cawg,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

32 I hehd che kheh koz che awr lehr, Yer suq yawd khawd-ehg kheh gha te suh tug[†] ve awg

[†] 18:32 18:32 *khawd-ehg kheh gha te suh tug* 12:32-33

lawn haq koz lar che heh phehaq vid tug awg pun te che yaog.

³³ Kheh te lehq jawd mawd Pid laq awr lehr, hawx yehg awg khuhn kawq gehe lehq, Yer suq haq kug yug peg lehq, “Nawg awr lehr Yud daq chaw teq pa ve Jawd mawd yaog la,” lehd koz yawd haq na ngawx che yaog.

³⁴ Yer suq kawq koz che, “Nawg khad nawag duhd tuhaz lehq na ngawx chehd cheawg la. Ma hez ver, ngag ved awg lawn su nawg haq koz ax lar cheawg la,” lehd yawd haq koz na ngawx che yaog.

³⁵ Jawd mawd Pid laq kawq koz che, “Ngag awr lehr Yud daq chaw phehq che lehq la. Nawg ved chaw ceng he lehq paw khod nux teq pa nawg haq ngag ved laq khuhn chid aq ax vehr che yaog. Nawg a thoq ted ceng haq te yaq cheawg le,” lehd koz na ngawx che yaog.

³⁶ Yer suq kawq koz che, “Ngag ved uq penr tug kand pax awr lehr, mig gig che khod-aq lo ve ma hez. Ngag ved uq penr tug kand pax mig gig che khod-aq lo ve phehq che heh ver, ngag awr lehr Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa ve laq khuhn maq gha gag tug, ngag ved awg ceg teq pa[‡] i hehd haq bawz tug yaog. Kheh ma khuhd, ngag ved uq penr tug kand pax awr lehr, mig gig che khod-aq lo ve ma hez,” lehd koz vid che yaog.

³⁷ Jawd mawd Pid laq koz che, “Kheh te ver, nawg jawd mawd phehq che yaog la,” lehd koz

[‡] **18:36 18:36 ngag ved awg ceg teq pa** Yer suq khaz nuhr ghaq tod che chaw teq pa haq koz gad che yaog.

yawd haq na ngawx che te yand, Yer suq kawq koz che, "Nawg koz che heh, ngag jawd mawd phehq che yaog. Awg cehg mag cawd che ted ceng awg lawn sax khiz khanr tug awg pun ngag pawag lehq mig gig khod-aq lo lag vehr che yaog. Awg cehg mag cawd che ted ceng ve chaw awg gha lia awr lehr, ngag ved tawd khuhd haq na che yaog," lehd koz che yaog.

³⁸ Jawd mawd Pid laq koz che, "Awg cehg mag cawd che ted ceng awr lehr, a thoq ted ceng le," lehz yawd haq na ngawx vid che yaog.

Jawd mawd Pid laq che kheh koz peg khaz nuhr, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa chehd lar kig huh yawd tuhz kae lehq koz che, "Chaw che ve phad awg khuhn yaq kig haq ngag ca mad mawg.

³⁹ Par sar khar pawehd te che te yand, ngag nig hehd awg pun chaw te ghad haq phehd vid che awg lid cawg che yaog. Kheh te cheaq te lehq, nig hehd awg pun Yud daq chaw teq pa ve Jawd mawd haq ngag phehad tug nig hehd he gad cheawg la," lehz i hehd haq na ngawx che yaog.

⁴⁰ I hehd te pawz kawq kug lehq koz che, "Che phad haq ma hez. Kheh ma khuhd, Bar rar baq haq phehd laog," lehd koz che yaog. Bar rar baq awr lehr, muhd mig khuhn chaw phuhz phehq che yaog.

19

¹ Awg yand u ve khuhn jawd mawd Pid laq awr lehr, Yer suq haq yug lehq jawq che yaog.

² Maq yad teq pa awr lehr, a chud te haq yug lehq si ux cuhr heh te ghaq peg lehq, yawd ved a kor haq khuhz vid che yaog. Kheh te peg lehq, awg naz mix-a te che a poq yehg maq* yawd haq deh vid che yaog.

³ Awg yand u ve haq, i hehd yawd chehd lo lag lehq, “Yud daq chaw teq pa ve Jawd mawd-og, nawg awg bon ir vid-oq,” lehd kheha kaod koz gid vid lehq, yawd ved mehzh khuhd haq laex pawx tha phehd che yaog.

⁴ Jawd mawd Pid laq te pawz kawq tuhaz lehq koz che, “Chaw che ve phad awg khuhn lo ngag yaq kig teq chaweh mad mawg che haq nig hehd gha sir tug, ngag yawd haq nig hehd chehd lo sir tuhaz vehr che yaog,” lehz Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq koz vid che yaog.

⁵ Awg yand u ve khuhn, Yer suq awr lehr a chud ux cuhr haq khuhz lar lehq, awg naz mix-a te che a poq yehg maq haq deh lar lehq tuhaz che yaog. Jawd mawd Pid laq awr lehr, Chaw che ve phad haq ngawx-oq lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁶ Paw khod nux teq pa he lehq bon yehg nux ve maq yad teq pa awr lehr, Yer suq haq gha mawg che te yand, “Yawd haq laq kan thag huh thaq vehr lor, thaq vehr lor,” lehz hax ceh nux kug che yaog.

Jawd mawd Pid laq koz che, “Nig hehd khad nig hehd yawd haq yug lehq laq kan thag huh

* **19:2 19:2 awg naz mix-a te che a poq yehg maq** Kheh te che beg ke haq awg mig awg phond cawg che chaw teq pa lehax gha veq deh che yaog lehz koz gad che yaog.

thaq vehr-oq. Awg lawn ghod ver, ngag yawd awg khuhn yaq kig teq chaweh mad mawg,”† lehd i hehd haq koz vid che yaog.

7 Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa kawq koz che, “Ngag hehd awr lehr awg lid tawd khuhd cawg che yaog. Ngag hehd awg lid tawd khuhd cawg chehd che heh te che ver, yawd awr lehr suh kenr che yaog.‡ Awg lawn ghod ver, yawd awr lehr yawd awg ton haq Ghig sa ve Yad phu phehq che yaog lehz yawd koz che yaog.”

8 Jawd mawd Pid laq tawd u ve haq gha kad che te yand, lex lehq kawq kuhz jad che yaog.

9 Yawd hawx yehg awg khuhn te pawz kawq gehe lehq, “Nawg khar lo lag cheawg le,” lehd koz Yer suq haq na ngawx che yaog. Kheh liz, Yer suq yawd haq teq chaweh maq yaw khuhq vid.§

10 Kheh te lehq jawd mawd Pid laq kawq koz che, “Nawg ngag haq tawd maq yawa tug lehq la. Nawg haq phehad tug lehd ma koz, laq kan thag huh thaq vehr tug lehd ma koz, ngag kand pax cawg che haq nawg maq sir lehq la,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

11 Yer suq kawq koz che, Muhd nuh maq lo nawg haq kand pax pid che ma hez ver, nawg ngag awg khod-aq teq chaweh kand pax mad cawg. Kheh te cheaq te lehq, nawg ved laq khuhn ngag haq chid aq ax che chaw te ghad awr lehr,

† **19:6 19:6 yaq kig teq chaweh mad mawg** Tawd che haq jawd mawd Pid laq 3 pawz koz che yaog. 18:38, 19:4 ‡ **19:7 19:7 suh kenr che yaog** Ak 24:16 haq ngawx. § **19:9 19:9 teq chaweh maq yaw khuhq vid** Cuh kar var ve tawd pehag vid tug awg pun te che yaog. Isy 53:7

lex lehq nawg haq keh vend bax ir che yaog lehq, yawd haq koz vid che yaog.

¹² U ve te yand haq tanr lehq, jawd mawd Pid laq awr lehr Yer suq haq phehd vid tug awg khad ca che yaog. Kheh ma khuhd Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa kug lehq koz che, Nawg chaw che ve phad haq phehd vid che ver, nawg jawd mawd nux Kehd sar ve awg chawd phehq che ma hez. A sug yawd awg ton haq jawd mawd te che chaw awg gha lia awr lehr, jawd mawd nux Kehd sar ve cand par phehq che yaog lehd koz che yaog.

¹³ Kheh te cheaq te lehq, tawd u ve haq jawd mawd Pid laq gha kad che te yand, yawd Yer suq haq sir ve tuhez lehq, suhx jehg suhx taz che kaw jaw thag huh ca mi che yaog. Kaw jaw u ve awr lehr, Ar rar miq khuhd Gar bar taq lehd koz che, huhx meh khuhd lar che awg ti ted kag huh cawg che yaog.

¹⁴ Awg ni u ve awr lehr, Par sar khar pawehd te tug awg pun ghu che awg ni* phehq lehq, awg yand awr lehr muhd kaw cuhaz che te yand cawd che yaog. Jawd mawd Pid laq awr lehr, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq koz vid che, "Nig hehd ve Jawd mawd haq ngawx lor."

¹⁵ I hehd koz che, "Yawd haq dawz vehr lor, dawz vehr lor. Laq kan thag huh thaq vehr lor," lehq hax ceh nux kug che yaog.

Jawd mawd Pid laq koz che, "Nig hehd ve Jawd mawd haq laq kan thag huh ngag gha thaq vehr

* **19:14 19:14** *ghu che awg ni* Sinx pog ngad ni huh cawd che yaog.

tuawg la,” lehz i hehd haq na ngawx che te yand, “Kehd sar ma hez ver, ngag hehd jawd mawd nux mad cawg,” lehz paw khod nux teq pa kawq koz vid che yaog.

¹⁶ Awg yand u ve haq, Yer suq haq laq kan thag huh thaq vehr tug, jawd mawd Pid laq awr lehr i hehd ve laq kuhr awg khuhn chid aq vid che yaog.

Yer suq haq laq kan thag huh thaq vehr che

¹⁷ Kheh te cheaq te lehq, i hehd Yer suq haq yug lehq yawd haq sir ve tuhez che yaog. Yawd awr lehr yawd ved laq kan haq taz lehq,[†] a kor ghuhd lehd koz che awg ti huh kae che yaog. Awg ti u ve awr lehr Ar rar miq khuhd ver, Gawd laq gawd taq[‡] meh che yaog.

¹⁸ U huh i hehd yawd haq laq kan thag huh thaq ke lar che yaog. Kheh te lehq, yawd geh teq geha awg kag awr ve chaw ni ghad haq liz, te phawd awr lo te ghad laq kan thag huh thaq ke lar lehq, Yer suq haq awg kaw jen huh thaq ke vid lar che yaog.

¹⁹ Jawd mawd Pid laq awr lehr, liq buhq lehq Yer suq ve laq kan thag huh nehx lar che yaog. Liq u ve awr lehr, “Yud daq chaw teq pa ve Jawd mawd Nar sar rehq chaw Yer suq yaog,” lehd koz buhq lar che yaog.

[†] **19:17 19:17 laq kan haq taz lehq** Laq kan thag huh thaq vehr tug chaw awr lehr a sug yawd ved laq kan haq a sug yawd khad yawd gha taz ve kae che awg lid cawg che yaog. [‡] **19:17 19:17 Gawd laq gawd taq** Che ve awr lehr Ar rar miq khuhd te lehq, A kor ghuhd haq koz che yaog. Kar var rir awr lehr Lar tinr khuhd phehq che yaog. Yer suq haq dawz vehr kig awg ti haq koz che yaog. Mk 15:22

²⁰ Yer suq haq laq kan thag huh thaq vehr vid kig awr lehr, med haq ned cheaq te lehq, Yud daq chaw kha peh vad-ag liq u ve haq ghawn che yaog. Liq u ve awr lehr, Ar rar miq liq, Rod maq liq he lehq Her lar saq liq te buhq lar che yaog.

²¹ Kheh te cheaq te lehq, Yud daq chaw teq pa ve paw khod nux teq pa awr lehr, jawd mawd Pid laq haq koz vid che, “ ‘Yud daq chaw teq pa ve Jawd mawd yaog,’ lehd koz tad buhq. ‘Ngag awr lehr Yud daq chaw teq pa ve Jawd mawd yaog lehz che phad yawd koz che yaog,’ lehd koz buhq-oq.”

²² Jawd mawd Pid laq awr lehr, “Ngag buhq lar che haq ngag mad kawq ghu buhq-oq,” lehd i hehd haq kawq koz vid che yaog.

²³ Maq yad teq pa awr lehr, Yer suq haq laq kan thag huh thaq ke lar peg khaz nuhr, yawd ved beg ke haq yug lehq uhd pun pehg lehq, te ghad teq pun yug che yaog. Awg khuhn ve a poq yehg maq[§] haq liz i hehd yug che yaog. Kheh ma khuhd, a poq u ve awr lehr, a poq kuhr biz mad cawg. Kuhr tag haq tanr lehq a poq mehr mend lo kha gag te chid lar che a poq phehq che yaog.

²⁴ Kheh te cheaq te lehq i hehd koz che, “A poq che haq a nig mad juhq khod lehq, a sug gha cawd che haq sir tug nar bar kehx yug yuag veg lehd,” koz te ghad he lehq te ghad koz daq che yaog. I hehd che kheh te che awr lehr,

§ 19:23 19:23 *Awg khuhn ve a poq yehg maq* Thuh khuhd sir maq te cuhx lar che haq te lehq, a kor gha si ke che a poq yehg maq phehq che yaog.

†“Ngag ved beg ke haq i hehd pehg yug lehq,
ngag ved a poq haq liz i hehd nar bar kehx
yug che yaog,”

lehd koz Liq phu khuhn buhq lar che tawd khuhd
haq phehaq vid tug awg pun te che yaog.

²⁵ Yer suq ve laq kan pad huh yawd ved awr
ye, awr ye ve awg nax ma, Kar lawd pha q ve awg
mid ma Mar riq he lehq Mar riq Mar gar dar laq
teq pa hox chehd che yaog.

²⁶ Yer suq awr lehr, yawd ved awr ye he lehq
yawd haq che awg laq ghuhd* yawd awg pad
huh hox chehd che haq gha mawg che te yand,
yawd ved awr ye haq yawd koz vid che, “Yad
mid-og, nawg ved yad par haq ngawx-oq,” lehd
koz che yaog.

²⁷ Awg laq ghuhd u ve te ghad haq liz, “Nawr
ye haq ngawx-oq,” lehd koz vid che yaog. Awg
yand u ve haq tanr lehq, awg laq ghuhd u ve te
ghad awr lehr, yawd ved yehg khuhn lo Yer suq
ve awr ye haq sir ve chehd vehr che† yaog.

Yer suq suh che

²⁸ U ve awg khaz nuhr, kanx awg gha lia a meha
te peg vehr che haq Yer suq sir lehq, “Ngag a kaz
sex che yaog,” lehz yawd koz che yaog. Yawd u
kheh koz che awr lehr, Liq phu tawd khuhd awg

† 19:24 19:24 Chid 22:18 * 19:26 19:26 **yawd haq che awg
laq ghuhd** Yod hanr haq koz che yaog. 13:23 † 19:27 19:27
Yer suq ve awr ye haq sir ve chehd vehr che Che te yand
kha gag, Yer suq ve awg nax var teq pa yawd haq maq yonr ser
cheaq te lehq, yawd suh peg khaz nuhr, yawd ved awr ye haq
haq sax tug Yod hanr haq cuh lar haz che yaog.

khuhn koz lar che heh phehaq vid tug awg pun yaog.

²⁹ U huh ce che a pehx med ghig‡ kha peh cawg che mawq khu ted mag cawg che yaog. I hehd awr lehr, lad chuhd ghig khuhn cawg che muhg ted mag haq yug lehq ce che a pehx med ghig awg khuhn tiz ke peg lehq, pund tag haq choz lehq yawd ved mawq kaw haq chid duhq vid che yaog.

³⁰ Yer suq awr lehr, ce che a pehx med ghig u ve haq chuhq dawg peg lehq, Peg vehr che yaog§ lehd koz lehq, a kor kuhq ghad te peg lehq sax chez che yaog.

Yer suq ve ned kud phawd awr huh a gehd thaq che

³¹ U ve teq ni awr lehr, pawehd awg pun ghu che awg ni phehq lehq, awg khaz nuhr teq ni ver, ir jad che Sa ba to awg ni phehq cheaq te lehq, Sa ba to awg ni teq ni awg khuhn laq kan thag huh suh chehd che awg ton teq pa maq gha teh lar haz tug, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa awr lehr jawd mawd Pid laq chehd lo kae lehq, chaw u ve teq pa har naq suh vid tug i hehd ve khi kud haq dawz theh lehq, suh vehr che awg ton u ve teq pa haq yug kha tug, yawd haq lawg che yaog.

³² Kheh te lehq, maq yad teq pa lag lehq, Yer suq geh teq geha laq kan thag huh thaq ke lar che

‡ **19:29 19:29 ce che a pehx med ghig** Awg phuhd ma khaz che juhng ted ceng phehq che yaog. Chi 69:21 § **19:30 19:30 Peg vehr che yaog** Thaer khuhq che yaq kaw ghu che kanx te peg che haq koz che yaog.

chaw ni ghad ve khi kud haq dawz theh vehr che yaog.

³³ Kheh ma khuhd, i hehd Yer suq chehd lo lag gag che te yand, yawd suh vehr che haq gha mawg cheaq te lehq, yawd ved khi kud haq i hehd ma dawz theh vid.

³⁴ Kheh liz, maq yad te ghad yawd ved ned kud phawd awr haq a gehd thaq lehq, awg suhr he lehq a kaz te pawaz lehax dong tuhaz che yaog.

³⁵ Nig hehd liz gha yonr tug, u ve haq gha mawg che chaw te ghad* sax khiz khanr che yaog. Yawd sax khiz khanr che awr lehr awg cehg mag cawd che yaog. Yawd koz che tawd khuhd awr lehr, awg cehg mag cawd che yaog lehz yawd sir che yaog.

³⁶ Awg ceng che ve teq pa u kheh phehaq che awr lehr, †“Yawd ved awg ghuhd ted mag-a liz maq gha dawz theh,” lehz Liq phu khuhn buhq lar che tawd khuhd haq phehaq vid tug awg pun te lar che yaog.

³⁷ Kheh te lehq, Liq phu awg khuhn awg kag awr ve ted kag koz lar che, †“I hehd thaq pawnr lar che te ghad haq i hehd ngawx tug yaog,” lehd koz lar che yaog.

Yer suq haq tur vid che

³⁸ U ve awg khaz nuhr, Ar riz mar thehr med yad Yod sehq† awr lehr, Yer suq ve awg ton haq gha yug kae tug jawd mawd Pid laq chehd lo ca

* **19:35 19:35 u ve haq gha mawg che chaw te ghad** Yod hanr haq koz che yaog. 1:7, 19:26 † **19:36 19:36** Tuhz 12:46, Heh 9:12 † **19:37 19:37** Ykh 12:10 † **19:38 19:38 Yod sehq** Paw sa che Yud daq chaw awg hox te ghad phehq che yaog. Mt 25:57

lawg che yaog. Kheh te lehq, jawd mawd Pid laq yawd haq a khawag pid che yaog. Kheh te cheaq te lehq yawd lag lehq, Yer suq ve awg ton haq yug kae che yaog. Yod sehq u ve te ghad awr lehr, Yer suq ve awg laq ghuhd phehq che liz, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq kuhz cheaq te lehq, awg laq ghuhd phehq che yaog lehz su haq maq sir cuh.

³⁹ Pong lag thad Yer suq chehd lo muhd khax te khend huh lag che Niq kawd der te ghad liz lag che yaog. Yawd awr lehr, mud rar he lehq a cawr‡ khuhq huhz daq lar che, sehq chi uhd kid lod kheh taw yug veva lag che yaog.

⁴⁰ Ix mag awr lehr, Yer suq ve awg ton haq yug lehq, Yud daq chaw teq pa ve chaw tur che awg lid cawg che heh, san huhx teq pa haq ke lehq, pha phua yug thiz lar che yaog.

⁴¹ Yawd haq laq kan thag huh thaq vehr kig huh, kho teq kho cawg che yaog. Kho u ve awg khuhn chaw te ghad-eg haq liz maq tur jaw ser che tur phuh awg suhx§ ted mag cawg che yaog.

⁴² U ve teq ni awr lehr, Yud daq chaw teq pa ve pawehd awg pun ghu che awg ni phehq lehq, tur phuh u ve liz awg pad huh cawg cheaq te lehq, ix mag yawd haq u huh ca tur lar che yaog.

20

Yer suq kawq teq tuag che

‡ **19:39 19:39** *mud rar he lehq a cawr* Chaw suh tur ver, yehd che nag mand huhx phehq che yaog. 2Rsv 16:14 § **19:41 19:41** *tur phuh awg suhx* Yod sehq ve tur phuh lehd koz che yaog. Mt 27:60

¹ Suhr ni awg khuhn awg kawd maq teq ni,* muhd ma thid ser huh, Mar riq Mar gar dar laq awr lehr ted naq tur phuh huh kae lehq, tur phuh awg khod med huh chuhd lar che huhx meh dig phuhz kha lar che haq gha mawg che yaog.

² Kheh te lehq Sid monr Per troq he lehq Yer suq haq che awg kag awr ve awg laq ghuhd te ghad chehd huh yawd cex lag lehq koz che, “Tur phuh awg khuhn Jawd mawd Yer suq haq su yug tuhze ve lehq, yawd haq khar lo ca teh lar lehq nar ngag hehd maq sir,” lehz ix mag haq koz vid che yaog.

³ Kheh te cheaq te lehq, Per troq he lehq awg kag awr ve awg laq ghuhd u ve te ghad tuhez lehq tur phuh huh kae che yaog.

⁴ Ix mag teq geha cex kae che te yand, awg laq ghuhd u ve te ghad awr lehr Per troq haq keh cex gehg lehq, tur phuh lo yawd awg kawd gaeg che yaog.

⁵ Tur phuh awg khuhn lo yawd kawq suhx ngawx lehq, pha phua u huh teh lar che haq gha mawg che yaog. Kheh ma khuhd tur phuh awg khuhn yawd maq gehe.

⁶ Yawd khaz nuhr ghaq cex lag tod che Sid monr Per troq lag gag lehq, tur phuh awg khuhn gehe che yaog. Gehe che te yand, pha phua teh ax lar che haq lehd ma koz,

⁷ a kor haq beh che phar ceq haq lehd ma koz, yawd gha mawg che yaog. Phar ceq u ve pha

* **20:1 20:1 awg kawd maq teq ni** Yud daq chaw teq pa awg pun sinx pog teq ni haq cawd che yaog. Yaq ni a nig ved Six ni awg ni haq cawd che yaog.

phu geh teq geha maq teh lar lehq, awg kag awr ve ted kag lo loq teh lar che yaog.

⁸ Awg yand u ve haq, tur phuh lo awg kawd maq gag che, awg kag awr ve awg laq ghuhd u ve te ghad liz tur phu khuhn gehe lehq gha mawg cheaq te lehq yonr che yaog.

⁹ Awg lawn ghod ver, Yer suq suh kig lo gha kawq teq tuag che yaog lehz Liq phu khuhn koz lar che haq ix mag maq sir ser.

¹⁰ Awg yand u ve haq, awg laq ghuhd u ve ni ghad awr lehr, a sug yawd ved yehg lo kawq koeq che yaog.

Yer suq yawd awg ton Mar riq Mar gar dar laq haq maw vid che

¹¹ Kheh ma khuhd, Mar riq awr lehr tur phuh awg pad huh hox lar lehq huhg chehd che yaog. Yawd huhg chehd-ag huh, tur phuh khuhn kawq suhx ngawx lehq,

¹² phux-u ghad te che a poq veq deh lar che muhd nuh maq cuh yad ni ghad haq gha mawg che yaog. Ix mag awr lehr, Yer suq ve awg ton teh lar kig a kor phawd awr te ghad, khi mehr mi phawd awr te ghad mi chehd che yaog.

¹³ Ix mag awr lehr, “Yad mid-og, a thoq te huhg chehd cheawg le,” lehz,yawd haq na ngawx che te yand yawd kawq koz che, “Ngag ved Awg jawd mawd haq su yug ve lehq, khar lo ca teh lar lehq nar ngag maq sir cheaq te lehq huhg chehd che yaog,” lehz ix mag haq kawq koz vid che yaog.

¹⁴ Yawd u kheh koz peg lehq kuhr tehx nuhr phawd awr phuhz ngawx che te yand, Yer suq

hox chehd che haq gha mawg che yaog. Kheh liz, Yer suq yaog lehz yawd maq sir.

¹⁵ Yer suq koz che, “Yad mid-og, a thoq te huhg chehd cheawg le. Nawg a sug haq ca cheawg le,” lehz yawd haq na ngawx che yaog.

Mar riq awr lehr, yawd haq kho haq sax sehr phad lehq gha hawg lehd duhd lehq koz che, “A vix var-og, nawg yawd haq yug ve ver, khar lo teh lar che haq ngag haq a cehax koz ax laoq. Ngag yawd haq ca yug khuheq tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁶ Yer suq awr lehr, “Mar riq-og,” lehz yawd haq koz vid che yaog. Mar riq phuhz ngawx lehq, “Rar bud niq-og,” lehd koz, Ar rar miq khuhd yaw lehq koz vid che yaog. (Rar bud niq lehd koz che awr lehr sar lar haq koz che yaog.)

¹⁷ Yer suq koz che, “Ngag haq ta vad. Awg lawn ghod ver, Awr pa geh ngag maq gha taez ser. Ngag ved a vix a nax teq pa chehd lo kae lehq che kheh koz vid-oq. Ngag ved Awr pa he lehq nig hehd ve Awr pa, ngag ved Ghig sa he lehq nig hehd ve Ghig sa chehd lo ngag taez tug yaog,” lehz Mar riq haq koz vid che yaog.

¹⁸ Mar riq Mar gar dar laq kae lehq, “Ngag Jawd mawd Yer suq haq gha mawg vehr che yaog,” lehz awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che yaog. Kheh te lehq, Yer suq yawd haq koz ax che awg lawn teq pa liz, yawd i hehd haq koz vid che yaog.

Yer suq yawd awg ton awg laq ghuhd teq pa haq maw vid che

19 Suhr ni awg khuhn awg kawd maq teq ni Yer suq kawq teq tuag che teq ni muhd phiq huh, awg laq ghuhd teq pa phawng daq chehd che yaog. I hehd awr lehr, Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa haq kuhz cheaq te lehq ghaz mir teq pa liz hoz lar che yaog. Awg yand u ve khuhn Yer suq lag lehq i hehd awg kaw jen huh hox lar lehq, “Nig hehd geh duhd sa gad sa tug cawg vid-oq,”[†] lehzi hehd haq koz vid che yaog.

20 Yawd che kheh koz peg lehq, yawd ved laq kuhr he lehq yawd ved ned kud phawd awr i hehd haq maw vid che yaog. Kheh te lehq, awg laq ghuhd teq pa awr lehr, Jawd mawd Yer suq haq gha mawg che te yand, ha lehq jad che yaog.

21 Yer suq te pawz kawq koz che, “Nig hehd geh duhd sa gad sa tug cawg vid-oq. Awr pa ngag haq peha lar che heh, ngag liz nig hehd haq kae pe che yaog,” lehzi hehd haq koz vid che yaog.

22 Yawd che kheh koz peg lehq, i hehd awg thag lo awg sax mez pe lehq[‡] koz che, “Daq che kehq che Awg ha phu haq haq yur-oq.

23 A sug te ghad ve vend bax haq nig hehd phehd kha ver, vend bax phehd kha che[§] haq yawd gha tug yaog. A sug te ghad ve vend bax

[†] **20:19 20:19 duhd sa gad sa tug cawg vid-oq** Her brehd chaw teq pa te ghad haq te ghad mawg daq ver, yaw daq che tawd phehq che yaog. [‡] **20:22 20:22 i hehd awg thag lo awg sax mez pe lehq** Chaw yad a saq teaq tug, Ghig sa nar khuhd khuhn sax mez ke vid che heh, awg laq ghuhd teq pa co ha phawd awr teaq lehq kanx te gha tug Awg ha phu kand pax pid che haq koz che yaog. [§] **20:23 20:23 vend bax phehd kha che** Yer suq haq yonr ver, vend bax gha pong che haq koz che yaog.

haq nig hehd ma phehd vid ver, yawd ved vend bax cawg chehd tug yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Thod maq maq yonr che awg lawn

²⁴ Yer suq i hehd chehd lo lag thad, cuh yad teq chi ni ghad awg khuhn lo Yad ceh ka lehd koz che Thod maq te ghad awr lehr, i hehd geh ma chehd lar che yaog.

²⁵ Kheh te cheaq te lehq, awg kag awr ve awg laq ghuhd teq pa awr lehr, “Jawd mawd Yer suq haq ngag hehd gha mawg vehor,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

Kheh ma khuhd, Thod maq kawq koz che, “Yawd ved laq kuhr awg khuhn son cud thaq ke che awg hawehd haq ngag maq gha mawg lehq awg hawehd u ve haq ngag ved laq nuh maq gha vad ngawx lehq, yawd ved ned kud phawd awr ngag ved laq kuhr maq gha bez ke ngawx ver, ngag maq yonr,” lehd i hehd haq koz vid che yaog.

²⁶ Awg khaz nuhr hex ni gaeg che te yand, Yer suq ve awg laq ghuhd teq pa yehg awg khuhn te pawz teq geha kawq chehd chehd lehq, Thod maq liz i hehd geh teq geha chehd chehd che yaog. Ghaz mir teq pa hoq lar che liz, Yer suq lag lehq i hehd awg kaw jen huh hox lar lehq, “Nig hehd geh duhd sa gad sa tug cawg vid-oq,” lehd koz vid che yaog.

²⁷ Awg yand u ve khuhn yawd Thod maq haq koz vid che, “Nawg ved laq nuh chuhr huh kehx ke lehq ngag ved laq ho haq vad ngawx-oq. Nawg ved laq kuhr che lehq, ngag ved ned kud phawd

awr haq bez ke ngawx-oq. Maq yonr che tad cawg vid. Yonr che ted ceng cawg vid-oq,” lehd koz vid che yaog.

²⁸ Thod maq kawq koz che, “Nawg awr lehr ngag ved Jawd mawd he lehq ngag ved Ghig sa yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁹ Yer suq kawq koz che, “Nawg awr lehr ngag haq gha mawg cheaq te lehq yonr cheawg la. Ngag haq mad mawg liz yonr che chaw teq pa awr lehr, awg bon ir che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

A thoq haq te lehq liq che buhq che awg lawn

³⁰ Yer suq awr lehr yawd ved awg laq ghuhd teq pa mehzh khuhd suhr te mar vid che awg kag awr ve awg hez teq pa liq che awg khuhn mad buhq ke lar che* liz kha peh vad-ag cawg ser che yaog.

³¹ Yer suq awr lehr, Ghig sa ve Yad phu Khreq phehq che yaog lehz nig hehd yonr lehq yonr che haq te lehq nig hehd co ha gha teq tug, awg lawn che teq pa haq buhq lar che yaog.

21

Yer suq yawd awg ton awg laq ghuhd suhr ghad haq maw vid che

¹ U ve awg khaz nuhr Yer suq awr lehr, Tir ber riq ghig po nux* awg pad huh awg laq ghuhd teq pa haq yawd ved awg ton te pawz kawq maw vid

* **20:30 20:30 mad buhq ke lar che** 21:25 haq ngawx. * **21:1 21:1 Tir ber riq ghig po nux** 6:1 haq ngawx.

che yaog. Yawd ved awg ton maw vid che awr lehr che kheh yaog.

² Sid monr Per troq, Yad ceh ka lehd koz che Thod maq, Gar liq lehd muhd mig Kar naq khaz yad Nar tar ner laq, Yer ber dehd ve yad par ni ghad he lehq Yer suq ve awg laq ghuhd awg kag awr ve ni ghad i hehd geh teq geha chehd chehd che yaog.

³ Sid monr Per troq awr lehr, “Ngag ngad cae sar,” lehz i hehd haq koz vid che yaog. I hehd kawq koz che, “Ngag hehd liz kaeg,” lehd yawd haq koz vid che yaog.

I hehd kae lehq, huh lawd kor khuhn gehe che yaog. U ve teq hax i hehd ngad ca che teq kheha liz maq gha.

⁴ Muhd thid-ag che te yand, Yer suq awr lehr ghig puhg pad huh hox chehd che yaog. Kheh ma khuhd, Yer suq yaog lehz awg laq ghuhd teq pa maq sir.

⁵ Yer suq koz che, “Yad teq paog, ngad gha la,” lehd koz i hehd haq na ngawx che te yand, “Maq gha,” lehz i hehd yawd haq kawq koz khuhq vid che yaog.

⁶ Awg yand u ve khuhn Yer suq koz che, “Huh lawd kor laq yaq awr pax awr huh geq phehd-oq. U kheh te ver, gha tug yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog. Kheh te lehq i hehd geq phehd lehq, ngad kha peh vad-ag gha che haq te lehq, geq haq ghawg ma ghad che yaog.

⁷ Awg yand u ve khuhn, Yer suq haq che awg laq ghuhd[†] te ghad awr lehr, Per troq haq koz vid

[†] 21:7 21:7 *Yer suq haq che awg laq ghuhd* 13:23-25, 20:2-8 haq ngawx.

che, “Jawd mawd Yer suq yaog.” “Jawd mawd Yer suq yaog,” lehz Sid monr Per troq gha kad che te yand, yawd beg ke mad veq lar che haq te lehq, a poq yehg maq haq deh peg lehq, ghig po nux khuhn pawz gehe che yaog.

⁸ Awg kag awr ve awg laq ghuhd teq pa awr lehr, ngad kha peh geh chehd che geq haq ghawg lehq, huh lawd kor cind lag che yaog. Awg lawn ghod ver, i hehd chehd lar che awr lehr pehg puhg huh ma vid. Ngad chi log kheh tawa lehax vid daq che yaog.

⁹ I hehd pehg puhg lo gaeg che te yand, sir niq a mir ceh lar che haq gha mawg lehq, ngad pinr lar che he lehq khaor mod teh lar che haq gha mawg che yaog.

¹⁰ Yer suq koz che, “A meha nig hehd gha lar che ngad ted pehg pehar haq yug vеха lar-og,” lehd i hehd haq koz vid che yaog.

¹¹ Kheh te cheaq te lehq, Sid monr Per troq awr lehr, huh lawd kor khuhn gehe lehq, ngad kha peh ghad cawg che geq u ve haq pehg puhg lo ghawg vеха lag che yaog. Geq u ve awg khuhn ir che ngad 153 kheh cawg che yaog. Ngad kheh taw maq gha mad che liz, geq maq sax.

¹² Awg yand u ve haq Yer suq koz che, Awr cad laoq lehz, i hehd haq koz vid che yaog. Kheh ma khuhd, yawd awr lehr Jawd mawd Yer suq phehq che yaog lehz, awg laq ghuhd teq pa sir cheaq te lehq, “Nawg a suawg le,” lehz te ghad-eg liz yawd haq na ngawx maq pir.

¹³ Yer suq lag lehq khaor mod haq yug lehq awg laq ghuhd teq pa haq pehg vid che yaog. Ngad sar haq liz u kheh te pehg vid che yaog.

14 Yer suq yawd suh kig lo kawq teq tuag peg khaz nuhr, yawd ved awg ton awg laq ghuhd teq pa haq maw vid che awr lehr, che te pawz sehr pawz te pawz phehq che yaog.

Ngag ved yawg teq pa haq car vid taw vid-oq

15 I hehd awr cad peg lehq, Yer suq awr lehr Sid monr Per troq haq koz vid che, “Yod hanr ve yad Sid mor-og, chaw che teq pa haq che haq keh nawg ngag haq haq hawg la,” lehd koz yawd haq na ngawx che te yand, “Haq che yaog, Jawd mawd-og, ngag nawg haq haq che haq nawg sir che yaog,” lehz yawd kawq koz vid che yaog.

Yer suq kawq koz che, “Ngag ved yawg nehax teq pa haq car vid taw vid-oq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

16 Yer suq Per troq haq te pawz kawq koz vid che, “Yod hanr ve yad Sid monr-og, nawg ngag haq haq hawg la,” lehd koz kawq na ngawx che te yand, “Haq che yaog, Jawd mawd-og, ngag nawg haq haq che haq nawg sir che yaog,” lehz kawq koz vid che yaog.

Yer suq kawq koz che, “Ngag ved yawg teq pa haq haq sax-oq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

17 Yer suq yawd haq sehr pawz te pawz kawq koz vid che, “Yod hanr ve yad Sid monr-og, nawg ngag haq haq hawg la,” lehd koz na ngawx che yaog.

“Nawg ngag haq haq hawg la,” lehz sehr pawz kha gag Yer suq yawd haq na ngawx cheaq te lehq Per troq ni ma lug lehq koz che, “Jawd mawd-og, nawg awg gha lia haq sir che yaog. Ngag nawg haq haq che haq nawg sir che yaog,”

lehd kawq koz khuhq vid che yaog. Yer suq kawq koz che, “Ngag ved yawg teq pa haq car vid taw vid-oq.

¹⁸ Ngag nawg haq awg cehg mag koz ax laq, nawg chaw hax var phehq che te yand nawg khad nawag sehx hang chuhq lehq, nawg kae gad kig lo kae che yaog. Kheh ma khuhd, nawg mawd vehr che te yand, nawg ved laq kuhr niq pax che ve haq log lehq su nawg haq pheh lehq nawg maq kae gad kig lo su nawg haq yug ve kae tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁹ (Yer suq che kheh koz che awr lehr, Ghig sa ve awg mig awg phond tuhaz tug awg pun Per troq khawd-ehg kheh gha te suh tug[‡] haq koz gad che yaog.) Yer suq tawd u ve teq pa haq koz peg lehq, “Ngag khaz nuhr ghaq laoq,” lehz Per troq haq koz vid che yaog.

Yer suq haq che awg laq ghuhd te ghad ve awg lawn

²⁰ Per troq phuhs ngawx che te yand, Yer suq haq che awg laq ghuhd u ve te ghad i hehd awg khaz nuhr lag tod che haq gha mawg che yaog. Awg laq ghuhd u ve te ghad awr lehr, pong lag thad i hehd muhd phiq awr cad chehd huh, Yer suq ve ni ma pi awg pad huh en mi lar lehq, “Jawd mawd-og, nawg haq kawq phuhs tug a suawg le,” lehd koz na ngawx che phad te ghad yaog.

²¹ Per troq awr lehr, awg laq ghuhd u ve haq gha mawg che te yand, “Jawd mawd-og, che ve

[‡] **21:19 21:19 khawd-ehg kheh gha te suh tug** Laq kan thag huh a kor thuhd mehr kha awr panr lehq su dawz vehr che lehd koz che yaog.

phad khawd-ehg kheh gha phehq tuawg le,” lehz Yer suq haq na ngawx che yaog.

²² Yer suq kawq koz che, “Ngag kawaq thad kha gag ngag yawd haq chehd cuh vid gad ver, nawg haq khawd-ehg kheh te caz daq le. Nawg awg ton ngag khaz nuhr ghaq laoq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²³ Tawd khuhd u ve haq te lehq, awg laq ghuhd u ve te ghad maq gha suh tug lehd koz a vix a nax§ teq pa awg khuhn buhg veh che yaog. Kheh ma khuhd, awg laq ghuhd u ve te ghad maq gha suh tug lehz Yer suq ma koz. Kheh ma khuhd, “Ngag kawaq thad kha gag ngag yawd haq chehd cuh vid gad che ver, nawg haq khawd-ehg kheh te caz daq le,” lehz Yer suq koz che yaog.

²⁴ Awg laq ghuhd u ve te ghad awr lehr, awg lawn che teq pa haq sax khiz khanr lehq buhq lar che phad phehq che yaog. Yawd sax khiz khanr che awr lehr awg cehg mag cawd che yaog lehz ngag hehd sir che yaog.

Awg leh med ve tawd khuhd

²⁵ Yer suq te che kanx awg kag awr ve laex ceng cawg ser che yaog. Yawd kha te che awg lawn awg gha lia haq buhq lar che heh ver, buhq lar che liq daw u ve teq pa mig gig che liz maq daw hawg lehz ngag duhd che yaog.

§ 21:23 21:23 *a vix a nax* Khreq yad teq pa haq koz che yaog.

clvi

Lahu Shi
Lahu Shi: Lad hur Si Liq Phu Awg Suhx New
Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lahu Si

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files
dated 10 May 2025

e3f23237-3165-58f9-84d8-20fb5acd84fe